

การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชานาฏศิลป์ ชุดรำมอญ
ของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนโดยใช้รูปแบบการสอน
แบบซิปปาผสมผสานกับทักษะปฏิบัติของแฮร์โรว์

A Study of Primary 5 (Grade 5) Students' Learning Achievement
in “Mon Dance” Performing Arts Course by Using the CIPPA
Instructional Model Combined with Harrow's
Instructional Model

ศิวาภรณ์ รนขาว

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานาฏศิลป์ศึกษา

คณะศิลปกรรมศาสตร์

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

ปีการศึกษา 2567

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชานาฏศิลป์ ชุดรำมอญ
ของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนโดยใช้รูปแบบการสอน
แบบซิปปาผสมผสานกับทักษะปฏิบัติของแฮร์โรว์

ศิวาภรณ์ รนขาว

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานาฏศิลป์ศึกษา

คณะศิลปกรรมศาสตร์

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

ปีการศึกษา 2567

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชานาฏศิลป์ ชุดรำมอญ ของนักเรียน
ประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนโดยใช้รูปแบบการสอนแบบซิปปาผสมผสานกับ
ทักษะปฏิบัติของแฮร์โรว์

A Study of Primary 5 (Grade 5) Students' Learning Achievement in
"Mon Dance" Performing Arts Course by Using the CIPPA
Instructional Model Combined with Harrow's Instructional Model

ชื่อ - นามสกุล

นางสาวศิวาภรณ์ รนขาว

สาขาวิชา

นาฏศิลป์ศึกษา

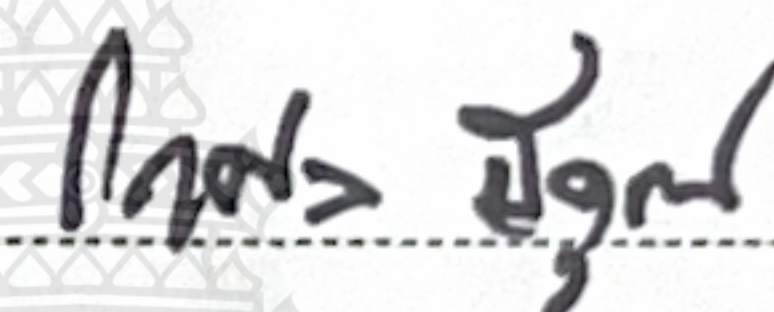
อาจารย์ที่ปรึกษา

รองศาสตราจารย์รจนา สุนทรานนท์, ศศ.ด.

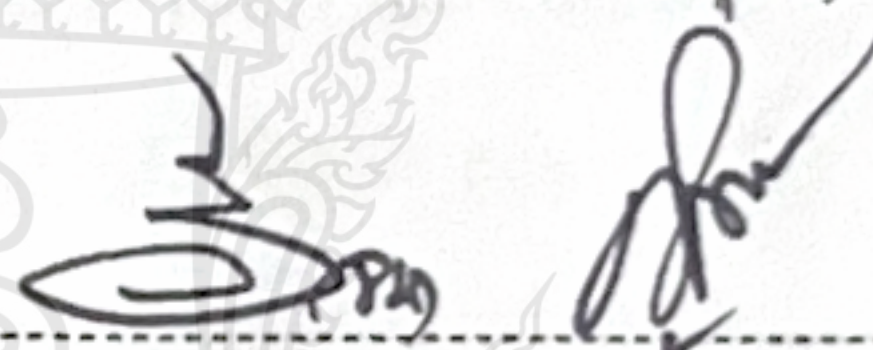
ปีการศึกษา

2567

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์โกศล มีคุณ, กศ.ด.)

.....กรรมการ

(รองศาสตราจารย์รจนา สุนทรานนท์, ศศ.ด.)

.....กรรมการ

(รองศาสตราจารย์สุทธิพร บุญส่ง, ศษ.ด.)

.....กรรมการ

(รองศาสตราจารย์คำรณ สุนทรานนท์, ศศ.ม.)

คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี อนุมัติวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็น
ส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโท

.....คณบดีคณะศิลปกรรมศาสตร์

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์มานิช บุญทองเล็ก, ปร.ด.)

วันที่ 12 เดือน กรกฎาคม พ.ศ.2567

หัวข้อวิทยานิพนธ์	การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชานาฏศิลป์ ชุดร่ำมอญ ของนักเรียน ประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนโดยใช้รูปแบบการสอนแบบชิปปาผสมผสานกับ ทักษะปฏิบัติของแอร์โรว์
ชื่อ – นามสกุล	นางสาวศิวาภรณ์ รนชา
สาขาวิชา	นาฏศิลป์ศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์รจนา สุนทรานนท์, ศศ.ด.
ปีการศึกษา	2567

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้ผู้วิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านความรู้รายวิชานาฏศิลป์ ชุดร่ำมอญของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนคลองบ้านพร้าว ที่เรียนโดยใช้รูปแบบการสอนแบบชิปปาผสมผสานกับรูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของแอร์โรว์โดยเปรียบเทียบระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน 2) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านความรู้รายวิชานาฏศิลป์ ชุดร่ำมอญระหว่างกลุ่มทดลองที่เรียนโดยใช้รูปแบบการสอนแบบชิปปาผสมผสานกับรูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของแอร์โรว์กับกลุ่มควบคุมที่เรียนโดยใช้รูปแบบการสอนแบบปกติ 3) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านทักษะปฏิบัติรายวิชานาฏศิลป์ ชุดร่ำมอญ ระหว่างกลุ่มทดลองที่เรียนโดยใช้รูปแบบการสอนแบบชิปปาผสมผสานกับรูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของแอร์โรว์กับกลุ่มควบคุมที่เรียนโดยใช้รูปแบบการสอนแบบปกติ

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนคลองบ้านพร้าว จำนวน 2 กลุ่ม โดยใช้การสุ่มแบบกลุ่ม (Group Sampling) คือ กลุ่มทดลองที่เรียนโดยใช้รูปแบบการสอนแบบชิปปาผสมผสานกับรูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของแอร์โรว์ จำนวน 30 คน และกลุ่มควบคุมที่เรียนโดยใช้รูปแบบการสอนแบบปกติ จำนวน 30 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แผนการจัดการเรียนรู้รายวิชานาฏศิลป์ มีจำนวน 5 แผน 2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ด้านความรู้ จำนวน 1 ฉบับ 3) แบบประเมินทักษะปฏิบัติ จำนวน 3 ฉบับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย, ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและเปรียบเทียบโดย การทดสอบค่าที (t-test)

ผลการวิจัยพบว่า 1) นักเรียนกลุ่มทดลองที่เรียนโดยใช้รูปแบบการสอนแบบชิปปาผสมผสานกับรูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของแอร์โรว์มีผลสัมฤทธิ์การเรียนด้านความรู้ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 2) กลุ่มทดลองมีผลสัมฤทธิ์การเรียนด้านความรู้ สูงกว่ากลุ่มควบคุมที่เรียนด้วยวิธีการสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 และ 3) กลุ่มทดลองมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านทักษะปฏิบัติสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

คำสำคัญ: ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน นาฏศิลป์ รูปแบบการสอนแบบชิปปา รูปแบบการสอนของแอร์โรว์

Thesis Title	A Study of Primary 5 (Grade 5) Students' Learning Achievement in "Mon Dance" Performing Arts Course by Using the CIPPA Instructional Model Combined with Harrow's Instructional Model
Name-Surname	Miss Sivaporn Ronkhao
Program	Performing Arts Education
Thesis Advisor	Associate Professor Rojana Suntharanont, Ph.D.
Academic Year	2024

ABSTRACT

The purposes of this study were to: 1) study the achievement in the knowledge of performing arts course of Secondary 5 (Grade 5) students at Klongbanprao school by using the CIPPA Instructional Model and Harrow's Instructional Model of teaching to obtain the difference of the achievement results before and after learning, 2) compare the learning achievement in the knowledge of performing arts course of Secondary 5 (Grade 5) students at Klongbanprao school between the experimental group of the CIPPA Instructional Model and Harrow's Instructional Model teaching, and the control group using normal teaching method and 3) compare the learning achievement in the practical skills of performing arts course of Secondary 5 (Grade 5) students at Klongbanprao school between the experimental group of the CIPPA Instructional Model and Harrow's Instructional Model teaching and the control group using normal teaching method.

The samples of the research was Secondary 5 (Grade 5) students at Klongbanprao school. They were drawn by using group sampling technique, and divided into two groups: an experimental group of 30 students who had learnt by using the CIPPA Instructional Model and Harrow's Instructional Model teaching, and a control group of 30 students who had learnt by using normal teaching method. The research instruments consisted of: 1) five learning management plans of performing arts course, 2) one test of learning achievement and 3) three assessment forms of practical skills. Statistical devices for data analysis included mean, standard deviation, and *t*-test.

The research findings revealed that: 1) the students in the experimental group learning with the CIPPA Instructional Model and Harrow's Instructional Model teaching had their achievement after the learning higher than that before the learning with the level of significance at .01, 2) the experimental group had learning achievement in knowledge higher than that of the control group using normal teaching with the level of significance at .01 and 3) the experimental group had higher learning achievement in practical skills than that of the control group with the level of significance at .01.

Keywords: learning achievement, performing arts, CIPPA instructional model, Harrow's instructional model

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษา วิทยานิพนธ์ ฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์ได้ด้วยความกรุณาและความช่วยเหลืออย่างดียิ่งจาก รองศาสตราจารย์ ดร.รจนา สุนทรานนท์ อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก และรองศาสตราจารย์ คำรณ สุนทรานนท์ อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ที่ทำให้ผู้วิจัยได้แนวคิดหัวข้อในการทำวิทยานิพนธ์ และให้ข้อมูลคำแนะนำ ในการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อผู้วิจัย ทั้งยังได้สละเวลาอันมีค่าตรวจสอบ ความถูกต้องของงานให้ในทุกขั้นตอน ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งและสำนึกในพระคุณเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบ ขอบพระคุณไว้ ณ ที่นี้

ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร. โกศล มีคุณ ประธานกรรมการสอบ และกรรมการสอบ รองศาสตราจารย์ ดร.รจนา สุนทรานนท์ รองศาสตราจารย์ ดร.สุทธิพร บุญส่ง รองศาสตราจารย์ คำรณ สุนทรานนท์ ที่ได้กรุณาชี้แนะแนวทางและให้คำแนะนำในการแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ของงานวิจัย รวมทั้งเสียสละเป็นกรรมการในการสอบในครั้งนี้ และขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุภาพร แพรวพนิต ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พิสิษฐ์ บัวงาม ว่าที่ร้อยตรีหญิงลูกน้ำ แมลงภู่ง นางสาวศศิธร สิงหะเกษนทร์ และนางสมบูรณ์ นกตลกนก ที่ท่านให้ความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยรวมทั้งเสียสละเป็นกรรมการในการสอบในครั้งนี้

ขอขอบพระคุณ นายทินกร คุ่มวงษ์ ผู้อำนวยการโรงเรียนคลองบ้านพร้าว ที่อนุญาตให้ผู้วิจัยใช้ สถานที่ และใช้นักเรียนในความดูแลของท่านในการทดลองและเก็บข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณ และมอบความดีทั้งหมดให้แก่มารดา บิดาที่ช่วยสนับสนุนในด้าน การศึกษา และเป็นกำลังใจให้แก่ผู้วิจัยเสมอมาจนทำให้การวิจัยครั้งนี้สำเร็จตามความมุ่งหมายทุกประการ

สุดท้ายนี้ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่า งานวิจัยฉบับนี้จะเป็นประโยชน์สำหรับผู้ที่สนใจ หากการวิจัย ในครั้งนี้ขาดตกบกพร่องประการใด ผู้วิจัยขออภัยมา ณ โอกาสนี้

ศิวาภรณ์ รนขาว

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	(3)
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	(4)
กิตติกรรมประกาศ	(5)
สารบัญ	(6)
สารบัญตาราง	(9)
สารบัญภาพ	(10)
บทที่ 1 บทนำ.....	10
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	10
1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย.....	12
1.3 สมมติฐานการวิจัย.....	12
1.4 ขอบเขตของการวิจัย.....	13
1.5 นิยามศัพท์เฉพาะ.....	13
1.6 กรอบแนวคิดของการวิจัย.....	15
1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	15
บทที่ 2 ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	16
2.1 หลักสูตรโรงเรียนคลองบ้านพร้าว.....	17
2.2 รูปแบบการเรียนการสอน.....	19
2.3 รูปแบบการสอนแบบซิปปา.....	21
2.4 รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของแฮร์โรว์.....	23
2.5 รูปแบบการสอนแบบซิปปาผสมผสานทักษะปฏิบัติของแฮร์โรว์.....	24
2.6 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	27
2.7 รำมอญ.....	31
2.8 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	39

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	44
3.1 แบบแผนการวิจัย.....	44
3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	45
3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	45
3.4 การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ.....	46
3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	48
3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล	49
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	50
4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการการวิเคราะห์ข้อมูล.....	50
4.2 การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	51
4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	51
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	53
5.1 สรุปผลการวิจัย.....	53
5.2 อภิปรายผลการวิจัย.....	54
5.3 ข้อเสนอแนะ.....	56
บรรณานุกรม.....	57
ภาคผนวก.....	62
ภาคผนวก ก.....	64
ภาคผนวก ข	69
ภาคผนวก ค.....	71
ภาคผนวก ง.....	90
ประวัติผู้วิจัย.....	176

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 3.1 ตารางแบบแผนการวิจัยแบบ 2 กลุ่ม (กลุ่มทดลอง-กลุ่มควบคุม)	44
ตารางที่ 4.1 แสดงผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านความรู้ของ นักเรียนกลุ่มทดลอง ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน.....	51
ตารางที่ 4.2 แสดงผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านความรู้รายวิชา นาฏศิลป์ ชุดร่ำมอญของนักเรียนระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม.....	52
ตารางที่ 4.3 แสดงผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านทักษะปฏิบัติ รายวิชานาฏศิลป์ ชุดร่ำมอญของนักเรียนระหว่างกลุ่มทดลองกับ กลุ่มควบคุม.....	52

สารบัญภาพ

		หน้า
ภาพที่ 1.1	กรอบแนวคิดของการวิจัย.....	15
ภาพที่ 2.1	การแต่งกายรำมอญ (ด้านหน้า)	37
ภาพที่ 2.2	การแต่งกายรำมอญ (ด้านหลัง)	37

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การจัดการเรียนการสอนโดยเฉพาะตามมาตรฐานสาระนาฏศิลป์ เน้นให้ผู้เรียนเข้าใจและแสดงออกทางนาฏศิลป์อย่างสร้างสรรค์ วิเคราะห์ วิวิจารณ์คุณค่าทางนาฏศิลป์ ถ่ายทอดความรู้สึก ความคิดอิสระ ชื่นชมและประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างนาฏศิลป์ ประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทยและสากล (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552, น. 2-3) สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียนคลองบ้านพร้าว ซึ่งจัดการเรียนการสอนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 6 มีการบรรจุรายวิชานาฏศิลป์ไว้ในโครงสร้างของหลักสูตรสถานศึกษาทั้งรายวิชาพื้นฐานและรายวิชาเพิ่มเติม ตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ จำเป็นต้องสร้างรายวิชาเพิ่มเติมขึ้นมาใหม่ให้มีความหลากหลายและเหมาะสมกับบริบทในท้องถิ่น โดยเน้นให้ผู้เรียนได้เลือกเรียนรายวิชาที่ตนถนัดด้วยตัวเอง เพื่อให้นักเรียนได้มีโอกาสเลือกที่จะแสวงหาความรู้เพิ่มเติมเพื่อเพิ่มพูนองค์ความรู้และสอดคล้องกับความต้องการความถนัดของตน

การเรียนการสอนนาฏศิลป์ไทย เป็นการฝึกปฏิบัติเพื่อให้เกิดความรู้ความชำนาญในการเคลื่อนไหวร่างกาย และส่งเสริมในความกล้าแสดงออกของผู้เรียน รวมถึงทักษะการสังเกตและความจำของผู้เรียนในการรับการถ่ายทอดกระบวนการท่ารำ การเรียนนาฏศิลป์ยังช่วยในการพัฒนาอารมณ์ และช่วยพัฒนาทางด้านสังคมของนักเรียน นักเรียนจะได้คลายความเครียดและทำให้เด็กมีความมั่นใจในตนเอง การเรียนนาฏศิลป์เป็นสิ่งที่ทำให้นักเรียนได้ทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่น (จารุณี ลิ้มปนานนท์, 2539, น. 1) ทำให้เกิดการหล่อหลอมความสามัคคีให้เกิดขึ้นในตัวนักเรียน

“รำมอญ” ถือว่าเป็นนาฏศิลป์ของชาวมอญ ซึ่งมีประวัติความเป็นมาที่ยาวนาน มีวิถีชีวิต ภาษา ประเพณี จารีตและวัฒนธรรมเป็นของตนเอง ถึงแม้ในปัจจุบันนี้จะไม่มียุทธมอญอยู่ในแผนที่โลก แล้วก็ตาม แต่ด้วยความที่มีอัตลักษณ์ที่เด่นชัดและมีความเป็นตัวตนเองสูง จึงทำให้วิถี ชีวิต ภาษา ประเพณี จารีตและวัฒนธรรมยังคงอยู่ ถึงแม้ว่าจะอพยพย้ายถิ่นฐานไปอยู่ที่อื่นๆแล้วก็ตาม เหมือนกับ คำกล่าวของนักปราชญ์วอลแตร์ (Voltaire) ได้กล่าวไว้ว่า “พลเมืองทุกชาติ ที่มิได้รับการอบรมในทาง ศิลปะจะต้องได้รับโทษให้เป็นชาติที่ลึกลับไม่มีใครรู้จัก” ซึ่ง ทองคำ พันนทธี (2524, น. 135) ได้กล่าวว่าการรำมอญในจังหวัดปทุมธานีเป็นที่นิยมในหมู่ของชาวไทยเชื้อสายรามัญและยังเป็นที่นิยมในหมู่

ของชาวไทยอีกด้วย นิยมจ้างคณะรำมอญไปแสดงในประเพณีงานศพและประเพณีงานต้อนรับแขกบ้าน
แขกเมืองอยู่เสมอ

สำหรับทางด้านศิลปะการแสดงและการฟ้อนรำนั้น ชาวมอญยังถือว่าสิ่งเหล่านี้เป็นส่วนหนึ่งใน
วิถีชีวิต สังคมและวัฒนธรรมที่ขาดไม่ได้ และได้นำมาประกอบในพิธีกรรมต่างๆ เช่น ประเพณี
วันสงกรานต์ นอกจากจะมีการทำบุญ ปล่อยนกปล่อยปลาแล้ว ยังมีการละเล่นฟ้อนรำ เช่น ทะแยมมอญ
รำมอญ เป็นต้น นอกจากนี้ รำมอญยังถือว่าการรำที่ใช้ประกอบในพิธีการต้อนรับแขกบ้านแขกเมือง
ซึ่งถือว่าการยกย่องในเกียรติกับผู้ที่มาเยือน และรำมอญยังได้ใช้รำให้กับผู้ที่มีฐานะทางสังคมและ
เป็นที่นับถือ เช่น พระสงฆ์ หลังจากที่ทำนได้มรดกภาพไปแล้ว โดยถือว่าเป็นสิ่งที่เป็นมงคล เพื่ออัญเชิญ
และเฉลิมฉลองสู่สรวงสวรรค์

ทิศนา แคมมณี (2558, น. 282-284) กล่าวว่า โมเดลชิปปา สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้ที่
เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มุ่งให้นักเรียนเกิดความรู้ความเข้าใจในเรื่องที่เรียน โดยอาศัยความร่วมมือจาก
กลุ่ม ช่วยพัฒนาทักษะกระบวนการคิด กระบวนการกลุ่ม กระบวนการปฏิสัมพันธ์ทางสังคมและ
กระบวนการแสวงหาความรู้

ทิศนา แคมมณี (2556, น. 10-12) กล่าวว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่น่าสนใจที่เหมาะสมใน
การส่งเสริมทักษะปฏิบัติของนักเรียน คือ การเรียนโดยใช้ทฤษฎีของแอร์โรว์ เป็นทฤษฎีที่เน้นให้
นักเรียนลงมือปฏิบัติงานเป็นขั้นตอน ผึกฝนด้วยตนเอง โดยมีหลักการเริ่มจากการให้นักเรียนฝึกปฏิบัติ
จากเนื้อหาที่ซับซ้อนน้อยไปจนถึงมีความซับซ้อนมาก ซึ่งจะส่งผลให้นักเรียนเกิดความสามารถทางด้าน
ทักษะปฏิบัติอย่างถูกต้องสมบูรณ์จนเกิดความชำนาญ จะทำให้เด็กมีพัฒนาการด้านทักษะปฏิบัติดีขึ้น

จากสถานการณ์ตามสภาพจริงในการสืบทอดศิลปะการแสดงพื้นบ้าน ชูตรามอญ มีการสืบทอด
เป็นคณะตามสายตระกูลในชุมชนและสถาบันการศึกษาที่มีรูปแบบการฟ้อนรำที่มีความเป็นอัตลักษณ์
ของสายตระกูลนั้นๆ แต่ไม่ได้มีการบรรจุไว้ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงทำให้การสืบทอดกระบวนการ
ทำรำขาดช่วงไป ผู้ที่ได้รับการถ่ายทอดจะเป็นเฉพาะลูกหลานในสายตระกูลนั้นๆ จึงทำให้กระบวนการทำรำ
มีความหลากหลายและไม่ได้มีการถ่ายทอดเป็นรูปธรรมชัดเจน ซึ่งมีแนวโน้มจะทำให้สูญหายในที่สุด

ด้วยเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของรำมอญและส่งเสริมให้นักเรียนมี
ความภาคภูมิใจในความเป็นไทย ช่วยกันอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมของชาติและภูมิปัญญาท้องถิ่น เห็นว่า
ไม่มีการนำรำมอญซึ่งเป็นนาฏศิลป์ท้องถิ่นของจังหวัดปทุมธานีมาบรรจุในหลักสูตรสถานศึกษา
กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ รายวิชานาฏศิลป์ นักเรียนไม่รู้จักรำมอญและไม่มีพื้นฐานด้านการรำมอญ
ซึ่งรำมอญเป็นศิลปะการรำที่ไม่ยาก เพลงรำมอญมีจังหวะที่ช้า มีท่ารำทั้งหมด 14 ท่า ซึ่ง แต่ละท่าจะมี
ลักษณะคล้ายคลึงกัน ท่ารำส่วนใหญ่จะเป็นการปฏิบัติท่าซ้ำๆจึงเหมาะแก่การสอนนักเรียนที่มีพื้นฐาน

ทางด้านนาฏศิลป์น้อยและการสอนโดยใช้รูปแบบการสอนแบบชิปปาผสมผสานกับรูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของแฮร์โรว์เหมาะสมกับรำชุดนี้ รูปแบบการสอนแบบผสมผสานนี้จะทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ที่สูงขึ้น เพราะเป็นการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมทั้งทางร่างกาย สติปัญญา สังคม และอารมณ์ โดยมีลำดับขั้นตอนที่มีรูปแบบเหมาะสมกับผู้เรียนและพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้เรื่องรำมอญของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และนำผลการศึกษาค้นคว้าไปใช้ในการพัฒนา ปรับปรุงและแก้ไขปัญหาในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย

1.2.1 เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านความรู้รายวิชานาฏศิลป์ ชุดรำมอญของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนคลองบ้านพร้าว ที่เรียนโดยใช้รูปแบบการสอนแบบชิปปาผสมผสานกับทักษะปฏิบัติของแฮร์โรว์ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน

1.2.2 เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านความรู้รายวิชานาฏศิลป์ ชุดรำมอญของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนคลองบ้านพร้าว ระหว่างกลุ่มทดลองที่เรียนโดยใช้รูปแบบการสอนแบบชิปปาผสมผสานกับทักษะปฏิบัติของแฮร์โรว์กับกลุ่มควบคุมที่เรียนโดยใช้รูปแบบการสอนแบบปกติ

1.2.3 เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านทักษะปฏิบัติรายวิชานาฏศิลป์ ชุดรำมอญของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนคลองบ้านพร้าว ระหว่างกลุ่มทดลองที่เรียนโดยใช้รูปแบบการสอนแบบชิปปาผสมผสานกับทักษะปฏิบัติของแฮร์โรว์กับกลุ่มควบคุมที่เรียนโดยใช้รูปแบบการสอนแบบปกติ

1.3. สมมติฐานการวิจัย

1.3.1 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนโดยใช้รูปแบบการสอนแบบชิปปาผสมผสานกับทักษะปฏิบัติของแฮร์โรว์มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านความรู้รายวิชานาฏศิลป์ชุดรำมอญ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

1.3.2 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ซึ่งเป็นกลุ่มทดลอง มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านความรู้รายวิชานาฏศิลป์ชุดรำมอญสูงกว่ากลุ่มควบคุม

1.3.3 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ซึ่งเป็นกลุ่มทดลอง มีผลสัมฤทธิ์ด้านทักษะปฏิบัติรายวิชานาฏศิลป์ชุดรำมอญสูงกว่ากลุ่มควบคุม

1.4 ขอบเขตของการวิจัย

1.4.1 ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.4.1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ปีการศึกษา 2566 โรงเรียนคลองบ้านพร้าว จำนวน 3 ห้อง รวมทั้งสิ้น จำนวน 90 คน

1.4.1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนคลองบ้านพร้าว ซึ่งจัดห้องแบบความสามารถ ใช้การสุ่มแบบกลุ่ม (Group Sampling) มา 2 ห้องเรียน แต่ละห้องเรียนมีนักเรียน จำนวน 30 คน ซึ่งแบ่งเป็นกลุ่มทดลองที่เรียนโดยใช้รูปแบบการสอนแบบซิปปาผสมผสานกับทักษะปฏิบัติของแอร์โรว์กับกลุ่มควบคุมที่เรียนโดยใช้รูปแบบการสอนแบบปกติ

1.4.2 ขอบเขตด้านเนื้อหา

ความรู้และกระบวนการทำรำมอญคณะครูมงคล พงษ์เจริญ จังหวัดปทุมธานี ซึ่งมีสาระเกี่ยวกับประวัติความเป็นมา ลักษณะและรูปแบบการแสดง องค์ประกอบการแสดง โอกาสที่แสดงและกระบวนการทำรำ

1.4.3 ขอบเขตด้านระยะเวลา

ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566

1.4.4 ขอบเขตด้านสถานที่

โรงเรียนคลองบ้านพร้าว หมู่ 6 ตำบลบ้านปทุม อำเภอสามโคก จังหวัดปทุมธานี

1.5 นิยามศัพท์เฉพาะ

1) การศึกษา หมายถึง การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชานาฏศิลป์ ชุดรำมอญของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนคลองบ้านพร้าว ระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม

2) การเปรียบเทียบ หมายถึง การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชานาฏศิลป์ ชุดรำมอญของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนคลองบ้านพร้าว ระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม

3) ผลสัมฤทธิ์การเรียนด้านความรู้และทักษะปฏิบัติ หมายถึง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชานาฏศิลป์ ชุดรำมอญของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนคลองบ้านพร้าว ของกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม

4) รายวิชานาฏศิลป์ หมายถึง รายวิชานาฏศิลป์ในสาระศิลปะ โรงเรียนคลองบ้านพร้าว มีเนื้อหาสาระเกี่ยวกับความรู้และกระบวนการทำรำมอญตามรูปแบบการแสดงคณะक्रमงค พงษ์เจริญ จังหวัดปทุมธานี ซึ่งมีสาระเกี่ยวกับประวัติความเป็นมา ลักษณะและรูปแบบการแสดง องค์ประกอบ การแสดง โอกาสที่แสดงและกระบวนการทำรำ

5) รำมอญ หมายถึง การแสดงพื้นเมือง ชุด รำมอญ ที่มีกระบวนการทำรำตามรูปแบบการแสดงของคณะक्रमงค พงษ์เจริญ จังหวัดปทุมธานี ซึ่งมีทำรำ 14 ท่า

6) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 หมายถึง นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนคลองบ้านพร้าว จำนวน 3 ห้อง รวมทั้งสิ้น จำนวน 90 คน

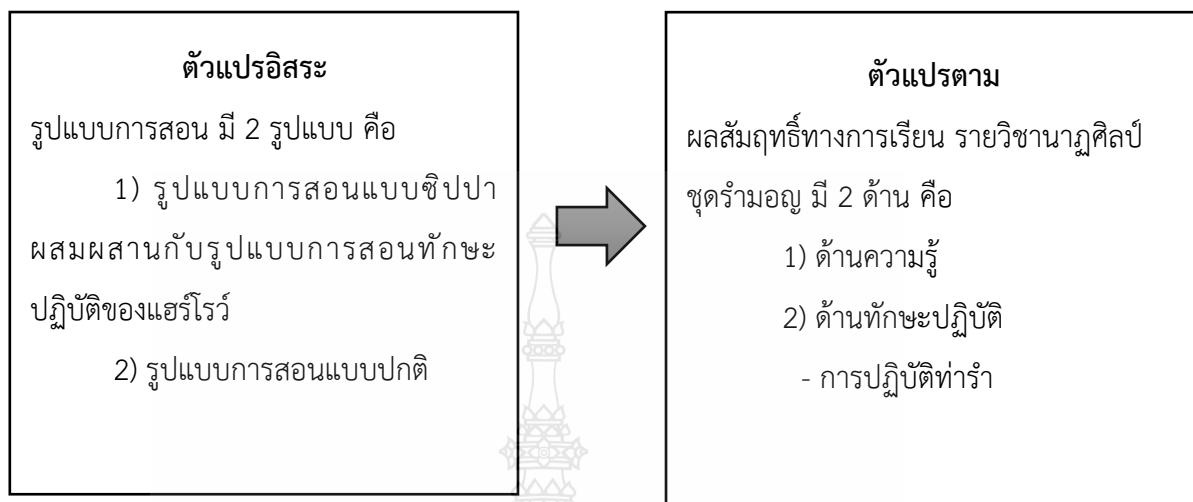
7) โรงเรียนคลองบ้านพร้าว หมายถึง โรงเรียนขยายโอกาสที่จัดสอนในระดับชั้นอนุบาลถึงระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 อำเภอสามโคก จังหวัดปทุมธานี

8) รูปแบบการสอนแบบซิปปา หมายถึง รูปแบบที่นำมาใช้จัดการเรียนการสอนรายวิชานาฏศิลป์ชุดรำมอญด้านความรู้และทักษะปฏิบัติ 7 ขั้นตอน คือ ขั้นที่ 1 การทบทวนความรู้เดิม ขั้นที่ 2 การแสวงหาความรู้ใหม่ ขั้นที่ 3 การศึกษาทำความเข้าใจข้อมูล/ความรู้ใหม่และเชื่อมโยงความรู้ใหม่กับความรู้เดิม ขั้นที่ 4 การแลกเปลี่ยนความรู้ความเข้าใจกับกลุ่ม ขั้นที่ 5 การสรุปและจัดระเบียบความรู้ ขั้นที่ 6 การปฏิบัติ และ/หรือการแสดงผลงานและขั้นที่ 7 การประยุกต์ใช้ความรู้

9) รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของแฮร์โรว์ หมายถึง การสอนรายวิชานาฏศิลป์ชุดรำมอญด้านความรู้และทักษะปฏิบัติ 5 ขั้นตอน คือ ขั้นการเลียนแบบ ขั้นการลงมือกระทำตามคำสั่ง ขั้นการกระทำอย่างถูกต้องสมบูรณ์ ขั้นการแสดงออกและขั้นการกระทำอย่างเป็นธรรมชาติ

10) รูปแบบการสอนแบบซิปปาผสมผสานรูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของแฮร์โรว์ หมายถึง การจัดการเรียนการสอนด้านความรู้และทักษะปฏิบัติ รายวิชานาฏศิลป์ชุดรำมอญที่มีกระบวนการสอน 7 ขั้นตอน คือ ขั้นที่ 1 การทบทวนความรู้เดิม ขั้นที่ 2 การแสวงหาความรู้หรือขั้นการเลียนแบบ ขั้นที่ 3 การศึกษาทำความเข้าใจข้อมูล/ความรู้ใหม่และเชื่อมโยงความรู้ใหม่กับความรู้เดิม เป็นขั้นการลงมือกระทำตามคำสั่ง ขั้นที่ 4 การแลกเปลี่ยนความรู้ความเข้าใจกับกลุ่ม ขั้นที่ 5 การสรุปและจัดระเบียบความรู้ให้ถูกต้องสมบูรณ์ ขั้นที่ 6 ขั้นปฏิบัติ/การแสดงผลงาน และขั้นที่ 7 การประยุกต์ใช้ความรู้โดยการแสดงออกแบบธรรมชาติ โดยแสดงออกอย่างเป็นธรรมชาติ

1.6 กรอบแนวคิดในการวิจัย

1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.7.1 ได้แนวทางการจัดการเรียนรายวิชานาฏศิลป์ ชุดรำมอญ โดยการบูรณาการการสอนแบบรูปแบบการสอนแบบชีปาผสมผสานกับทักษะปฏิบัติของแฮร์โรว์

1.7.2 เป็นแนวทางในการนำข้อมูลไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนการสอนนาฏศิลป์ในชุดการแสดงอื่นๆหรือรายวิชาอื่นต่อไป

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชานาฏศิลป์ ชุดรำมอญ ของนักเรียน ประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนโดยใช้รูปแบบการสอนแบบชิปปาผสมผสานกับทักษะปฏิบัติของแฮร์โรว์ ผู้วิจัยได้ทำการศึกษา ค้นคว้า ความหมาย ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาอ้างอิงและรวบรวม ข้อมูลที่ได้นำมาวิเคราะห์เพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาวิจัย ดังหัวข้อต่อไปนี้

2.1 หลักสูตรโรงเรียนคลองบ้านพร้าว

2.1.1 วิสัยทัศน์ พันธกิจและเป้าประสงค์

2.1.2 โครงสร้างหลักสูตร

2.1.3 โครงสร้างรายวิชา

2.2 รูปแบบการเรียนการสอน

2.2.1 ความหมาย

2.2.2 ประเภทและรูปแบบการสอน

2.2.3 รูปแบบการสอนนาฏศิลป์ไทย

2.3 รูปแบบการสอนแบบชิปปา

2.4 รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของแฮร์โรว์

2.5 รูปแบบการสอนแบบชิปปาผสมผสานทักษะปฏิบัติของแฮร์โรว์

2.5.1 การสอนนาฏศิลป์ไทยด้านความรู้

2.5.2 การสอนนาฏศิลป์ไทยด้านทักษะปฏิบัติ

2.6 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

2.6.1 ความหมาย

2.6.2 การวัดและประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

2.6.2.1 การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านความรู้

2.6.2.2 การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านทักษะปฏิบัติ

2.7 รำมอญ

2.7.1 ประวัติความเป็นมาและโอกาสที่แสดงรำมอญ

2.7.2 ลักษณะและรูปแบบการแสดงรำมอญ

2.7.3 องค์ประกอบการแสดงรำมอญ

2.7.3.1 จังหวะ ทำนองเพลงและดนตรี

2.7.3.2 การแต่งกาย

2.7.3.3 ท่ารำ

2.8 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.8.1 งานวิจัยในประเทศ

2.8.2 งานวิจัยต่างประเทศ

2.1 หลักสูตรโรงเรียนคลองบ้านพร้าว

2.1.1 วิสัยทัศน์ของโรงเรียนคลองบ้านพร้าว

โรงเรียนคลองบ้านพร้าวได้จัดการเรียนรู้สอดคล้องตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยกำหนดคุณภาพตามมาตรฐานหลักสูตร ดังนี้ ให้นักเรียนใฝ่รู้ใฝ่เรียน รักการอ่านและการค้นคว้า มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ มีคุณธรรมจริยธรรม สุขภาพพลานามัยสมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจ มีทักษะในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการเรียนรู้ อนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ประเพณี ศิลปวัฒนธรรม มีความเป็นไทย บุคลากรเป็นครูมืออาชีพและชุมชนทุกฝ่ายมีส่วนร่วม กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ มุ่งพัฒนาให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ความเข้าใจ การคิดที่เป็นเหตุผลถึงวิธีการทางศิลปะ ความเป็นมาของรูปแบบภูมิปัญญาท้องถิ่นและรากฐานทางวัฒนธรรม

2.1.2 โครงสร้างหลักสูตร

โครงสร้างหลักสูตรของระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จะแบ่งเป็น รายวิชาพื้นฐาน เวลาเรียนจำนวน 840 ชั่วโมง/ปี รายวิชาเพิ่มเติม เวลาเรียนจำนวน 40 ชั่วโมง/ปี และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เวลาเรียนจำนวน 120 ชั่วโมง/ปี ซึ่งในรายวิชาศิลปะ มีเวลาเรียน 80 ชั่วโมง/ปี แบ่งออกเป็น 3 รายวิชา ดังนี้ รายวิชาทัศนศิลป์ รายวิชาดนตรีและรายวิชานาฏศิลป์ ซึ่งสาระนาฏศิลป์มีเวลาเรียน 20 ชั่วโมง/ปี แบ่งเป็นภาคเรียนละ 10 ชั่วโมง (หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียน คลองบ้านพร้าว, 2564, น. 36)

2.1.3 โครงสร้างรายวิชา

โครงสร้างรายวิชารายวิชาดนตรี-นาฏศิลป์ รหัสวิชา ศ 15101 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เวลา 40 ชั่วโมง/ปี คะแนนเต็ม 100 คะแนน อัตราส่วนคะแนน 50 : 50 จำนวน 2 หน่วยกิต โดยมีการกำหนดหน่วยการเรียนรู้ทั้งหมด 6 หน่วย แบ่งเป็นรายวิชาดนตรี 3 หน่วยการเรียนรู้และรายวิชานาฏศิลป์ 3 หน่วยการเรียนรู้ คือ

- 1) หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เรื่องถนนดนตรี (จำนวน 2 ชั่วโมง)
- 2) หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 เรื่ององค์ประกอบดนตรี (จำนวน 3 ชั่วโมง)
- 3) หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 เรื่องความเป็นมาและวิวัฒนาการทางดนตรี (จำนวน 4 ชั่วโมง)
- 4) หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 เรื่องพื้นฐานนาฏศิลป์ (จำนวน 2 ชั่วโมง)
- 5) หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 เรื่องการแสดงนาฏศิลป์ (จำนวน 3 ชั่วโมง)
- 6) หน่วยการเรียนรู้ที่ 6 เรื่องนาฏศิลป์พื้นบ้าน (จำนวน 5 ชั่วโมง)

จากโครงสร้างรายวิชา สาระนาฏศิลป์ มีจำนวน 1 หน่วยกิต อัตราส่วนคะแนน 25 : 25 มีหน่วยการเรียนรู้ทั้งหมด 3 หน่วย ซึ่งหน่วยที่ 6 เรื่อง นาฏศิลป์พื้นบ้าน มีเนื้อหาเกี่ยวกับการแสดงนาฏศิลป์ท้องถิ่น ชุด รำมอญ ระบุหรือแสดงนาฏศิลป์ นาฏศิลป์พื้นบ้านที่สะท้อนถึงวัฒนธรรมและประเพณีและการถ่ายทอดความรู้สึกและคุณค่าของการแสดงรำมอญ ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดแผนการจัดการเรียนรู้ทั้งหมด 5 แผน (หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนคลองบ้านพร้าว, 2564, น. 45)

โรงเรียนคลองบ้านพร้าวได้จัดการเรียนการสอนสอดคล้องตามมาตรฐาน ตัวชี้วัดและสาระแกนกลางนาฏศิลป์พื้นบ้าน ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนี้

มาตรฐาน ศ 3.1 ตัวชี้วัด ป.5/1 บรรยายองค์ประกอบนาฏศิลป์ สาระแกนกลาง คือ องค์ประกอบของนาฏศิลป์ ตัวชี้วัด ป.5/3 แสดงนาฏศิลป์ โดยเน้นการใช้ภาษาท่าและนาฏยศัพท์ในการสื่อความหมายและการแสดงออก สาระแกนกลาง คือ การแสดงนาฏศิลป์

มาตรฐาน ศ 3.2 ตัวชี้วัด ป.5/2 ระบุหรือแสดงนาฏศิลป์พื้นบ้านที่สะท้อนถึงวัฒนธรรมและประเพณี สาระแกนกลาง คือ การแสดงนาฏศิลป์ประเภทต่าง ๆ การแสดงพื้นบ้าน

จากมาตรฐาน ตัวชี้วัด สาระการเรียนรู้แกนกลางนาฏศิลป์พื้นบ้าน ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (นาฏศิลป์) และคุณภาพของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนคลองบ้านพร้าวได้บรรจุรำมอญในหน่วยการเรียนรู้การแสดงพื้นบ้าน มีขอบข่ายสาระ ดังนี้

ด้านความรู้ ได้แก่ ประวัติความเป็นมา องค์ประกอบการแสดง เช่น จังหวะ ทำนอง เพลงและดนตรี การแต่งกาย และโอกาสที่แสดงรำมอญ

ด้านทักษะปฏิบัติ ได้แก่ การปฏิบัตินาฏยศัพท์ นาฏยภาษา และการปฏิบัติท่ารำมอญ

2.2 รูปแบบการเรียนการสอน

2.2.1 ความหมาย

ชนาธิป พรกุล (2554, น. 122) ได้ให้ความหมายของรูปแบบการสอนว่า หมายถึง แบบแผนการดำเนินการสอนที่จัด ซึ่งมีความสอดคล้องกับทฤษฎีหรือหลักการเรียนรู้ได้มีการพิสูจน์หรือทดสอบแล้วว่ามีประสิทธิภาพสามารถช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามจุดมุ่งหมายของรูปแบบ

ทิตินา แคมมณี (2555, น. 221) กล่าวว่า รูปแบบการเรียนการสอน หมายถึง ลักษณะของการเรียนการสอนที่ครอบคลุมองค์ประกอบสำคัญ ซึ่งได้รับการจัดไว้อย่างเป็นระบบตามหลักปรัชญา ทฤษฎี หลักการ แนวคิดต่างๆ โดยประกอบด้วยกระบวนการ รวมทั้งวิธีการสอนและเทคนิคการสอนต่างๆ ที่สามารถช่วยให้การเรียนการสอนนั้นเป็นไปตามทฤษฎี หลักการสอนหรือแนวคิดที่ยึดถือ รูปแบบการเรียนการสอนจะต้องได้รับการพิสูจน์ทดสอบหรือยอมรับว่ามีประสิทธิภาพ สามารถใช้เป็นแบบแผนในการเรียนการสอนให้บรรลุวัตถุประสงค์เฉพาะของรูปแบบนั้นๆ

บุญเลี้ยง ทุมทอง (2556, น. 60) กล่าวว่า รูปแบบการเรียนการสอนหมายถึง แบบแผนเชิงปฏิบัติการที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนที่จัดทำขึ้นอย่างเป็นระบบและมีจุดมุ่งหมายที่เฉพาะ โดยผ่านขั้นตอนการดำเนินการออกแบบและพัฒนาอย่างเป็นระบบ โดยใช้หลักปรัชญา หลักการแนวคิดทางทฤษฎีหรือความเชื่อพื้นฐาน ซึ่งแสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบต่างๆ ที่เชื่อมโยงความสัมพันธ์ และแสดงให้เห็นถึงแนวทางในการจัดการเรียนการสอนให้บรรลุวัตถุประสงค์

จากข้อความข้างต้น สรุปได้ว่า รูปแบบการเรียนการสอนเป็นเครื่องมือสำหรับครูนำไปใช้เป็นกรอบการดำเนินงานในการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้ผู้เรียนบรรลุวัตถุประสงค์ โดยจัดทำเป็นแผนการจัดการเรียนรู้ที่ผ่านขั้นตอนการดำเนินการออกแบบและพัฒนาอย่างเป็นระบบ โดยใช้ทฤษฎีการเรียนรู้หรือวิธีการสอนที่ได้รับการพิสูจน์หรือยอมรับว่ามีประสิทธิภาพ และการมุ่งใจเป็นพื้นฐาน เพื่อใช้เป็นแนวทางให้แก่ครูนำไปจัดการเรียนการสอนให้บรรลุวัตถุประสงค์การเรียนรู้และเกิดผลสัมฤทธิ์แก่ผู้เรียน

2.2.2 ประเภทและรูปแบบการสอน

ทิตินา แคมมณี (2555, น. 224) แบ่งประเภทของรูปแบบการเรียนการสอนตามลักษณะและวัตถุประสงค์เฉพาะ ออกเป็น 5 หมวด ได้แก่ หมวดที่ 1 เน้นการพัฒนาด้านพุทธิพิสัย หมวดที่ 2 เน้นการพัฒนาด้านจิตพิสัย หมวดที่ 3 เน้นการพัฒนาด้านทักษะ หมวดที่ 4 เน้นการพัฒนาด้านทักษะกระบวนการ และหมวดที่ 5 เน้นการบูรณาการ

ราชบัณฑิตยสภา (2558, น. 354-355) กล่าวว่า แบบแผนของกระบวนการสอนที่ได้จัดลำดับขั้นตอนอย่างเป็นระบบสอดคล้องกับหลักการที่รูปร่างนั้นยึดถือ และนำไปสู่จุดมุ่งหมายเฉพาะของรูปร่างนั้น กระบวนการสอนดังกล่าวต้องได้รับการพิสูจน์ทดสอบตามระเบียบที่เหมาะสมจนกระทั่งมั่นใจได้ว่าจะสามารถช่วยให้ผู้เรียนเกิดผลการเรียนรู้ตามจุดมุ่งหมายได้จริง จึงมีการเผยแพร่ให้นำไปใช้เป็นแบบแผนในการสอนเรื่องต่าง ๆ ที่มีจุดมุ่งหมายตามที่รูปร่างนั้นกำหนด

Joyce & Weil ได้ศึกษา (อ้างถึงใน วิชิตา มาลาสาย, 2562) อธิบายว่า รูปแบบการเรียนการสอนประกอบด้วยทฤษฎี หลักการและมโนทัศน์ ขั้นตอนและกิจกรรมที่ใช้ในการเรียนการสอน และผลที่เกิดกับผู้เรียนหลังการใช้รูปแบบการเรียนการสอนนั้น

จากแนวคิดข้างต้นสรุปได้ว่า รูปแบบการเรียนการสอน หมายถึง แบบแผนการจัดการเรียนการสอนที่จัดขึ้นอย่างเป็นระบบ โดยยึดหลักปรัชญา ทฤษฎี หลักการ แนวคิดต่าง ๆ เพื่อให้เกิดผลการเรียนรู้ตามที่มุ่งหวัง แบบแผนการสอนจะต้องกำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับการดำเนินการสอน และการประเมินผล เพื่อให้ทราบถึงวิธีที่จะทำให้ผู้เรียนบรรลุวัตถุประสงค์ตามที่กำหนดไว้ จะแบ่งประเภทตามวัตถุประสงค์ของรูปแบบการสอนที่ผู้สอนกำหนด เป็นการนำแนวคิด วิธีการ กระบวนการใหม่ๆ มาใช้ในการจัดการเรียนรู้ ในการแก้ปัญหาหรือพัฒนาการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพตรงตามเป้าหมายของหลักสูตร ซึ่งจะช่วยให้การศึกษาและการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพที่ดียิ่งขึ้น ผู้เรียนสามารถเกิดการเรียนรู้ได้อย่างรวดเร็วมีประสิทธิภาพสูงกว่าเดิม เกิดแรงจูงใจในการเรียนด้วยวิธีการเหล่านั้น

2.2.3 รูปแบบการสอนนาฏศิลป์ไทย

สุนทรภู่ นิมิตพันธ์ (2560, น. 111) กล่าวว่า นาฏศิลป์เป็นศิลปะที่วาดด้วยการพ้องรำและการละคร เน้นการเคลื่อนไหวของร่างกาย การใช้ภาษาท่าทางการตีบท โดยใช้สรีระต่างๆ ของร่างกายเคลื่อนไหว สื่อความหมายแทนคำพูดในรูปแบบของการแสดงเป็นชุดระบำ รำ พ้องหรือการแสดงละคร โขน

อรุณ วัฒนา (2557, น. 94) กล่าวว่า นาฏศิลป์เป็นศิลปะการแสดงที่สร้างความเพลิดเพลิน สนุกสนาน เกิดขึ้นจากการเลียนแบบกิริยาท่าทางของคนและสัตว์ประกอบการพ้องรำ ดนตรีและการขับร้อง นำมาผสมผสานจนเกิดเป็นการแสดงนาฏศิลป์ที่สวยงาม

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2550, น. 23) ได้นำเสนอแนวทางการจัดการเรียนรู้นาฏศิลป์ดังนี้ 1) สำรวจความต้องการของผู้เรียน 2) วางจุดประสงค์ของการสอนให้ชัดเจน 3) กำหนดบทบาท และหน้าที่ของแต่ละคนให้ชัดเจน 4) บอกแหล่งเรียนรู้วิธีการหาความรู้ให้แก่ผู้เรียน

ได้ทราบก่อน ระหว่างและหลังการเรียนรู้ 5) ฝึกปฏิบัติจริง 6) วัดผลประเมินผลตามสภาพจริงเป็นระยะอย่างต่อเนื่อง 7) นำผลการประเมินมาปรับปรุง และแก้ไขทุกครั้งที่จัดกิจกรรมการเรียนรู้

จากข้อความข้างต้น สรุปได้ว่าแนวทางในการสอนนาฏศิลป์นั้นจะเน้นการฝึกปฏิบัติ โดยเริ่มจากการสำรวจความต้องการของผู้เรียน แล้วจัดการเรียนการสอนแบบสาธิต โดยครูเป็นแม่แบบ ในการสาธิตท่ารำ ซึ่งสามารถกระทำได้ 3 แบบคือ ครูเป็นผู้สาธิต ผู้เรียนเป็นผู้สาธิตหรือครูและผู้เรียน ร่วมกันสาธิต ขึ้นฝึกหัด ขึ้นใช้ โดยการนำทักษะต่างๆ ที่ผู้เรียนได้เรียนมาทดลองให้เกิดประโยชน์และ ขึ้นสรุปและปฏิบัติ แนวทางดังกล่าวเป็นการจัดการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนได้เลียนแบบด้วยการสังเกต จดจำด้วยการปฏิบัติทักษะด้วยตนเอง และส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมจากแหล่ง การเรียนรู้ต่างๆ มีการวัดและประเมินระหว่างเรียนเป็นระยะอย่างต่อเนื่อง ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนและผู้สอน ร่วมกันปรับปรุงผู้เรียนให้มีพัฒนาการที่ดีขึ้นโดยใช้กิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลาย

2.3 รูปแบบการสอนแบบชิปปา

ทิศนา ขัมมณี (2556, น. 87-89) ได้กล่าวถึง ชิปปา (CIPPA) เป็นหลักการหรือแนวคิดที่สามารถนำไปใช้เป็นหลักในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ต่างๆ ให้แก่ผู้เรียน การจัดกระบวนการเรียน การสอนตามหลัก “CIPPA” สามารถใช้วิธีการและกระบวนการหลากหลาย ซึ่งอาจจัดเป็นแบบแผนได้ หลายรูปแบบ กระบวนการจัดการเรียนรู้แบบชิปปา ลักษณะกิจกรรมการเรียนรู้ที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อช่วยให้ครูสามารถออกแบบกระบวนการจัดการเรียนรู้ให้มีคุณภาพมากขึ้น ดังนี้ 1) เพื่อช่วยให้ ผู้เรียนมีส่วนร่วมทางด้านร่างกายและอารมณ์ จิตใจ กระบวนการเรียนรู้ควรมีความหลากหลายให้ ผู้เรียนได้เคลื่อนไหวร่างกายเป็นระยะตามความเหมาะสมกับวัย วุฒิภาวะและความสนใจของผู้เรียน การเคลื่อนไหวอาจเป็นการเคลื่อนไหววโยหรือกลัมนี้อาชีพต่างๆ การเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เคลื่อนไหว ร่างกาย ซึ่งหมายถึง การจัดกิจกรรมที่มีลักษณะหลากหลายเอื้ออำนวยให้ผู้เรียนเคลื่อนไหวส่วนต่างๆ ของร่างกายจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดความพร้อมในการเรียนรู้มีความกระฉับกระเฉง ตื่นตัวไวต่อการรับรู้ ข้อมูลข่าวสาร 2) เพื่อช่วยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมทางสติปัญญา อารมณ์และจิตใจ กระบวนการเรียนรู้ควรมี ลักษณะที่กระตุ้นและท้าทายความคิดของผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนเกิดการจดจ่อ ผูกพันกับสิ่งที่คิด ซึ่งจะ ส่งผลให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดี การเรียนรู้ทางสติปัญญา คือ การเรียนรู้เนื้อหาความรู้ต่างๆ โดยใช้ แนวคิดการสร้างสรรค์ความรู้ ซึ่งเชื่อว่าความรู้เป็นสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้นด้วยตนเองสามารถเปลี่ยนแปลง และพัฒนาให้งอกงามขึ้นไปได้เรื่อยๆ โดยอาศัยกระบวนการพัฒนาโครงสร้างความรู้ ภายในบุคคลและ การรับรู้สิ่งต่างๆ โดยอาศัยองค์ประกอบ 3 ประการ คือ ความรู้เดิมที่มีอยู่ ความรู้ใหม่ ได้แก่ ข้อมูล

ข้อเท็จจริงความรู้ ความรู้สึก ประสบการณ์ใหม่ๆ ที่บุคคลรับเข้าไป และกระบวนการทางสติปัญญา ได้แก่ กระบวนการทางสมองที่ใช้ในการทำความเข้าใจความรู้ที่รับมาและใช้ในการเชื่อมโยงและรับความรู้เดิมและความรู้ใหม่เข้าด้วยกัน การเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้ดี ก็ต่อเมื่อผู้เรียนมีโอกาสได้รับข้อมูลและประสบการณ์ใหม่ๆ เข้ามาและมีโอกาสได้ใช้กระบวนการทางสติปัญญาของตนในการคิดกลั่นกรองข้อมูล ทำความเข้าใจข้อมูล เชื่อมโยงข้อมูล ความรู้ใหม่กับความรู้เดิม และสร้างความหมายข้อมูลความรู้ด้วยตนเอง 3) เพื่อช่วยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมทางสังคมและอารมณ์ กระบวนการจัดการเรียนรู้จึงควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ปฏิสัมพันธ์ (Interaction) กับสิ่งแวดล้อมรอบตัว การปฏิสัมพันธ์จะช่วยให้ผู้เรียนได้รับข้อมูลเข้ามามาก สามารถนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้

อาภรณ์ ใจเที่ยง (2553, น. 112) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การจัดการเรียนรู้แบบชิปปาเป็นการจัดการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมอย่างกระตือรือร้น โดยใช้กระบวนการต่าง ๆ ที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต เช่น กระบวนการคิด กระบวนการแสวงหาความรู้ กระบวนการกลุ่มและกระบวนการแก้ปัญหา จนสามารถสร้างความรู้ได้ด้วยตนเอง และสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ได้

วัฒนาพร ระงับทุกข์ (2542, น. 11) กล่าวว่า การจัดการกระบวนการเรียนแบบชิปปาโมเดล สามารถจัดได้ 3 รูปแบบดังนี้ 1) ครูเป็นผู้เตรียมเนื้อหา สื่อการเรียนรู้วัสดุ-อุปกรณ์ นักเรียนเป็นผู้ดำเนินกิจกรรมตามคำแนะนำของครู ซึ่งส่วนใหญ่ทำในรูปแบบกิจกรรมกลุ่ม 2) ครูเป็นผู้กระตุ้นมอบหมายให้นักเรียนเป็นคนค้นคว้าผลิตสื่อการเรียนรู้ด้วยตนเอง ซึ่งใช้ได้ดีกับการเรียนภาษา และ 3) นักเรียนศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองในห้องศูนย์การเรียนรู้มีอิสระจากห้องเรียนปกติ สามารถเลือกทำงานตามความสามารถ ความสนใจและความถนัดของนักเรียนอาจเรียนคนเดียว เรียนเป็นคู่หรือเป็นกลุ่มกับเพื่อนได้

จากข้อความข้างต้น สรุปได้ว่า การจัดการเรียนรู้รูปแบบชิปปา มีขั้นตอนการสอน 7 ขั้นตอน โดยครูสามารถเลือกรูปแบบ วิธีสอน กิจกรรมใดก็ได้ที่สามารถทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่เหมาะสม อีกทั้งการจัดกิจกรรมก็สามารถจัดลำดับองค์ประกอบใดก่อนหลังได้เช่นกัน เพื่อให้ครูที่ต้องการนำหลักการของโมเดลชิปปาไปใช้ได้สะดวกขึ้น ซึ่งรูปแบบชิปปา เป็นการส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความคิดและตัดสินใจอย่างมีระบบ มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ทั้งร่างกาย สติปัญญา สังคมและอารมณ์ สามารถสร้างความรู้ได้ด้วยตนเอง ผู้เรียนมีโอกาสได้รับข้อมูลและประสบการณ์ใหม่ๆ แล้วคิดวิเคราะห์ กลั่นกรองข้อมูลจนตกตะกอนเป็นความรู้ที่แท้จริงที่สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ ผู้เรียนได้เชื่อมโยงความรู้ใหม่กับความรู้เดิม และสร้างความหมายของข้อมูลที่เชื่อมโยงนี้ได้ด้วยตนเอง ทำให้ผลการเรียนรู้มีความหมายต่อตนเอง ทำให้เกิดความคงทน ในความรู้ นั้น และยังเป็นการสร้าง

ปฏิสัมพันธ์ที่ระหว่างผู้เรียนด้วยกัน ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างแท้จริง เกิดความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องชัดเจน ดังนั้นผู้สอนจึงควรนำไปใช้ในการพัฒนาการสอนในรูปแบบอื่นๆ ต่อไป

2.4 รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของแฮร์โรว์

สุคนธ์ สินธพานนท์และคณะ (2552, น. 176) กล่าวว่า โมเดลชิปปา (CIPPA Model) เป็นแนวคิดของทิสนา แชมมณี ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญสอดคล้องกับแนวคิดทางการศึกษาของ John Dewey ซึ่งเป็นผู้คิดเรื่องการเรียนรู้โดยการกระทำ (Learning by doing) ให้ผู้เรียนศึกษาค้นคว้ารวบรวมข้อมูล มีส่วนร่วมในการเรียนรู้ รู้จักแลกเปลี่ยนความคิดและประสบการณ์ระหว่างกัน ผู้เรียนได้เรียนรู้กระบวนการควบคุมไปกับการปฏิบัติ และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเปลี่ยนบทบาทของครูจากผู้สอนเป็นผู้จัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน ซึ่งเป็นการจัดการเรียนรู้ตามแบบชิปปานั้น ผู้สอนจะต้องรู้จักการออกแบบการจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้สร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง

รุ่งนภา ชุมประเสริฐและจุไรศิริ ชูรักษ์ (2565 , น. 206-207) กล่าวถึง รูปแบบของแฮร์โรว์ เป็นการเรียนรู้ที่สามารถพัฒนาทักษะการปฏิบัติทางนาฏศิลป์ได้ดีอีกวิธีหนึ่ง โดยเป็นการเรียนรู้ที่ได้จัดลำดับขั้นตอนของการเรียนรู้ทางด้านทักษะการปฏิบัติเริ่มจากซับซ้อนน้อยไปจนถึงซับซ้อนมาก ซึ่งมีทั้งหมด 5 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 การเลียนแบบ เป็นขั้นที่นักเรียนต้องสังเกตการกระทำที่นักเรียนทำได้นักเรียนจะสามารถบอกขั้นตอนหลักของการกระทำนั้น ๆ ได้ ขั้นตอนที่ 2 ขั้นการลงมือกระทำตามคำสั่ง เป็นการให้นักเรียนลงมือทำโดยไม่มีแบบอย่างให้เห็น นักเรียนจะลงมือทำตามคำสั่งผู้สอนหรือทำตามคำสั่งผู้สอนเขียนเอาไว้ การลงมือปฏิบัติตามคำสั่งนักเรียนอาจจะทำได้ไม่สมบูรณ์แต่จะได้ประสบการณ์ การลงมือปฏิบัติและค้นพบปัญหาต่าง ๆ ซึ่งจะเกิดการเรียนรู้และจะนำมาปรับการกระทำให้ถูกต้องสมบูรณ์ขึ้น ขั้นตอนที่ 3 ขั้นการกระทำถูกต้องสมบูรณ์ เป็นขั้นที่นักเรียนต้องฝึกฝนจนสามารถทำสิ่งนั้นๆ ได้อย่างถูกต้องสมบูรณ์ โดยไม่มีคำสั่งหรือแบบอย่าง ขั้นตอนที่ 4 ขั้นการแสดงออกเป็นขั้นที่นักเรียนมีโอกาสได้ฝึกฝนมากขึ้นจนกระทั่งสามารถกระทำสิ่งนั้นได้ถูกต้องสมบูรณ์ได้อย่างคล่องแคล่ว รวดเร็วและมีความมั่นใจ ขั้นตอนที่ 5 ขั้นการกระทำอย่างเป็นธรรมชาติ ขั้นนี้นักเรียนจะกระทำสิ่งนั้น ๆ ได้อย่างสบาย ๆ เป็นไปอย่างอัตโนมัติ โดยไม่รู้สึกว่าต้องใช้ความพยายามเป็นพิเศษ ซึ่งจะต้องอาศัยการปฏิบัติบ่อย ๆ ในสถานการณ์ต่าง ๆ ที่หลากหลาย

ธนารักษ์ สารเถื่อนแก้ว และคณะ (2563 , น. 44) กล่าวถึง ขั้นตอนการสอนทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของแฮร์โรว์ คือ 1) การตอบสนองโดยอัตโนมัติ (Reflex Movements) เป็นปฏิกิริยาที่ไม่ได้เกิดจากการเรียนรู้หรือปฏิกิริยาที่เกิดขึ้นโดยไม่ได้ตั้งใจ 2) การเคลื่อนไหวขั้นพื้นฐาน (Fundamental

Movements) เป็นการเคลื่อนไหวร่างกายทั่วไป เช่น การเดินหรือการคว่ำมือ 3) ความสามารถในการรับรู้ (Perceptual Abilities) เป็นการตอบสนองต่อสิ่งเร้า เช่น การแยกแยะ สิ่งที่มีมองเห็น สิ่งที่ได้ยินหรือสิ่งที่สัมผัส 4) สมรรถภาพทางกาย (Physical Abilities) เป็นความแข็งแรงที่ต้องพัฒนา หรือเตรียมความพร้อม เช่น ความแข็งแรง และความว่องไว 5) การเคลื่อนไหวอย่างมีทักษะ (Skilled movements) เป็นการเรียนรู้ขั้นสูงแบบเดียวกับที่พบในนักกีฬาหรือนักแสดง 6) การปฏิบัติโดยไม่ใช้ดุลยพินิจ (Nondiscursive communication) เป็นใช้ภาษากายอย่างมีประสิทธิภาพ เช่น ท่าทาง และการแสดงออกทางสีหน้า จุดเด่นของรูปแบบขั้นตอนการสอนทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของแฮร์โรว์ คือ เป็นรูปแบบที่คำนึงถึงพื้นฐานการเคลื่อนไหวร่างกาย เพื่อให้มีการเตรียมความพร้อมก่อนลงมือปฏิบัติ จุดด้อย คือ ไม่มีการปรับเปลี่ยนหรือการสร้างสรรค์งานใหม่ในขั้นตอนสุดท้าย

จากข้อความข้างต้น สรุปได้ว่า รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของแฮร์โรว์มุ่งเน้นให้ผู้เรียนเกิดความสามารถทางด้านทักษะปฏิบัติต่างๆ เป็นวิธีการสอนจากระดับที่มีความซับซ้อนน้อยไปจนถึงระดับที่มีความซับซ้อนมาก จนผู้เรียนสามารถปฏิบัติหรือกระทำอย่างถูกต้องสมบูรณ์และชำนาญ โดยเริ่มจากการเลียนแบบปฏิบัติทักษะตามผู้สอน การลงมือกระทำตามคำสั่ง จนสามารถปฏิบัติด้วยตนเองได้ถูกต้องสมบูรณ์ สามารถแสดงออกได้อย่างคล่องแคล่ว จนสามารถปฏิบัติได้อย่างเป็นธรรมชาติ รูปแบบการสอนของแฮร์โรว์มีขั้นตอน 5 ขั้นตอน คือ ขั้นที่ 1 ขั้นการเลียนแบบ ขั้นที่ 2 ขั้นการลงมือกระทำตามคำสั่ง ขั้นที่ 3 ขั้นการกระทำอย่างถูกต้องสมบูรณ์ ขั้นที่ 4 ขั้นการแสดงออกและขั้นที่ 5 ขั้นการกระทำอย่างเป็นธรรมชาติ ซึ่งเป็นรูปแบบที่เน้นการสอนทักษะปฏิบัติโดยเริ่มจากการสังเกตและเลียนแบบด้วยการปฏิบัติตาม ฝึกฝนได้ถูกต้องสมบูรณ์แบบอย่างคล่องแคล่ว รวดเร็ว จนเกิดความชำนาญสามารถปฏิบัติได้อย่างเป็นธรรมชาติ ซึ่งสามารถนำไปจัดกิจกรรมการสอนในได้ระดับชั้นประถมศึกษาตอนปลายไปจนถึงระดับอุดมศึกษา และรูปแบบการสอนทักษะปฏิบัตินี้มีประโยชน์ สามารถนำมาใช้ในการประเมินความสำเร็จในการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับความคิด ผลการปฏิบัติงานและพฤติกรรมในการทำงาน ผู้เรียนจะเกิดการพัฒนาก้าวหน้าด้านทักษะปฏิบัติจนกระทำได้อย่างถูกต้องสมบูรณ์

2.5 รูปแบบการสอนนาฏศิลป์ไทยแบบชิปปาผสมผสานรูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของแฮร์โรว์

2.5.1 ด้านความรู้

การสอนนาฏศิลป์ไทยด้านความรู้ โดยใช้การสอนแบบชิปปาผสมผสานการสอนทักษะปฏิบัติของแฮร์โรว์ เรื่อง รำมอญ มีกระบวนการเรียนการสอน ดังนี้

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. ขั้นการทบทวนความรู้เดิม โดยครูทบทวนความรู้เรื่องนาฏศิลป์พื้นบ้าน และครูสนทนาซักถามนักเรียนว่ารู้จัก นาฏศิลป์พื้นบ้านหรือไม่ แล้วให้นักเรียนร่วมกันตอบคำถามและแสดงความคิดเห็น ครูแจ้งให้นักเรียนทราบว่าวันนี้จะสอนในเรื่องความรู้เกี่ยวกับรำมอญ

2. ครูให้นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน เรื่อง ความรู้เกี่ยวกับรำมอญ โดยใช้แบบทดสอบก่อนเรียน (pre-test) จำนวน 20 ข้อเป็นแบบทดสอบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 1 ฉบับ 20 ข้อ 20 คะแนน

ขั้นสอน

1. ขั้นการแสวงหาความรู้ใหม่ โดยครูอธิบายประวัติความเป็นมาของรำมอญ ลักษณะและรูปแบบการรำมอญ องค์ประกอบของรำมอญและโอกาสที่ใช้ในการแสดง โดยใช้ Power Point และวีดิทัศน์ประกอบการสอน และใบความรู้ที่ 1

2. ขั้นการศึกษาทำความเข้าใจข้อมูล/ความรู้ใหม่ โดยให้นักเรียนศึกษาค้นคว้าความรู้เกี่ยวกับรำมอญจากแหล่งการเรียนรู้ต่างๆ แล้วอภิปรายร่วมกัน

3. ขั้นลงมือกระทำตามคำสั่ง ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม 4 กลุ่ม กลุ่มละ 8 คน ศึกษาเรื่องความรู้เกี่ยวกับรำมอญ โดยจัดแบ่งเนื้อหากลุ่มละ 1 หัวข้อ โดยให้ส่งตัวแทนออกมาจับฉลาก ตามหัวข้อดังนี้

กลุ่มที่ 1 ศึกษาประวัติความเป็นมาของรำมอญ

กลุ่มที่ 2 ศึกษาลักษณะและรูปแบบการรำมอญ

กลุ่มที่ 3 ศึกษาองค์ประกอบของรำมอญ

กลุ่มที่ 4 ศึกษาท่ารำและโอกาสที่ใช้ในการแสดง

4. ขั้นการแลกเปลี่ยนความรู้ความเข้าใจกับกลุ่ม โดยให้นักเรียนศึกษาข้อมูลเป็นกลุ่ม มีการแลกเปลี่ยนความรู้กันในกลุ่ม เพื่อวิเคราะห์เนื้อหาตามหัวข้อที่จับฉลากได้ โดยให้ศึกษาค้นคว้าข้อมูลจากแหล่งความรู้ต่างๆ แล้วสรุปมาเป็นรูปแบบแผนผังความคิด (Mind mapping) และครูเป็นผู้คอยให้คำแนะนำ

ขั้นสรุป

1. ขั้นสรุปและจัดระเบียบความรู้ ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มสรุปเนื้อหาสาระและจัดระเบียบข้อมูล ตามหัวข้อที่จับฉลากได้ แล้วให้สมาชิกในกลุ่มร่วมกันวิเคราะห์ทบทวนข้อมูล

ขั้นวัดผล

1. ขั้นการแสดงออกและขั้นการแสดงผลงาน โดยให้นักเรียนแต่ละกลุ่มออกมาอภิปรายแผนผังความคิดตามใบงานที่ 1 หน้าชั้นเรียนโดยให้นักเรียนร่วมกันสรุปความรู้ที่ได้รับจากการ

ทำแผนผังความคิดในกลุ่มของตนและการรับฟังการนำเสนอความคิดของกลุ่มอื่นๆ และให้เพื่อนซักถามในส่วนที่ไม่เข้าใจเพิ่มเติม โดยมีครูอธิบายข้อมูลเพิ่มเติม เพื่อให้นักเรียนเกิดความเข้าใจมากขึ้น

2. ขั้นการประยุกต์ใช้ความรู้ โดยให้นักเรียนร่วมกันสรุปความรู้ที่ได้รับ จากการทำแผนผังความคิดในกลุ่มของตนและการรับฟังการนำเสนอความคิดของกลุ่มอื่นๆ พร้อมทั้งอธิบายถึงการนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน โดยครูคอยให้ความรู้เสริมในส่วนที่นักเรียนไม่เข้าใจหรือสรุปไม่ตรงกับจุดประสงค์การเรียนรู้

2.5.2 ด้านทักษะปฏิบัติ

การสอนนาฏศิลป์ไทยด้านทักษะปฏิบัติ โดยใช้การสอนแบบชิปปาผสมผสานการสอนทักษะปฏิบัติของแอร์โรว์ เรื่อง รำมอญ มีกระบวนการเรียนการสอน ดังนี้

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. ขั้นการทบทวนความรู้เดิม ครูทบทวนความรู้ เรื่อง ความรู้เกี่ยวกับรำมอญที่ได้เรียนไปแล้ว โดยครูตั้งคำถามชี้แนะและเปิดเวทีทัศน์การแสดงรำมอญให้นักเรียนช่วยกันแสดงความคิดเห็น แล้วให้นักเรียนวิเคราะห์จังหวะและทำนองเพลง

2. ครูแจ้งให้นักเรียนทราบว่า จะสอนรำมอญ ในท่าที่ 1-5

ขั้นสอน

1. ขั้นการแสวงหาความรู้ใหม่ ครูเปิดวิดีโอทัศน์ เรื่อง กระบวนท่ารำมอญ ให้นักเรียนดูพร้อมอธิบายเพิ่มเติมเกี่ยวกับท่ารำมอญ พร้อมทั้งชี้แจงนักเรียนถึงท่ารำมอญท่าที่ 1-5 ที่จะได้ฝึกปฏิบัติในชั่วโมงนี้

2. ขั้นการเลียนแบบ ครูอธิบายและสาธิตท่ารำมอญท่าที่ 1-5 ให้นักเรียนดูเป็นตัวอย่างทีละท่า พร้อมอธิบายอย่างละเอียด เพื่อให้นักเรียนสังเกตจังหวะและท่ารำ

3. ขั้นการลงมือกระทำตามคำสั่ง ครูปฏิบัติท่ารำมอญท่าที่ 1-5 ทีละท่าและให้นักเรียนปฏิบัติตามทีละท่า จนครบ 5 ท่า โดยครูให้คำแนะนำและแก้ไขข้อบกพร่อง

4. ขั้นการแลกเปลี่ยนความรู้ความเข้าใจกับกลุ่ม โดยครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม 5 กลุ่ม กลุ่มละ 6 คน แลกเปลี่ยนเรียนรู้การปฏิบัติท่ารำมอญท่าที่ 1-5

5. ขั้นการกระทำอย่างถูกต้องสมบูรณ์ ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มไปฝึกซ้อมท่ารำ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ในลักษณะเพื่อนช่วยเพื่อน โดยให้นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันตรวจสอบกระบวนท่ารำมอญท่าที่ 1-5 ของกลุ่มอื่นๆ สลับกันแลกเปลี่ยนเรียนรู้ แล้วออกมาปฏิบัติท่ารำ ให้ครูดูจนครบทุกกลุ่ม ครูแก้ไขข้อบกพร่องแล้วช่วยกันปรับปรุงแก้ไข

ขั้นสรุป

1. ขั้นการสรุปและจัดระเบียบความรู้ ขั้นนี้เป็นขั้นการสรุปความรู้ที่ได้รับทั้งหมด ทั้งความรู้เดิมและความรู้ใหม่ และจัดสิ่งที่เรียนรู้ให้เป็นระบบระเบียบเพื่อให้ผู้เรียนจดจำสิ่งที่เรียนได้ง่าย โดยให้แต่ละกลุ่มสรุปสิ่งที่แก้ไข

2. ขั้นการแสดงออกกระทำอย่างเป็นธรรมชาติ ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มออกมาปฏิบัติทำรำมอญท่าที่ 1-5 ด้วยตนเองอย่างถูกต้องสมบูรณ์ ให้ครูและเพื่อนต่างกลุ่มช่วยกันวิเคราะห์และแสดงความคิดเห็น นักเรียนร่วมกันสรุปกระบวนการทำรำมอญที่เรียนในช่วงนี้

ขั้นวัดผล

1. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมาจับฉลากลำดับการสอบปฏิบัติทำรำมอญท่าที่ 1-5 จนครบทุกกลุ่ม

2. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มออกมาสอบปฏิบัติทำรำมอญท่าที่ 1-5 ตามลำดับที่จับฉลากได้ จนครบทุกกลุ่ม

2.6 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

2.6.1 ความหมาย

สุกัญญา เพ็ชรนาค (2563, น. 27) กล่าวว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คือ ความรู้ ทักษะและเจตคติของผู้เรียนซึ่งประเมินจากเครื่องมือต่างๆ เช่น แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่วัดผล หลังจากได้รับการจัดการเรียนรู้ทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ พุทธิพิสัย ทักษะพิสัยและจิตพิสัย

วิไลวรรณ วิไลรัตน์ และสรียา หมัดอาด้า (2562, น. 2) กล่าวว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึงความสามารถความสำเร็จและสมรรถภาพด้านต่าง ๆ ที่ได้จากการเรียนรู้ของนักเรียน อันเป็นผลมาจากการเรียนการสอน การฝึกฝนหรือประสบการณ์ของแต่ละบุคคลซึ่งสามารถวัดได้จากการทดสอบด้วยวิธีการต่าง ๆ

ดวงแข รักไทย และคณะ (2559, น. 191) กล่าวว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความสามารถ หรือผลสำเร็จที่ได้รับจากกิจกรรมการเรียนการสอนเป็นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ประสบการณ์เรียนรู้ทางด้านพุทธิพิสัยจิตพิสัย และทักษะพิสัย จำแนกผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไว้ตาม ลักษณะของวัตถุประสงค์ของการเรียนการสอนที่แตกต่างกัน

จากข้อความข้างต้น สรุปได้ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ผลสำเร็จที่เกิดจากการเรียนการสอนที่จะทำให้นักเรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม การฝึกฝนหรือประสบการณ์ของ

แต่ละบุคคล ซึ่งสามารถวัดได้จากการทดสอบด้วยวิธีการต่างๆ และสามารถวัดได้โดยการแสดงออกมาทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านพุทธิพิสัย ด้านจิตพิสัยและด้านทักษะพิสัย

2.6.2 การวัดและประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

มลาวัลย์ นกหงษ์ (2552, น. 78) กล่าวว่า จุดมุ่งหมายของการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เพื่อใช้วัดผลการเรียนรู้ของนักเรียนในด้านเนื้อหาวิชาและทักษะต่างๆ เมื่อเรียนรู้แล้วมีความเข้าใจสามารถนำไปใช้ มีการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการประเมินค่ามากน้อยอยู่ในระดับใด

สิริสรณ์ สิทธิรินทร์ (2554, น. 18) กล่าวว่า การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสามารถวัดได้จากการตรวจผลงานของผู้เรียนและการสังเกตพฤติกรรมของผู้เรียน

ชวลิต ชูกำแพง (2551, น. 18) สรุปการวัดผลไว้ว่า การวัดผลเป็นกระบวนการในการกำหนดตัวเลขหรือปริมาณให้กับสิ่งใดสิ่งหนึ่งอย่างมีกฎเกณฑ์โดยใช้เครื่องมือ เช่น การใช้แบบทดสอบของครูเพื่อวัดความสามารถทางสมองของเด็ก ใช้ตลับเมตรวัดความยาวของต้นไม้ เป็นต้น ต้องอาศัยองค์ประกอบที่สำคัญ 3 ส่วนคือ 1) ประเมินในสิ่งที่ผู้เรียนเรียนรู้และสามารถทำได้ 2) เน้นวัดดูประสงค์ความหมายโดยตรงมากกว่าโดยอ้อม และ 3) ลักษณะหรือกิจกรรมมีลักษณะความเป็นจริงเป็นส่วนหนึ่งของชีวิต

จากข้อความข้างต้น สรุปได้ว่า การวัดและประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง การตรวจสอบระดับความสามารถหรือความสำเร็จในการเรียนของแต่ละบุคคลรวมถึงพฤติกรรมความสามารถในด้านต่างๆ ที่นักเรียนได้รับการอบรมสั่งสอนจากครูโดยใช้เครื่องมือที่เรียกว่าแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ (Achievement Test) ด้านพุทธิพิสัย ด้านจิตพิสัยและด้านทักษะพิสัย โดยกำหนดตัวเลขหรือสัญลักษณ์แทนปริมาณหรือคุณภาพของคุณลักษณะอันพึงประสงค์ซึ่งเป็นผลที่เกิดจากการประเมินการเรียนรู้ของนักเรียน

2.6.2.1 การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านความรู้

สมนึก ภัททิยธนี (2558, น. 20) กล่าวว่า การวัดด้านพุทธิพิสัย เป็นการวัดและประเมินผลคุณลักษณะทางด้านสติปัญญาที่บ่งบอกความสามารถทางสมอง ความคิดและการแก้ปัญหา โดยพฤติกรรมทางด้านนี้เป็นวัตถุประสงค์หนึ่งของการวัดและประเมินผลการศึกษา และเป็นพฤติกรรมกระทำที่เกี่ยวกับกระบวนการทางสมอง หรือทักษะทางสมอง หรือสติปัญญา การเรียนรู้ ความรู้ ความสามารถและการแก้ปัญหาของบุคคล ซึ่งได้พัฒนาจากง่ายไปสู่สิ่งที่ยากหรือซับซ้อน และจากรูปธรรมไปสู่นามธรรมตัวอย่าง เช่น บอก เขียน อ่าน อธิบาย ระบุ บรรยาย สรุป สานิต จำแนก จัดลำดับวิเคราะห์ สังเคราะห์ ออกแบบ ประเมิน เป็นต้น ซึ่งเครื่องมือที่ใช้วัดพฤติกรรมด้านพุทธิพิสัย คือ แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ซึ่งมีลักษณะทั้งแบบปรนัยและอัตนัย

สุทธีวรรณ พิศศักดิ์โสภณ (2557, น. 2) กล่าวว่า การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านความรู้เป็นการวัดความสามารถทางสมองหรือวัดด้านสติปัญญาของผู้เรียนว่ามีความสามารถมากน้อยเพียงใดหลังจากที่ได้รับประสบการณ์จากการจัดการเรียนรู้ หรือจากแหล่งการเรียนรู้ต่าง ๆ ดังนั้นในการวัดความสามารถทางด้านสติปัญญาเพื่อดูความก้าวหน้าของผู้เรียนและดูประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ แบบทดสอบจึงเป็นเครื่องมือที่มีความสำคัญที่จะทำให้ทราบสิ่งเหล่านั้นได้

อุษาพร เสวกวิ และอุบล สรรพชัยพงษ์ (2563, น. 66) กล่าวว่า การวัดด้านพุทธิพิสัย เป็นการวัดและประเมินผลคุณลักษณะด้านความรู้ ความจำ ความสามารถและประสบการณ์ต่าง ๆ จากการที่รับรู้ไว้และระลึกสิ่งนั้นได้ ด้านความเข้าใจ เป็นความสามารถในการจับใจความสำคัญของสื่อ และสามารถแสดงออกมาในรูปของการแปลความ ตีความ คาคะเน ขยายความ หรือการกระทำอื่น ๆ ด้านการนำความรู้ไปใช้ เป็นขั้นที่ผู้เรียนสามารถนำความรู้ ประสบการณ์ไปใช้ในการแก้ปัญหาในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้ ด้านการวิเคราะห์ ผู้เรียนสามารถคิดหรือแยกแยะเรื่องราวสิ่งต่าง ๆ ออกเป็นส่วนย่อย เป็นองค์ประกอบที่สำคัญได้ และสามารถวิเคราะห์ความสัมพันธ์ที่แตกต่างกันของส่วนที่เกี่ยวข้องได้ ด้านการสังเคราะห์ ความสามารถในการที่ผสมผสานส่วนย่อย ๆ ได้เป็นระบบ โดยที่ผลลัพธ์คือสิ่งใหม่ที่ดีกว่าเดิม อาจเป็นการถ่ายทอดความคิดออกมาให้ผู้อื่นเข้าใจได้ง่าย และด้านการประเมินค่า เป็นความสามารถในการตัดสินหรือสรุปเกี่ยวกับคุณค่าของสิ่งต่าง ๆ ออกมาในรูปของคุณธรรมอย่างมีกฎเกณฑ์ที่เหมาะสม

จากแนวคิดข้างต้นสรุปได้ว่า การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านความรู้เป็นการวัดความสามารถด้านสติปัญญา ได้แก่ ความรู้ ความจำ ความเข้าใจ การนำไปใช้ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการประเมินค่า เครื่องมือที่ใช้ในการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านความรู้ที่นิยมใช้กันส่วนใหญ่ คือ แบบทดสอบ ซึ่งแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ ถือเป็นเครื่องมือสำคัญในการวัดผล เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามจุดประสงค์การเรียนรู้หรือตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ที่กำหนดไว้

2.6.2.2 การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านทักษะปฏิบัติ

สุวิมล ว่องวานิช (2550, น. 62) กล่าวว่า การวัดทักษะปฏิบัติ เป็นการวัดทักษะ ควรมีการดำเนินการตามลำดับ คือ 1) ต้องมีการปฏิบัติงานหรือแสดงกระบวนการปฏิบัติงานให้ชัดเจน 2) การใช้ทักษะปฏิบัติในการปฏิบัติกิจกรรมใด ๆ ต้องอาศัยกลไกการทำงานของอวัยวะส่วนต่าง ๆ ให้เกิดการประสานกันอย่างเหมาะสม 3) การใช้ทักษะปฏิบัติควรมีการกระทำซ้ำบ่อย ๆ และ 4) การใช้ทักษะปฏิบัติเป็นกระบวนการทำให้เกิดการเรียนรู้ ซึ่งการวัดภาคปฏิบัตินั้นต้องมีการให้ผู้เรียนมีการปฏิบัติงานเพื่อแสดงความสามารถในการปฏิบัติงานนั้น ๆ ให้ปรากฏชัดเจน ทักษะการปฏิบัติงานอาจ

เป็นความสามารถซึ่งอาจจะเป็นด้านสมอง หรือไม่ใช่ทางสมองก็ได้ ซึ่งทักษะการปฏิบัติสามารถทดสอบได้โดยให้ผู้ถูกทดสอบ“แสดง” ให้ดูเพื่อจะได้มีข้อมูลในการตัดสินระดับความสามารถในการปฏิบัติงาน ทั้งความถูกต้องในกระบวนการปฏิบัติงานหรือคุณภาพของผลงานที่เป็นผลมาจากกระบวนการปฏิบัติ นั้น หรือทั้งกระบวนการและผลงาน ดังนั้นการวัดทักษะปฏิบัติจึงเป็นการประเมินผู้เรียนในด้านทักษะพิสัยโดยการทดสอบพฤติกรรมในการปฏิบัติงานด้วยวิธีการประเมินที่หลากหลายรูปแบบ เช่น การสังเกตพฤติกรรมขณะปฏิบัติงาน การประเมินผลงานที่ผู้เรียนได้ปฏิบัติ การประเมินแฟ้มสะสมงาน เป็นต้น

พิชิต ฤทธิ์จัญญ (2557, น.40) กล่าวว่า การวัดด้านทักษะพิสัย เป็นการวัดและประเมินพฤติกรรม ความสามารถในการใช้กลไกทางร่างกายและการประสานงานของกล้ามเนื้อที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ความสามารถในการกระทำการปฏิบัติและทักษะในการปฏิบัติงาน โดยพฤติกรรมทางด้านทักษะพิสัยเป็นวัตถุประสงค์ที่สำคัญของการวัดและประเมินผลทางการศึกษาเพื่อการพัฒนา ศักยภาพของ มนุษย์ให้สมบูรณ์ และเป็นพฤติกรรมการกระทำที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการความสามารถ ในการด้าน การเคลื่อนไหวกล้ามเนื้อส่วนต่าง ๆ ของร่างกายในการปฏิบัติหรือการกระทำกิจกรรมต่าง ๆ ตัวอย่าง เช่น การ วิ่ง การกระโดด การเดิน การขับรถ การเดินร่า การเปิดประตู เป็นต้น พฤติกรรมที่ ได้แสดงออก เหล่านั้นมุ่งเน้นความคล่องแคล่ว รวดเร็ว ถูกต้องและชำนาญ ซึ่งเริ่มจากการทำไม่ได้หรือ ทำไม่เป็น หรือทำได้ไม่ถูกต้อง จนสามารถพัฒนาเป็นการทำได้ดีหรือทำได้ถูกต้อง และพัฒนาอย่างต่อเนื่องจนเกิดเป็นความชำนาญต่อไป

มณีญา สุราช (2560, น. 12) กล่าวว่า การวัดพฤติกรรมการศึกษาด้านทักษะพิสัยมีธรรมชาติของการวัด ดังนี้ 1) การวัดทักษะพิสัยเป็นการวัดที่สามารถวัดกระบวนการปฏิบัติและคุณภาพของผลงานทั้งเป็นรายบุคคลและรายกลุ่ม 2) การวัดทักษะพิสัยเป็นการวัดที่จะต้องเลือกใช้วิธีการวัดที่เหมาะสมและสอดคล้องกับธรรมชาติของวิชาแต่ละวิชาที่แตกต่างกัน 3) การวัดทักษะพิสัย เป็นการวัดที่สามารถวัดได้ทั้งกระบวนการหรือคุณภาพผลงานจำแนกกันที่ละส่วนหรือวัดพร้อม ๆ กัน ในภาพรวมโดยให้พิจารณาจากผลงานที่ได้ปฏิบัติสำเร็จ 4) การวัดทักษะพิสัยจำแนกการวัดออกเป็น 3 ระดับ ดังนี้ ระดับพฤติกรรม เป็นการวัดทักษะพิสัยโดยการสังเกตพฤติกรรมในระหว่างการปฏิบัติงาน เช่น ความคล่องแคล่วหรือทักษะการใช้เครื่องมือหรืออุปกรณ์ เป็นต้น ระดับผลลัพธ์ เป็นการวัดผลของ คุณภาพของผลงานที่พิจารณาทั้งในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ และระดับประสิทธิผล เป็นการวัดผลงานในภาพรวมที่เกี่ยวข้องกับวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายของการวัดโดยตรง

จากแนวคิดข้างต้นสรุปได้ว่า การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านทักษะปฏิบัติ เป็นการวัดผลงานที่นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติ สามารถวัดได้ทั้งรายกลุ่มและรายบุคคล ข้อดีของการวัดทักษะปฏิบัติคือ ผู้เรียนได้มีโอกาสนำความรู้มาใช้ในการปฏิบัติจริง และผู้เรียนยังสามารถที่จะใช้ทักษะ

และคุณลักษณะอย่างอื่นประกอบการปฏิบัติได้ ดังนั้นการวัดทักษะปฏิบัติจึงเป็นการประเมินผู้เรียนในด้านทักษะพิสัยโดยการทดสอบพฤติกรรมในการปฏิบัติงานด้วยวิธีการประเมินที่หลากหลายรูปแบบ

2.7 รำมอญ

2.7.1 ประวัติความเป็นมาและโอกาสที่แสดงรำมอญ

กษพร ตราโมท (2541, น. 71-72) รำมอญเป็นการแสดงที่มีความแพร่หลายในกลุ่มชาติพันธุ์มอญ โดยอพยพจากภัยสงครามมาพึ่งพระบรมโพธิสมภารเข้ามาอาศัยตั้งแต่เมื่อประมาณ 300 ปีก่อน ซึ่งพระมหากษัตริย์ไทยแต่ละรัชกาลโปรดเกล้าฯให้อาศัยในแต่ละเขตพื้นที่ภาคกลางของไทย โดยเฉพาะจังหวัดปทุมธานีที่มีชาวมอญอาศัยในพื้นที่อำเภอสามโคกและอำเภอเมืองเป็นจำนวนมาก ซึ่งปรากฏอยู่ในหลักฐานทางประวัติศาสตร์พงศาวดารกรุงศรีอยุธยากล่าวถึงชาวมอญเข้ามาอยู่เมื่อปี พ.ศ. 2203 รัชกาลสมเด็จพระนารายณ์มหาราช เป็นชาวมอญจากเมืองเมะตะมะ ประมาณ 10,000 คน จากนั้นก็มีการอพยพเข้ามาสู่จังหวัดปทุมธานีอีกหลายครั้ง โดยคนไทยทั่วไปจะเรียกชาวมอญที่อพยพเข้ามาในสมัยธนบุรีว่า “มอญเก่า” และเรียกชาวมอญที่อพยพในรัชกาลของสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัยว่า “มอญใหม่”

องค์ บรรจุน (2551, น. 126) กล่าวว่า “ละฮ์โหม่น” เป็นภาษามอญแปลว่า รำมอญ ซึ่งในที่นี้หมายถึง การรำที่มีกระบวนท่ารำ 12 – 13 เพลงรำตามจังหวะหน้าทับของเครื่องดนตรี “ตะโพน” ที่ตีเป็นหลัก หรือเรียกว่า “หลี่ห์ เม็กแผะ” แปลว่า รำมอญงานศพ นอกจากนี้ยังมีคำเรียกของรำมอญอีกหลายคำ เช่น “ปัวฮะเป็น” แปลว่า มหรสพตะโพน และ “เรยะฮะเป็น” แปลว่า รำตะโพน

พิศาล บุญผูก (2551, น. 165-169) กล่าวว่า ถึงแม้ว่ากาลเวลาจะเปลี่ยนแปลงไปตามกระแสโลกาภิวัตน์ก็ตาม จากกลุ่มชาติพันธุ์มอญที่อพยพเข้ามาสู่แรกจนปัจจุบันได้กลายเป็นคนไทยเชื้อสายมอญ แต่วัฒนธรรม จารีต ขนบธรรมเนียมประเพณีก็ยังคงถ่ายทอดจากรุ่นสู่รุ่นประเพณีปฏิบัติกันอย่างเคร่งครัด เช่น การนับถือพระพุทธศาสนาและการนับถือผี “รำมอญ” ก็เช่นเดียวกัน ในปัจจุบันก็ยังคตินิยมสำหรับกลุ่มคนไทยเชื้อสายมอญที่นำไปแสดงในกิจกรรมประเพณี เช่น ประเพณีสงกรานต์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในประเพณีงานศพ คนไทยเชื้อสายมอญให้ความสำคัญเกี่ยวกับประเพณีนี้เป็นอย่างมาก รำมอญในประเพณีงานศพนั้น งานศพของพระมอญผู้ใหญ่จะจัดงานอย่างยิ่งใหญ่มาก เพราะถือว่าได้บุญเป็นการส่งขึ้นสวรรค์ ในพิธีจะสร้างเมรุลอยทรงปราสาทและโรงศพแบบมอญคือปลายบาน ก้นสอบ มีฝาครอบเป็นยอดปราสาท ประดับด้วยกระดาษสี ตัดฉลุอย่างวิจิตรสวยงาม มีมหรสพสมโภช 7 วัน 7 คืน ปี่พาทย์มอญประโคม มอญรำ มอญร้องไห้ จุดดอกไม้ไฟและจุดลูกหนู เพราะถือว่าเป็นงาน

มงคล ร่วมยินดีกับผู้ตายที่ได้ไปสู่สุคติ บทบาทของรำมอญ ไม่เฉพาะในชาวไทยเชื้อสายมอญเท่านั้น แต่ก็เป็นที่นิยมของคนไทยและคนไทยเชื้อสายจีนอีกด้วย ดังที่ปรากฏในงานบำเพ็ญมหากุศลแด่พระบรมศพสมเด็จพระนางเจ้ารำไพพรรณี พระบรมราชินีในรัชกาลที่ 7 ที่มีรำมอญไปร่วมแสดงในงานนั้นด้วย สำหรับรำมอญในจังหวัดปทุมธานีนั้น ในปัจจุบันนี้มีคณะรำมอญเกิดขึ้นมากมายเพราะภาครัฐและเอกชนให้การสนับสนุนรำมอญไปแสดงในกิจกรรมประเพณีและพิธีการต่างๆที่จัดขึ้น เช่น ประเพณีงานศพ ประเพณีสงกรานต์ กิจกรรมต่างๆ เช่น งานของดีเมืองปทุมธานี งานกาชาดจังหวัดปทุมธานี เป็นต้น จึงมีปัญหาเกิดขึ้น เช่น มีการเสนอตัดราคา รูปแบบการรำ และพิธีกรรมจารีตที่มีความเปลี่ยนแปลงไปโดยนำรำไทยเข้ามาผสมผสานประยุกต์

ดุสิตธร งามยิ่ง (2559, น. 338) กล่าวว่า ในจารีตของรำมอญพบว่า พอเริ่มต้นแสดงถ้าเป็นงานศพ ผู้แสดงจะต้อง กราบพระ 3 ครั้ง ไหว้ศพ 1 ครั้ง ไหว้ดนตรี 1 ครั้ง และไหว้คนดู 1 ครั้ง แล้วเริ่มแสดงพอแสดงเสร็จก็จะไหว้ศพอีก 1 ครั้ง ถ้าเป็นงานอื่นๆ จะไหว้คนดูก่อนและหลังการแสดง นอกจากนี้ก็จะให้ความเคารพโดยการไหว้ผู้ที่อาวุโส เช่น หัวหน้าคณะ รุ่งพี หรือครูผู้สอนรำ เช่น ก่อนจะออกไปแสดงจะทำการไหว้หัวหน้าคณะและรุ่งพีหรือครูผู้สอน เพื่อขอความเป็นสิริมงคลให้ประสบความสำเร็จ อย่าได้เกิดความผิดพลาดในระหว่างการแสดง และหลังแสดงเสร็จก็จะไหว้อีกครั้ง เพื่อเป็นการขอบคุณที่แสดงได้โดยไม่มีข้อผิดพลาดหรือในระหว่างการแสดงเกิดปัญหาผิดพลาดขึ้น พอหลังการแสดงจบก็จะมาขอขมาหรือขอโทษในข้อผิดพลาดนั้นๆ สิ่งที่สำคัญอีกประการหนึ่งก็คือ จะไม่เดินข้ามเครื่องดนตรี เครื่องแต่งกาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งเครื่องประดับศีรษะ เช่น เกี้ยว ขฎา เพราะสิ่งเหล่านี้ถือว่าเป็นของมีครู และทุกๆปีจะมีการจัดทำพิธีไหว้ครูนาฏศิลป์ ดนตรีปีพาทย์ขึ้น เพื่อรำลึกถึงครูบาอาจารย์ผู้ล่วงลับไปแล้วที่ได้สืบทอดประสาความรู้ เทพเทวดา พ่อแก่(ฤษี) และได้ขอโทษขอมาที่กระทำผิดพลาดประพฤติปฏิบัติที่ไม่ดี

รำมอญเป็นการแสดงที่ได้รับการสืบทอดมาจากบรรพบุรุษซึ่งอพยพมาอยู่ที่อำเภอสามโคก จังหวัดปทุมธานี คำว่า รำ มาจากการรำของชนชาติมอญ ดังนั้น จึงเรียกว่ารำมอญหรือมอญรำ รำมอญแต่เดิมรำได้ทุกโอกาสโดยยึดถือเป็นแบบแผน จากการรำของชนชาติมอญในประเทศมอญและเป็นที่ยอมรับของชนชาติมอญด้วยท่วงทีลีลาที่อ่อนช้อยงดงามมีดนตรี ท่วงทำนองเพลงที่ไพเราะเป็นการฟ้อนรำเป็นที่ยอมรับในวังเจ้านายในสมัยโบราณ นาดยา สุวรรณทรัพย์ (2525, น. 150) กล่าวว่า สมเด็จพระนครสวรรค์รักษ์ ได้โปรดให้จัดปีพาทย์มอญและรำมอญไปแสดงในวังของพระองค์ ดังนั้น การแต่งกายก็จะสวมเสื้อคอกลมแขนกระบอก นุ่งผ้าชิ้นลายทางยาวกรอมเท้า มีสไบผืนเล็กพาดบ่าหรือคล้องคอปล่อยห้อยมาทางข้างหน้า ใช้สีสันทึบหลากหลายนวมมลายู เล็กๆ ล้อมประดับด้วยดอกมะลิทัดดอกไม้และสวมกำไลเท้า แต่ต่อมาในระยะหลังการรำมอญเริ่มเปลี่ยนไปโดยประชาชนเริ่มนำการ รำมอญมาใช้ในงานศพ ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็น งานศพของพระหรือผู้ใหญ่

ในท้องถิ่น เพื่อเป็นการเคารพสักการะต่อผู้ตายใน ประเด็นนี้ รจนา สุนทรานนท์ (2547) ได้กล่าวถึง การสัมภาษณ์ครูมงคล พงษ์เจริญ ว่า ชาวมอญนิยมการฟ้อนรำเป็นอย่างมาก กล่าวได้ว่า ชาวมอญได้รับการถ่ายทอดท่ารำจากบิดามารดาหรือบรรพบุรุษทุกครัวเรือน และฝังลึกอยู่ในวิถีชีวิตของชาวมอญ ท่วงท่าลีลาท่ารำจะเรียบง่ายเนิบนาบและมีท่ารำไม่กี่ท่า ดังนั้นเมื่อมีโอกาสในการรำก็จะสามารถรำได้ สอดคล้องและพร้อมเพรียงกัน ด้วยเหตุผลที่ว่าท่ารำจะมีท่าที่เป็นเอกลักษณ์และบ่งบอกความเป็น ชนชาติมอญซึ่งจะเน้นที่การขยับเรียงเท้า ก้าวรวมเท้ายืดยุบแล้วเปลี่ยนมือในท่วงท่าต่างๆ ไปเรื่อยๆตาม จังหวะตะโพนและเปิงมางคอกโดยรำให้ลงจังหวะกลอง “ทึงทึง” ดังนั้นเมื่อชาวมอญเดินทางมางานศพ ก็จะเข้าร่วม รำมอญในท่วงท่าต่างๆ เพื่อเป็นการเคารพศพ การรำมอญดังกล่าวไม่ใช่เป็นการรำเพื่อการ แสดง แต่เป็นการรำเพื่อสักการะศพด้วยความเคารพ เมื่อชาวมอญคนอื่นๆ มากก็จะเข้ามาร่วมรำ คนที่ เหนื่อยแล้วก็จะออกมานั่งร่วมในพิธีศพช่วยทำอาหารจัดดอกไม้ในงานศพ ดังนั้น ดนตรีปีพาทย์มอญที่ บรรเลงประกอบการแสดงก็จะมีผู้บรรเลงหลายชุด เพื่อสลับสับเปลี่ยนกันบรรเลงเนื่องจากต้องบรรเลง กันทั้งคืน ด้วยเหตุผลที่ว่า ผู้มาร่วมพิธีศพจะทยอยกันมามากมาย ดังนั้นก็จะมีนักดนตรีหลายวงสลับกัน บรรเลง ดนตรีปีพาทย์มอญที่บรรเลงประกอบการรำมอญประกอบพิธีศพเป็นเพลง 12 ภาษา หรือ เรียกว่าเพลงย่าเที่ยง ซึ่งมีทำนองเพลงทั้งหมด 12 ทำนอง หรือ 12 ภาษาซึ่งเป็นเพลงที่มีท่วงทำนอง กำหนดเป็นแบบแผนตายตัว ดังนั้น ลีลาท่ารำก็มีท่วงท่าลีลาที่เป็นแบบแผน อาจกล่าวได้ว่าบรรพบุรุษ ชาวมอญได้ สืบทอดศิลปะการรำมอญที่เป็นแบบแผนให้แก่ลูกหลาน สืบต่อมาจนถึงทุกวันนี้ การรำมอญนี้จะเห็นเป็นรูปธรรมเชิงประจักษ์ในพิธีศพได้ชัดเจนและเป็นที่ยอมรับกันแพร่หลายในจังหวัด ปทุมธานีและจังหวัดใกล้เคียง รจนา สุนทรานนท์ (2547, น. 13) ได้กล่าวถึงการสัมภาษณ์ครูมงคล พงษ์เจริญ สรุปได้ว่า ลักษณะของเพลงมอญนั้นจะบอกเวลาเข้า เที่ยง คำ ทำนองเพลงและลีลาท่ารำจะมีหลากหลายแล้ว แต่ผู้บรรเลงที่สลับสับเปลี่ยนมาบรรเลง และผู้รำแต่ละคนจะมารำเพื่อเคารพศพแล้ว ผู้มาใหม่ก็จะรำตามกันไปอย่างมีระเบียบเพื่อความพร้อมเพรียง ต่อมาได้มีผู้จัดทำนองเพลงและท่ารำให้ เป็นระเบียบเป็นแบบแผนเดียวกัน จะเห็นได้ว่าวงปีพาทย์มอญแต่ละคณะจะบรรเลงเพลงย่าเที่ยงหรือ เพลง 12 ภาษาในทำนองเพลงใกล้เคียงกัน ในระยะต่อมาเพลงที่ใช้บรรเลงประกอบการรำย่าเที่ยงมี ทั้งหมด 12 เพลง แม้ในระยะต่อมาได้ลดเพลงบรรเลงลงไปเหลือเพียง 7 เพลงแล้วก็ตามท่ารำยังคง รำท่าละ 1 เพลง แล้วต่อด้วยเพลงเบ็ดเตล็ดชุดนาฏศิลป์ไทย ทั้งนี้เพื่อต้องการให้ผู้มาในงานเห็นว่า ผู้แสดงมีความสามารถหลายอย่างมิใช่รำมอญได้อย่างเดียว และอีกประเด็นหนึ่งคือเป็นการลดความ น่าเบื่อที่ท่วงท่ารำซ้ำๆ เนิบนาบในระยะต่อมาการรำมอญ หรือรำย่าเที่ยงได้เปลี่ยนรูปแบบมาเป็นใน ลักษณะนาฏยพาณิขย์ กล่าวคือ เจ้าคณะวงปีพาทย์มอญจะรับจ้างมาบรรเลงในงานศพและรับเหมา การรำมอญในงานศพไปด้วย จึงทำให้รูปแบบการรำย่าเที่ยงหรือรำมอญกลายมาเป็นการแสดงใน งานศพ โดยศิลปินของคณะวงปีพาทย์มอญนั้นๆไปแทนที่จะเป็นชาวบ้านที่มาในงานศพและมี

ความประสงค์จะรำเพื่อเคารพศพแต่เดิมจุดประสงค์ของการรำมอญในเพลงย่ำเทียงหรือเพลง 12 ภาษา มีดังนี้ 1. เพื่อเป็นการเคารพผู้ที่ล่วงลับ 2. เพื่อแสดงถึงฐานะและบารมีของผู้ตายและเจ้าภาพ 3. เพื่ออยู่เป็นเพื่อนศพ 4. เพื่อสืบสานประเพณีนิยมที่ยึดถือมาถึงปัจจุบัน และ 5. เพื่ออนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมชนชาติมอญ เหตุผลอีกประเด็นหนึ่งที่มีการรำมอญนิยมใช้รำในงานศพอาจเป็นเพราะว่าเครื่องดนตรีที่ใช้ประกอบการรำ คือ ปี่พาทย์มอญซึ่งมีเสียงโหยหวน ทำนองเยือกเย็นจางหะซำ เนิบนาบ ดังนั้นจึงเหมาะกับการบรรเลงในงานศพประกอบกับประเพณีมอญได้สูญสลายไป ชนชาติมอญได้อพยพไปอยู่ในประเทศต่างๆ ชนชาติมอญมีความโศกเศร้าสลด ดังนั้นการแสดงในโอกาสงานรื่นเริงคงมีน้อย หากจะรำเพื่อบ่งบอกถึงความเป็นเอกลักษณ์ของชนชาติมอญและมาพบปะกันในหมู่ญาติมิตรสหาย ในงานศพก็จะร่วมกันรำมอญเพื่อสักการะผู้ตายบรรยาการแห่งการรำก็จะเป็นไปด้วยความโศกสลด รำมอญปทุมธานี คณะครูมณฑล พงษ์เจริญ เป็นการพ้อนรำที่มีเอกลักษณ์ในกระบวนท่ารำ และได้รับการถ่ายทอดจากบรรพบุรุษรุ่นต่อรุ่นมาอย่างต่อเนื่อง นับว่าเป็นกุศโลบายที่ใช้ศิลปวัฒนธรรมในการคงความเป็นชาติไว้ อย่างแยบยล แม้ว่าปัจจุบันนี้มอญไม่มีผืนแผ่นดินเป็นของตนเองแล้ว แต่คนทั่วโลกก็รู้จักชนชาติมอญจากศิลปวัฒนธรรมมอญที่แสดงให้เห็นจากวิถีชีวิตและประเพณีพิธีกรรมที่ยังคงอยู่คู่กับชาวมอญที่อาศัยอยู่ในประเทศต่างๆ นาฏลักษณะของรำมอญที่มีรูปแบบการรำที่มีความเป็นเอกลักษณ์เฉพาะ

พงษ์สิริ ศิลปบรรเลง (2540, น. 33) ได้กล่าวว่า ความเป็นมาของเพลงรำมอญและรำมอญ จากการบอกเล่าของครูปะงน แห่งอำเภอสามโคก จังหวัดปทุมธานี แต่เดิมมี 10 เพลง ได้แก่ เพลงโหมโรงขอป่าต เพลงรำมอญที่ 1 ปลั้หัดหัวหรือจางหะป็น, เพลงรำมอญที่ 2 กะป๊ะซาน, เพลงรำมอญที่ 3 คอมทอ, เพลงรำมอญที่ 4 ขะวู้ตัว, เพลงรำมอญที่ 5 ขะวู้ชนะโนม, เพลงรำมอญที่ 6 ไม่ทราบชื่อ, เพลงรำมอญที่ 7 อะยาน ช้ำตย่ำตหรือกะวะกั้ว, เพลงรำมอญที่ 8 หะว้าย, เพลงรำมอญที่ 9 เมียงปล้ายหะเลี่ย, เพลงรำมอญที่ 10 ปากเมียะ

สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดปทุมธานี (2549, เว็บไซต์) ได้เก็บข้อมูล อำเภอสามโคก จังหวัดปทุมธานี พ.ศ. 2549 รำมอญคณะครูมณฑล พงษ์เจริญ ได้กล่าวที่มาของเพลงรำมอญและรำมอญ จังหวัดปทุมธานีว่า นายเงิน ดนตรีเสนาะ ได้เรียนดนตรีฆ้องวงใหญ่ซึ่งนำมาจากเมืองมอญกับบิดานายสี ชาวมอญที่อพยพมาจากเมืองเมาะตะมะ โดยมีผู้สืบทอดต่อนายเงิน คือ นายเสงี่ยม ดนตรีเสนาะ ผู้เป็นบุตร ปัจจุบันได้ถึงแก่กรรมลงโดยมีหลานสืบทอดทางเพลงและมรดกเครื่องดนตรี คือ นายมนตรี พงษ์เจริญและนายชะอุม ดนตรีเสนาะ ปัจจุบันนายมงคล พงษ์เจริญ เป็นผู้สืบทอดมรดกเพลงมอญของนายเงิน ซึ่งนายมงคลเป็นบุตรของนายชมพูและนางบุผา บุตรีคนโตของนายเงิน ดนตรีเสนาะ ส่วนกระบวนการรำมอญนั้น นางสมพิศ พุ่มใหญ่ ซึ่งเป็นบุตรสาวคนที่ 8 ของนายมงคล พงษ์เจริญ ได้สืบทอดกระบวนท่ารำมอญมาจากอาจารย์ทินเองและครูวาสนา มี 12 ภาษาแต่เพลง 13 เพลง

2.7.2 ลักษณะและรูปแบบการแสดงรำมอญ

ดุสิตธร งามยิ่ง (2561, น. 34) ได้กล่าวถึงการสัมภาษณ์นายองค์ บรรจุน สรุปได้ว่า ความเป็นมาของรำมอญในจังหวัดปทุมธานี ด้านกระบวนการทำรำ พบว่า รำมอญมีอัตลักษณ์เด่นชัด คือ การโยกตัวและกระเถิบเท้า โดยฟังจังหวะของตะโพนมอญเป็นหลัก ผู้แสดงรำมอญที่สืบตามอัตลักษณ์บุคคล

กชพร ตราโมท ได้ศึกษา (อ้างอิงใน มนูญชา เพชรูจี, 2561) การรำมอญนั้นมีการถ่ายทอดจากรุ่นหนึ่งไปสู่อีกรุ่นหนึ่ง โดยการจดจำที่มีความคล้ายคลึงกัน ซึ่งแสดงถึงที่มาของกระบวนการรำมอญว่าน่าจะมีแหล่งที่มาเดียวกัน แต่จะกล่าวว่าชุมชนใดชุมชนหนึ่งนั้นจะเป็นต้นฉบับของการรำก็ไม่สามารถจะชี้เฉพาะเจาะจงหรือบอกได้ว่าใครเป็นผู้นำมาได้ เพราะช่วงระยะเวลาที่มีการรำนั้น ในแต่ละพื้นที่ที่ปรากฏก็เป็นช่วงระยะเวลาเดียวกัน พร้อม ๆ กัน จึงไม่สามารถหาคำตอบได้ว่าเป็นใครหรือที่ใด ส่วนความแตกต่างนั้นน่าจะเป็นแนวคิดของผู้ที่ถ่ายทอดกระบวนการรำ ถึงแม้ว่าผู้ที่ถ่ายทอดจะได้รับการถ่ายทอดกระบวนการรำตามแบบแผนดั้งเดิมก็ตาม แต่ก็ย่อมนำแนวคิดที่ตนได้คิดสร้างสรรค์เอาไว้ มาผสมผสานให้สอดคล้องทำให้เกิดความสมบูรณ์และสวยงามตามความต้องการของสภาพแวดล้อมค่านิยมในช่วง

รจนา สุนทรานนท์ (2559, น. 23) กล่าวว่า การรำมอญมีจารีตในการแสดง คือ ก่อนรำจะเริ่มด้วยการไหว้หรือกราบผู้ชม หากเป็นงานศพก็จะกราบศพก่อนแล้วจึงลุกขึ้นรำ ถึงแม้ว่าจะมีผู้นำหน้าก็จะต้องไปไหว้ศพก่อน ดังได้กล่าวมาแล้วว่าการรำมอญเป็นเสมือนวิถีชีวิตของชาวมอญที่ได้รับการปลูกฝังให้เคารพบรรพบุรุษ เคารพญาติผู้ใหญ่ ดังนั้นเมื่อมีเทศกาลสำคัญ ก็จะแสดงความกตัญญูกตเวทีด้วยการกราบไหว้และรำมอญเพื่อเป็นการให้เกียรติ ดังนั้น ลำดับการแสดงจะเริ่มด้วยการกราบไหว้ทุกครั้ง

จากข้อความข้างต้น สรุปได้ว่า การรำมอญนั้นมีการถ่ายทอดจากรุ่นหนึ่งไปสู่อีกรุ่นหนึ่ง มีลักษณะท่ารำที่คล้ายคลึงกัน และมีรูปแบบที่เป็นอัตลักษณ์ คือ การรำโดยใช้การโยกตัวและกระเถิบเท้า โดยฟังจังหวะตะโพนเป็นหลัก ก่อนรำผู้แสดงจะต้องเริ่มด้วยการไหว้หรือกราบผู้ชม หรือในงานศพก็จะกราบศพก่อนการรำ เพื่อเป็นการให้เกียรติแก่เจ้าภาพ

2.7.3 องค์ประกอบการแสดงรำมอญ

2.7.3.1 จังหวะ ทำนองเพลงและดนตรี

क्रमงคล พงษ์เจริญ กล่าวว่า การรำมอญแต่เดิมใช้เพลงย่ำเที่ยง ซึ่งเป็นเพลงที่มีเพลงอื่น ๆ มาบรรเลงต่อกันเป็นชุดมีทั้งหมด 7 เพลง ต่อมาได้มีการขยายถึง 12 เพลงโดยใช้เพลงสำเนียงภาษาของชาติต่าง ๆ มาบรรเลงต่อกัน ซึ่งจะเรียกว่าเพลงออกภาษา เช่น แหก เขมร ญวน ลาว และพม่า เป็นต้น เนื่องจากชนชาติมอญได้อพยพและตั้งถิ่นฐานในประเทศไทยหลายจังหวัด เช่น จังหวัด

ปทุมธานี นนทบุรี สมุทรปราการ เป็นต้น เพลงที่บรรเลงประกอบการรำย่ำเท้าเพียงจะมีลักษณะแตกต่าง และคล้ายคลึงกันบ้างเพลงย่ำเท้าของอำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรีจะบรรเลงเพลงช้า - เพลงเร็วต่อจากเพลง 12 ภาษา แต่เพลงย่ำเท้าของชาวมอญ อำเภอสามโคกจังหวัดปทุมธานีไม่มีเพลงช้า- เพลงเร็วต่อท้ายเพลง (รจนา สุนทรานนท์, 2547, น. 11)

รจนา สุนทรานนท์ (2547, น. 11) กล่าวว่า ทำนองเพลงที่บรรเลงประกอบการรำย่ำเท้าเพียงนั้นไม่มีชื่อเรียกแต่เรียกเป็นทำนองเพลง ชื่อเรียกทางภาษามอญเรียกว่า “โจ๊ะเปิง” ส่วนชื่อเรียกย่ำเท้าเพียง ภาษามอญเรียกว่า “ยาจงปัด” หมายถึง ย่ำกลางวัน ดังนั้นเพลงที่บรรเลงจะเรียกเป็นเพลง 1 เพลง 2 เป็นต้น อย่างไรก็ตามยังมีบางเพลงที่มีชื่อเรียก เช่น เพลงโจ๊ะปะ คือ เพลงประจำจังหวัด เพลงมอญระห่ำย คือ เพลงยกศพ เพลงที่ใช้บรรเลงประกอบการรำมอญมีทั้งสิ้น 10 เพลง ซึ่งรวมทั้งเพลงโหมโรง ซึ่งบรรเลงก่อนรำและเรียกตามภาษามอญว่า ซอป่าตหรือทำนองเพลงซอป่าต และเพลงที่นำมาบรรเลงประกอบการรำมอญ ตัดตอนมาจากกระบวนการรำผีหรือการรำเพื่อบวงสรวงบรรพบุรุษของมอญ และมีบางเพลงจะใช้มากเฉพาะบางบท เช่น เพลงโหมโรงใช้มาก “กร้าตหะกะ” เพลงที่ 1 ใช้มาก “เยอียัด-อะลูกและอะลองอะเน็น” เพลงที่ 2 ใช้มาก “อะโป๊ต” ,โป๊ะห์ - หะเมิต”และ “ว่าน หะเหนะ” เพลงที่ 3 ใช้มาก “อะโป๊ต” เพลงที่ 4 ใช้มาก “อะโป๊ต”เพลงที่ 5 และ 6 ใช้มาก “อะโป๊ต” และ“เพาะหะราย” เพลงที่ 7 ใช้มาก “โกนวุตอะจา” และ“มาหะรี” เพลงที่ 8 ใช้มาก “โกนวุตอะจา” เพลงที่ 9 ใช้มาก “เมี่ยงปล่ายหะเลี้ย” และเพลงที่ 10 ใช้มาก “หะตอนหะโว” จาริตของทำนองเพลง การรำมอญประกอบพิธีศพ แต่โบราณใช้เพลง 12 ภาษาหรือเรียกว่า เพลงย่ำเท้าเพียง ซึ่งมีทำนองเพลงทั้งหมด 12 ทำนอง หรือ 12 ภาษา ซึ่งได้กำหนดไว้ตายตัว ต่อมาจำนวนเพลงที่บรรเลงลดลงเหลือ 7 - 10 เพลง ซึ่งมีการปรับท่วงทีลีลาและกระบวนการรำตามแบบรำไทยมากขึ้น วงดนตรีที่ใช้บรรเลงประกอบเป็นวงปี่พาทย์มอญ

2.7.3.2 การแต่งกาย

จาริตการแต่งกาย ผู้รำมอญเป็นผู้หญิงมีจาริตในการแต่งกาย คือ สวมเสื้อคอกลม แขนกระบอก นุ่งผ้าซิ่นลายทางยาวกรอมเท้า มีสไบผืนเล็กพาดบ่า หรือคล้องคอปล่อยห้อยมาทางข้างหน้า เกล้าผมมวยเล็กๆล้อมประดับด้วยดอกมะลิ ทัดดอกไม้และสวมกำไลเท้า การรำในงานมงคล ผู้แสดงจะใส่ชุดหลากสี เช่น สีเขียว แดง ชมพู หรือสีฟ้า ในกรณีที่เป็งานศพก็จะแต่งด้วยชุดสีดำ สไบสีขาวเป็นชุดแรกชุดต่อไปจะเป็นชุดสีต่าง ๆ เช่น สีเขียว แดง หรือชมพู เป็นต้น ปัจจุบันการรำมอญจะเป็นไปในลักษณะเชิงพาณิชย์ ดังนั้น ผู้รำก็จะแต่งกายด้วยชุดสีดำตามค่านิยม

ภาพที่ 2.1 การแต่งกายรำมอญ (ด้านหน้า)

ที่มา : รจนา สุนทรานนท์ (2547)

ภาพที่ 2.2 การแต่งกายรำมอญ (ด้านหลัง)

ที่มา : รจนา สุนทรานนท์ (2547)

2.7.3.3 ทำรำ

รจนา สุนทรานนท์ (2547, น. 11) กล่าวว่า จากการสัมภาษณ์ครูมงคล พงษ์เจริญ ได้พบว่า ลักษณะของกระบวนทำรำมอญตามรูปแบบของคณะดนตรีเสนาะ ประกอบด้วยการทำแม่บท การรำเชื่อมท่า การย่อเท้า การขยับเท้า การใช้ลำตัว การตั้งวง การเปลี่ยนท่ารำและการแปรแถว มีกระบวนท่ารำ ดังนี้

ท่าแม่บท 12-14 ท่า หากไม่นับท่าแรก คือ ท่าไหว้ หากนับท่าไหว้ด้วยจะเป็น 14 ท่า ใช้ประกอบการรำเพลงมอญย่ำเที่ยง ซึ่งมีกระบวนท่าที่มีแบบแผนกำหนดไว้แล้ว โดยเริ่มท่าที่ 1 จนถึงท่าสุดท้ายแล้วเริ่มด้วยท่าที่ 1 ใหม่รำจนครบทุกกระบวนท่า

การรำเชื่อมท่า หลังจากท่าไหว้หรือกราบแล้ว ก่อนเริ่มท่าใหม่จะต้องยืนวาง ลำแขนทั้งสองข้างแนบลำตัว แล้วก้าวข้าง กดสะเอว กดไหล่เอียงศีรษะข้างนั้นแล้วลากเท้าอีกข้างมาชิด ทำเช่นนี้สลับกัน 3 ครั้ง ตามเสียงตะโพนในจังหวะสุดท้ายของหน้าทับ การก้าวข้างชิดเท้า 3 ครั้งจะทำเช่นนี้ทุกครั้งก่อนเริ่มเปลี่ยนท่าใหม่ การย่อเท้า การรำมอญจะย่อเท้าด้วยการก้าวเท้าข้างหนึ่งแล้วย่ำเท้าอีกข้างหนึ่งตามด้วยการชิดเท้าที่ก้าวในจังหวะกระชับตามจังหวะและทำนองเพลง

การขยับเท้า การรำมอญจะขยับเท้า โดยเริ่มต้นที่ยึดลำตัวขึ้นแล้วยุบเข่าลงพร้อมกับขยับเท้าเคลื่อนที่ไม่ยกย้ายสะโพก การใช้ลำตัว การรำมอญจะใช้ลำตัวตั้งแต่ช่วงสะเอวขึ้นมาจนถึงศีรษะ โดยจะกดสะเอว กดไหล่แล้วเอียงศีรษะไปด้านนั้น ไม่มีการตีไหล่หรือกระท่ายไหล่

การตั้งวง การรำมอญจะตั้งวงโค้ง ให้ปลายนิ้วเข้าหาลำตัวด้านหน้าระดับอก โดยจะกันข้อศอกออกไปให้โค้งโค้ง ลักษณะการตั้งวงแบบรำมอญจึงมีลักษณะเฉพาะ ตำแหน่งของวงจะอยู่ในระดับหางคิ้วแต่ลำแขนจะโค้งเข้าหาลำตัวเสมอไม่ตั้งตรงไปด้านข้าง

การเปลี่ยนท่ารำ การรำมอญจะเปลี่ยนท่ารำ โดยใช้กระบวนท่าที่เรียบง่ายไม่ซ้ำซ้อน

การแปรแถว การรำมอญจะเริ่มต้นออกมาเป็นแถวตอน แล้วแปรแถวหน้ากระดาน เมื่อจะเข้าวงก็จะเดินเป็นวงกลมหันหน้าเข้าหากัน ลักษณะการเคลื่อนไหวจะเคลื่อนไหวไปตามวงทั้งไปและกลับในลักษณะหันหน้าเข้าวงตลอด

क्रमकल पञ्चश्रेणु กล่าวว่าการรำมอญหรือรำย่ำเที่ยงในคณะปีพาทย์มอญของक्रमकल ซึ่งเป็นลูกหลานที่ได้รับสืบทอดกันต่อมา มีทั้งหมด 14 ท่า โดยเริ่มจากการกราบก่อนแล้วเริ่มรำท่าต่างๆ 14 ท่า โดยเริ่มจากการยืนเหลื่อมเท้าสลับเหลื่อมเท้าย่อเข่าลงยืนวางมือแนบข้างลำตัว 3 จังหวะแล้วจึงเริ่มท่ารำในแต่ละท่ารวมแล้วมีท่ารำทั้งหมด 14 ท่า ดังนี้ (รจนา สุนทรานนท์, 2547, น. 22-36) ท่าที่ 1 ตั้งวงบนจีบเคลื่อนลงมา ท่าที่ 2 จีบสะบัดด้านข้างซ้าย ท่าที่ 3 ท่าภมรเกล้าด้านซ้าย และท่าภมรเกล้าด้านขวา ท่าที่ 4 ท่าไหว้ ท่าที่ 5 ท่าชำนางนอนจีบคว่ำ มือซ้าย และ ท่าชำนางนอนจีบคว่ำมือขวา ท่าที่ 6 ท่าม้วนจีบระดับวงบน ท่าที่ 7 ท่าจีบยาวมือขวา และ ท่าจีบยาวมือซ้าย ท่าที่ 8 ท่าจีบต่อข้อศอก ท่าที่ 9 ท่าผาลา ท่าที่ 10 ท่าแขนตึงต่อข้อศอก ท่าที่ 11 ท่าจีบคว่ำ บนฐานไหล่และจีบยาว ท่าที่ 12 ท่าตั้งวงหงายฝ่ามือ ท่าที่ 13 ท่าตั้งวงล่าง และท่าที่ 14 ท่าแขนตึงต่อข้อศอก

2.8 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.8.1 งานวิจัยในประเทศ

ภัททิรา เงามะลาตัน (2560) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาความสามารถในการสร้างสรรค์ทำรำประกอบบทเพลงด้วยการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนโดยใช้รูปแบบชิปปา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 - 6 การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาความสามารถในการสร้างสรรค์ทำรำประกอบบทเพลงของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 - 6 ด้วยการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนโดยใช้รูปแบบชิปปา 2) เพื่อศึกษาความสามารถในการปฏิบัตินาฏยศัพท์ภาษาท่าและภาษานาฏศิลป์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 - 6 ด้วยการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนโดยใช้รูปแบบชิปปา 3) เพื่อศึกษาพัฒนาการในการปฏิบัตินาฏยศัพท์ภาษาท่าและภาษานาฏศิลป์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 - 6 ที่ได้รับการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนโดยใช้รูปแบบชิปปา และ 4) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 - 6 ที่มีต่อการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนโดยใช้รูปแบบชิปปา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนกิจกรรมชุมนุมนาฏศิลป์ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 - 6 โรงเรียนไทรโยคใหญ่ จังหวัดกาญจนบุรี ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558 จำนวนนักเรียนทั้งสิ้น 20 คน โดยการสุ่มแบบอาสาสมัคร (Volunteer Sampling) เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ 1) แผนการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โดยใช้รูปแบบชิปปา ประกอบด้วยเรื่อง นาฏยศัพท์ ภาษาท่าและภาษานาฏศิลป์ และการคิดทำรำประกอบเพลง จำนวน 3 แผนการเรียนรู้ 2) แบบประเมินความสามารถในการปฏิบัตินาฏยศัพท์ ภาษาท่าและภาษานาฏศิลป์ 3) แบบประเมินความสามารถในการสร้างสรรค์ทำรำประกอบบทเพลงค่านิยม 12 ประการ และ 4) แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนโดยใช้รูปแบบ ผลการวิจัยพบว่า 1) ความสามารถในการสร้างสรรค์ทำรำประกอบบทเพลงของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 - 6 ด้วยการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนโดยใช้รูปแบบชิปปาอยู่ในระดับดี 2) ความสามารถในการปฏิบัตินาฏยศัพท์ ภาษาท่าและภาษานาฏศิลป์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 - 6 ด้วยการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนโดยใช้รูปแบบชิปปาอยู่ในระดับดี 3) พัฒนาการในการปฏิบัตินาฏยศัพท์ ภาษาท่าและภาษานาฏศิลป์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 - 6 ที่ได้รับการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนโดยใช้รูปแบบชิปปาสูงขึ้น 4) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 - 6 มีความคิดเห็นต่อการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนโดยใช้รูปแบบชิปปาอยู่ในระดับมาก

วันจักรี โชติรัตน์, มนตรี เด่นดวงและปรีดา เบญจการ (2561) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชานาฏศิลป์ เรื่อง การออกแบบท่ารำ-เต้นด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบชิปปาร่วมกับสื่อวีดิทัศน์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 การวิจัยครั้งนี้

มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านความรู้ เรื่องการออกแบบท่ารำ-ต้น วิชานาฏศิลป์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบชิปาร่วมกับสื่อวีดิทัศน์ ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน 2) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ความสามารถการออกแบบท่ารำ เรื่อง การออกแบบท่ารำ-ต้น วิชานาฏศิลป์ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบ ชิปาร่วมกับสื่อวีดิทัศน์ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน และ 3) ศึกษาความพึงพอใจต่อการเรียน นาฏศิลป์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบชิปาร่วมกับ สื่อวีดิทัศน์ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนจ้อยฮั่ว จำนวน 1 ห้องเรียน จำนวน 30 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน ผลการวิจัย พบว่า 1) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านความรู้ เรื่อง การออกแบบท่ารำ-ต้น วิชานาฏศิลป์ ที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบชิปาร่วมกับสื่อวีดิทัศน์หลังเรียนสูงกว่า ก่อนเรียน 2) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีผลสัมฤทธิ์ด้านความสามารถการออกแบบท่ารำ เรื่อง การออกแบบท่ารำ-ต้น วิชานาฏศิลป์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบ ชิปาร่วมกับสื่อวีดิทัศน์ภาพรวมหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน 3) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีความพึงพอใจต่อการเรียนนาฏศิลป์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ รูปแบบชิปาร่วมกับสื่อวีดิทัศน์ มีความพึงพอใจต่อการเรียนนาฏศิลป์ต่อภาพรวมนักเรียนมี ความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด

ณฐมน ชัยสว่าง (2555) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิด ของแฮร์โรว์ เรื่องการประดิษฐ์ท่ารำ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาการจัด กิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดของแฮร์โรว์ สารนาฏศิลป์ เรื่องการประดิษฐ์ท่ารำชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 2) ศึกษาดัชนีประสิทธิผลของกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดของ แฮร์โรว์ 3) ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่เรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดของแฮร์โรว์ กลุ่ม ตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/1 โรงเรียนกุดบงพิทยาคาร ตำบล กุดบง อำเภอนิคมพัฒนา จังหวัด จำนวน 35 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ 1) แผนการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดของแฮร์โรว์ สารนาฏศิลป์ เรื่องการ ประดิษฐ์ท่ารำ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 6 แผน 12 ชั่วโมง 2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียน วิชานาฏศิลป์ เรื่องการประดิษฐ์ท่ารำ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 แบบปรนัยอิงเกณฑ์ ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ 3) แบบวัดความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีต่อการ จัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดของแฮร์โรว์ สารนาฏศิลป์ เรื่องการประดิษฐ์ท่ารำ ผลการวิจัย พบว่า

1) คุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ใช้ทักษะปฏิบัติของแอร์โรว์ร่วมกับการใช้สื่อประสมมีค่าความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด และทุกแผนการจัดการเรียนรู้สามารถนำไปใช้ได้จริง 2) ทักษะการปฏิบัติทางนาฏศิลป์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้ทักษะปฏิบัติของแอร์โรว์ร่วมกับการใช้สื่อประสมสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 80 และ 3) ความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้ทักษะปฏิบัติของแอร์โรว์ร่วมกับการใช้สื่อประสม อยู่ในระดับมาก

รสสุคนธ์ เพ็ญเนตร (2560) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์และภาษาท่า โดยใช้การเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค TAI ร่วมกับแนวคิดของแอร์โรว์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์และภาษาท่า 2) เพื่อศึกษาค่าดัชนีประสิทธิผลการจัดกิจกรรมพัฒนาทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์และภาษาท่า และ 3) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องนาฏศิลป์และภาษาท่า โดยใช้การเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค TAI ร่วมกับแนวคิดของแอร์โรว์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 กลุ่มตัวอย่าง คือนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 โรงเรียนบ้านทุ่งมน ตำบลบ้านไผ่ อำเภอบ้านไผ่ จังหวัดขอนแก่น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 จำนวน 32 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ 1) แผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 5 แผน 10 ชั่วโมง 2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ ชนิดปรนัยแบบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ 3) แบบสังเกตการฝึกทักษะปฏิบัติ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ และ 4) แบบสอบถามความพึงพอใจเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 10 ข้อ ผลการวิจัย พบว่า 1) การจัดกิจกรรมทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์และภาษาท่า โดยใช้การเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค TAI ร่วมกับแนวคิดการสอนปฏิบัติของแอร์โรว์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีประสิทธิภาพ E1/ E2 เท่ากับ 81.81/80.2 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด (80/80) 2) ค่าดัชนีประสิทธิผลการจัดกิจกรรมพัฒนาทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์และภาษาท่า โดยใช้การเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค TAI ร่วมกับแนวคิดการสอนของแอร์โรว์ มีค่าเท่ากับ 0.5138 หรือคิดเป็น ร้อยละ 51.38 3) นักเรียนที่เรียนเรื่อง นาฏศิลป์และภาษาท่า โดยใช้การเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค TAI ร่วมกับแนวคิดการสอนของแอร์โรว์ มีผลสัมฤทธิ์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน และ 4) นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนรู้ เรื่อง นาฏศิลป์และภาษาท่า โดยใช้การเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค TAI ร่วมกับแนวคิดการสอนของแอร์โรว์ โดยรวมอยู่ระดับมาก

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยพบว่า การนำแนวคิดรูปแบบการเรียนการสอนแบบชิปปาผสมผสานกับทักษะปฏิบัติของแอร์โรว์มาใช้ในการจัดการเรียนการสอนในบริบทที่แตกต่างกันไป สามารถทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ของนักเรียนสูงกว่าการใช้รูปแบบ

การเรียนการสอนแบบปกติ ซึ่งผลการเรียนรู้จะได้รับการเรียนตามรูปแบบ ผู้เรียนจะเกิดการพัฒนาทางด้านทักษะปฏิบัติจนสามารถกระทำได้อย่างสมบูรณ์ ผู้วิจัยจึงได้นำกระบวนการรูปแบบการเรียนการสอนแบบซิปปาผสมผสานกับทักษะปฏิบัติของแฮร์โรว์ที่ได้จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาใช้งานวิจัยนี้ เพื่อทำการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชานาฏศิลป์ ชุดร่ำมอญของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนคลองบ้านพร้าว ที่เรียนโดยใช้รูปแบบการสอนแบบซิปปาผสมผสานกับทักษะปฏิบัติของแฮร์โรว์กับรูปแบบการสอนแบบปกติ

2.8.2 งานวิจัยต่างประเทศ

Boeh & Maeshall (2018) ได้ศึกษาเรื่องผลของการจัดการเรียนรู้การเต้นรำแบบลาโบเตชั่น ในการเรียนเต้นรำ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเปรียบเทียบผลทักษะการเต้นรำ โดยการจัดการเรียนรู้การเต้นรำแบบลาโบเตชั่นกับกลุ่มที่ได้รับการสอนแบบบรรยายประกอบการสาธิต จากกลุ่มตัวอย่างนักเรียนมัธยมศึกษา 84 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา คือ แผนการเรียนรู้การเต้นรำแบบลาโบเตชั่น และแบบประเมินความถูกต้องของการก้าวเท้า ความแม่นยำของจังหวะและทักษะการสร้างสรรค์แสดง โดยแบ่งผู้เรียนออกเป็น 2 กลุ่ม เป็นกลุ่มแรกได้รับการสอนแบบบรรยายประกอบการสาธิต กลุ่มที่สองได้รับการสอนแบบเต้นรำแบบลาโบเตชั่น และประเมินความถูกต้องของการก้าวเท้า ความแม่นยำของจังหวะและทักษะการสร้างสรรค์แสดง ผลการวิจัย พบว่า กลุ่มที่สองได้รับการสอนแบบเต้นรำแบบลาโบเตชั่น มีพัฒนาการด้าน การเต้นรำสูงกว่ากลุ่มแรกที่ได้รับการสอนบรรยายประกอบการสาธิต

Lykesas, Tsapakidou & Tsompanaki (2018) ได้ศึกษาเรื่องการเต้นรำเชิงสร้างสรรค์เป็นวิธีการเติบโตและการพัฒนาทักษะการเคลื่อนไหวขั้นพื้นฐานสำหรับเด็กในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ของโรงเรียนประถมศึกษาในกรีซ มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาประสิทธิผลของโปรแกรมการแทรกแซงเพื่อพัฒนาการศึกษาด้านการเคลื่อนไหว โดยมีท่าเต้นเชิงสร้างสรรค์แบบแกนกลางสำหรับเด็กในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนโรงเรียนประถมศึกษาสอง แห่งในเมืองเทซาโลนิกิ อายุ 7 - 9 ปี จำนวน 80 คน ปฏิบัติตามโปรแกรมการแทรกแซงเป็นเวลา 8 สัปดาห์ รวมถึงกิจกรรมการเต้นรำเชิงสร้างสรรค์และการเต้นรำแบบดั้งเดิม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบประเมินการพัฒนาทักษะการเคลื่อนไหวขั้นพื้นฐาน ใช้การทดสอบ Ulrich 2000 ผลการวิจัย พบว่า โปรแกรมการแทรกแซงที่ใช้การเต้นเชิงสร้างสรรค์ทำให้มีการพัฒนาทักษะการเคลื่อนไหวขั้นพื้นฐานสำหรับเด็กในชั้นประถมศึกษาได้

Tsompanaki (2019) ได้ศึกษาเรื่องผลของนาฏศิลป์สร้างสรรค์ต่อการพัฒนาทักษะการเคลื่อนไหวขั้นพื้นฐานของเด็กก่อนปฐมวัย มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินผลของโปรแกรมสำหรับเด็กอายุ 4 - 5 ปี เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ ท่าเต้นเชิงสร้างสรรค์และอิทธิพลที่มีต่อการพัฒนาทักษะการเคลื่อนไหวขั้นพื้นฐาน โดยศึกษาจากเด็กปฐมวัย จำนวน 60 คน แบ่งเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มที่ 1 จำนวน 20 คน และกลุ่ม 2 จำนวน 40 คน วิเคราะห์ผลด้วยค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า นาฏศิลป์สร้างสรรค์ช่วยให้เด็กปฐมวัยมีการพัฒนาทักษะการเคลื่อนไหวขั้นพื้นฐานได้

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชานาฏศิลป์ ชุดรำมอญ ของนักเรียน ประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนโดยใช้รูปแบบการสอนแบบชิปปาผสมผสานกับทักษะปฏิบัติของแฮร์โรว์ งานวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงทดลอง (Experimental Research) โดยใช้แผนการทดลองและ ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

- 3.1 แบบแผนการวิจัย
- 3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.4 การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ
- 3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 แบบแผนการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงทดลอง โดยผู้วิจัยดำเนินการทดลองตามแผนการศึกษาที่มี การสุ่มกลุ่มที่ศึกษา โดยแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม มีการวัดผลก่อนเรียน และหลังเรียน เขียนเป็นสัญลักษณ์ได้ ดังตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 ตารางแบบแผนการวิจัยแบบ 2 กลุ่ม (กลุ่มทดลอง-กลุ่มควบคุม)

กลุ่ม	การทดสอบก่อนเรียน Pre-test	ทำการทดลอง	การทดสอบหลังเรียน Post-test
A	O ¹	X	O ²
B	O ¹	-	O ²

ความหมายของสัญลักษณ์

A	แทน	กลุ่มทดลอง
B	แทน	กลุ่มควบคุม
X	แทน	การจัดการเรียนรู้แบบซิปปาผสมผสานกับทักษะปฏิบัติของแฮร์โรว์
O ¹	แทน	ผลการทดสอบก่อนเรียนของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม
O ²	แทน	ผลการทดสอบหลังเรียนของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.2.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนคลองบ้านพร้าว จำนวน 3 ห้อง รวมทั้งสิ้นจำนวน 90 คน

3.2.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนคลองบ้านพร้าว จำนวน 2 ห้อง ห้องละ 30 คน เป็นห้องที่จัดแบบความสามารถ ใช้วิธีการสุ่มแบบกลุ่ม (Group Sampling) แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มทดลองที่เรียนโดยใช้รูปแบบการสอนแบบซิปปาผสมผสานกับทักษะปฏิบัติของแฮร์โรว์ และกลุ่มควบคุมที่เรียนโดยใช้รูปแบบการสอนแบบปกติ

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.3.1 แผนการจัดการเรียนรู้รายวิชานาฏศิลป์ เรื่อง รำมอญ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนคลองบ้านพร้าว จำนวน 5 แผน รายละเอียดดังนี้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 ความรู้เกี่ยวกับรำมอญ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 การฝึกปฏิบัติทำรำมอญที่ 1 - 5

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 การฝึกปฏิบัติทำรำมอญที่ 6 - 10

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 การฝึกปฏิบัติทำรำมอญที่ 11 - 14

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5 การนำเสนอรายงานการแสดงรำมอญ

3.3.2 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านความรู้ เรื่อง ความรู้เกี่ยวกับรำมอญ

3.3.3 แบบประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านทักษะการปฏิบัติทำรำมอญ และการนำเสนอการแสดง

3.4 การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ

3.4.1 แผนการจัดการเรียนรู้รายวิชานาฏศิลป์ ชุดรำมอญของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนคลองบ้านพร้าว มีขั้นตอนการสร้างและหาคุณภาพ ดังนี้

- 1) ศึกษาสาระการเรียนรู้ มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด สาระนาฏศิลป์
- 2) ศึกษาเนื้อหาสาระที่นำมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ เรียงลำดับเนื้อหาจากง่ายไปยาก ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับเนื้อหา เลือกใช้สื่อการเรียนรู้ที่เหมาะสมและกำหนดเกณฑ์การวัดประเมินผล

3) ดำเนินการจัดทำแผนการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้เรื่อง รำมอญ จำนวน 5 แผน มีรายละเอียด ดังนี้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง ความรู้เกี่ยวกับรำมอญ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง การฝึกปฏิบัติท่ารำมอญที่ 1 - 5

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง การฝึกปฏิบัติท่ารำมอญที่ 6 - 10

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง การฝึกปฏิบัติท่ารำมอญที่ 11 - 14

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5 เรื่อง การนำเสนอรายงานการแสดงรำมอญ

4) นำแผนการจัดการเรียนรู้เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสม แล้วนำไปปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ

5) นำแผนการจัดการเรียนรู้ เสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจพิจารณาความสอดคล้อง (IOC) ของแผนการจัดการเรียนรู้เกี่ยวกับสาระสำคัญ จุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหา กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้ การวัดประเมินผลการเรียนรู้ ประเมินผลโดยใช้แบบประเมิน ได้ค่า IOC เท่ากับ 1.00

6) วิเคราะห์ผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่าน แล้วเทียบกับเกณฑ์ระดับคุณภาพที่กำหนดไว้

7) นำแผนการจัดการเรียนรู้มาปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่อง เพื่อให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น ก่อนนำไปใช้จริงกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

3.4.2 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านความรู้ เรื่อง ความรู้เกี่ยวกับรำมอญ

มีขั้นตอนการสร้างและหาคุณภาพ ดังนี้

- 1) ศึกษาสาระการเรียนรู้ มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด สาระนาฏศิลป์

2) ศึกษาเนื้อหาสาระที่จะนำมาใช้ในการจัดทำแบบทดสอบสอดคล้องตามจุดประสงค์การเรียนรู้

3) ดำเนินการจัดทำแบบทดสอบให้สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง ความรู้เกี่ยวกับรามอญ และวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม โดยใช้แบบทดสอบปรนัยแบบ 4 ตัวเลือก จำนวน 25 ข้อ

4) นำแบบทดสอบ เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสม แล้วนำไปปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ

5) ตรวจสอบประสิทธิภาพ ของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่าน เพื่อความสอดคล้องของเนื้อหา โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)

6) นำแบบทดสอบมาวิเคราะห์ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขตามผู้เชี่ยวชาญแนะนำ

7) นำแบบทดสอบที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (Try-out) กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5/1 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง

8) นำแบบทดสอบที่ผ่านการทดลองใช้มาวิเคราะห์หาค่าความยากง่าย เท่ากับ .555 ค่าอำนาจจำแนก เท่ากับ .651 และค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .778 แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องได้ข้อสอบที่ผ่านการวิเคราะห์แล้วจำนวน 20 ข้อ

9) นำแบบทดสอบที่ปรับแก้ไขแล้วเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ วิเคราะห์และสังเคราะห์แบบทดสอบ ได้ข้อสอบที่มีประสิทธิภาพ 20 ข้อ แล้วจัดพิมพ์

10) นำแบบทดสอบที่มีประสิทธิภาพ จำนวน 20 ข้อ ไปใช้จริงกับกลุ่มตัวอย่างและเก็บรวบรวมคะแนนมาคิดคำนวณหาค่าทางสถิติต่อไป

3.4.3 แบบประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านทักษะการปฏิบัติทำรามอญ

3.4.3.1 แบบประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านทักษะการปฏิบัติทำรามอญ มี 2 ข้อ

1) แบบประเมินการปฏิบัติทำรำ ใช้วัดและประเมินการปฏิบัติทำรำในแผนการจัดเรียนรู้ที่ 2 - 4

2) แบบประเมินการนำเสนอรายงานและการแสดงใช้วัดและประเมินการนำเสนอการแสดงในแผนการจัดเรียนรู้ที่ 5

3.4.3.2 แบบประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านทักษะการปฏิบัติทำรามอญ มีขั้นตอนการสร้างและหาคุณภาพ ดังนี้

1) ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับหลักการสร้างแบบประเมินทักษะปฏิบัติ รวมทั้งศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สารนาฏศิลป์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

2) สร้างตารางวิเคราะห์หลักสูตร โดยการวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด สาระการเรียนรู้แกนกลาง จุดประสงค์การเรียนรู้และความสามารถในการปฏิบัติทักษะทางนาฏศิลป์

3) สร้างแบบประเมินทักษะปฏิบัติให้สอดคล้องกับตารางวิเคราะห์หลักสูตร โดยวัดความสามารถในการปฏิบัติทางด้านนาฏศิลป์ ได้แก่ การปฏิบัติท่ารำและการแสดงรำมอญ

4) นำแบบประเมินทักษะปฏิบัติเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบและให้ข้อเสนอแนะ เพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไข

5) นำแบบประเมินทักษะปฏิบัติเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (IOC) ได้ค่า IOC เท่ากับ .98 - 1.00 โดยพิจารณาจากความสอดคล้องตามจุดประสงค์การเรียนรู้และการประเมินความสามารถในการปฏิบัติแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข

6) จัดพิมพ์แบบประเมินทักษะปฏิบัติ จำนวน 4 ฉบับ เพื่อใช้ในแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 - 4

7) นำแบบประเมินทักษะปฏิบัติที่ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ นำไปใช้จริงกับกลุ่มตัวอย่างและเก็บรวบรวมคะแนนมาคิดคำนวณหาค่าทางสถิติต่อไป

3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยมีวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

3.5.1 กำหนดกลุ่มตัวอย่าง

1) กลุ่มทดลอง ได้แก่ นักเรียน จำนวน 30 คนที่เรียนโดยใช้รูปแบบการสอนแบบซิปปาผสมผสานกับทักษะปฏิบัติของแฮร์โรว์

2) กลุ่มควบคุม ได้แก่ นักเรียน จำนวน 30 คนที่เรียนโดยใช้รูปแบบการสอนแบบปกติ

3.5.2 ทำแบบทดสอบก่อนเรียน (Pre - test) จำนวน 20 ข้อ กับกลุ่มทดลอง

3.5.3 ดำเนินการทดลองตามแผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 5 แผนการเรียนรู้กับกลุ่มตัวอย่าง

3.5.4 ทำแบบทดสอบ (Post- test) จำนวน 20 ข้อ กับกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม แล้วนำคะแนนที่ได้จากการทดสอบหลังเรียนไปวิเคราะห์ข้อมูล

3.5.5 ประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้

ตอนที่ 1 ประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ โดยใช้แบบทดสอบจากการจัดการเรียนการสอนในแผนการเรียนรู้ที่ 1 กับกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม แล้วนำไปวิเคราะห์ด้วยวิธีการทางสถิติต่อไป

3.5.6 ประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านทักษะการปฏิบัติทำรำมอญ โดยใช้แบบประเมินทักษะปฏิบัติทำรำและนำเสนอการแสดง จากการจัดการเรียนการสอนในแผนการเรียนรู้ที่ 2-5 กับกลุ่มทดลอง แล้วนำไปวิเคราะห์ด้วยวิธีการทางสถิติต่อไป

3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.6.1 วิเคราะห์และทดสอบคุณภาพของเครื่องมือ แบบทดสอบและแบบประเมินทักษะปฏิบัติ โดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ สถิตินิยามค่าความเที่ยงตรง (Validity) สถิตินิยามค่าความยากง่าย (Difficulty) สถิตินิยามค่าอำนาจจำแนก (Discrimination) สถิตินิยามความเชื่อมั่น (Reliability) สถิตินิยาม ค่าร้อยละ (Percentage) สถิตินิยามค่าเฉลี่ย (Mean) และสถิตินิยามค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

3.6.2 วิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้รายวิชานาฏศิลป์ชุดรำมอญ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ซึ่งเป็นกลุ่มทดลอง ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน โดยการทดสอบค่าที่แบบไม่อิสระ (t-test แบบ Independent Samples)

3.6.3 วิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้รายวิชานาฏศิลป์ ชุดรำมอญของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยการทดสอบค่าที่แบบอิสระ (t-test แบบ Dependent Samples)

3.6.4 วิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางด้านทักษะปฏิบัติรายวิชานาฏศิลป์ ชุดรำมอญของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยการทดสอบค่าที่แบบอิสระ (t-test แบบ Dependent Samples)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์และนำเสนอผลของการวิจัย เรื่อง การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รายวิชานาฏศิลป์ ชุตรามอญ ของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนโดยใช้รูปแบบการสอนแบบซิปปา ผสมผสานกับทักษะปฏิบัติของแฮร์โรว์ ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ตามลำดับ ดังนี้

- 4.1 สัญลักษณ์ทางสถิติที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์
- 4.2 การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
- 4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้การนำเสนอข้อมูลเป็นที่เข้าใจตรงกันในการแปลความหมายผู้วิจัยจึงได้กำหนด สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ ดังนี้

n	แทน	จำนวนประชากรกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย
SD	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
t	แทน	สถิติทดสอบความแตกต่างและค้นหาสัมประสิทธิ์
ΣD	แทน	ระดับนัยสำคัญทางสถิติจากการทดสอบ
**	แทน	มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4.2 การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยเสนอการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับดังนี้

4.2.1 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านความรู้รายวิชานาฏศิลป์ ชุตรามอญ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนคลองบ้านพร้าว ที่เรียนโดยใช้รูปแบบการสอนแบบซิปปา ผสมผสานกับทักษะปฏิบัติของแฮร์โรว์ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน

4.2.2 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านความรู้รายวิชานาฏศิลป์ ชุดรำมอญ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนคลองบ้านพร้าว ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

4.2.3 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านทักษะปฏิบัติรายวิชานาฏศิลป์ ชุดรำมอญของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนคลองบ้านพร้าว ระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม

4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

4.3.1 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านความรู้รายวิชานาฏศิลป์ ชุดรำมอญ ของนักเรียนที่เรียนโดยใช้รูปแบบการสอนแบบซิปปาผสมผสานกับทักษะปฏิบัติของแอร์โรว์ระหว่าง ก่อนเรียนและหลังเรียน ดังต่อไปนี้

ผลวิเคราะห์การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านความรู้ของนักเรียนกลุ่มทดลอง ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน ในแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่องความรู้เกี่ยวกับรำมอญ พบว่า กลุ่มทดลองมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน คะแนนเฉลี่ยผลต่างของคะแนน ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน เท่ากับ 7.80 และเมื่อทดสอบด้วยสถิติ t-test พบว่า t เท่ากับ 45.62 ดังตารางที่ 4. 1

ตารางที่ 4.1 แสดงผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านความรู้ของนักเรียนกลุ่มทดลอง ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน

การทดสอบ	n	($\bar{X}$)	SD	$\sum D$	t	Sig.
ก่อนเรียน (Pre-test)	30	8.87	2.46	8.44	45.617	.000
หลังเรียน (Post-test)	30	16.67	1.76			

หมายเหตุ ** ระดับนัยสำคัญสถิติที่ .01

4.3.2 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านความรู้รายวิชานาฏศิลป์ ชุดรำมอญ ของนักเรียนระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม ดังต่อไปนี้

ผลวิเคราะห์การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านความรู้รายวิชานาฏศิลป์ ชุดรำมอญของนักเรียนระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม ในแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง ความรู้เกี่ยวกับรำมอญ พบว่า คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มทดลอง เท่ากับ 16.67 สูงกว่ากลุ่มควบคุม เท่ากับ 13.65

ผลปรากฏว่า กลุ่มทดลองมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านความรู้สูงกว่ากลุ่มควบคุม เมื่อทดสอบด้วยสถิติ t-test พบว่า t เท่ากับ 5.65 ดังตารางที่ 4.2

ตารางที่ 4.2 แสดงผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านความรู้รายวิชานาฏศิลป์ ชุดร่ำมอญ ของนักเรียนระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม

การทดสอบ	n	$\bar{X}$	SD	t	Sig
กลุ่มทดลอง	30	16.67	1.76	5.650**	.000
กลุ่มควบคุม	30	13.65	2.46		

หมายเหตุ ** ระดับนัยสำคัญสถิติที่ .01

4.3.3 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านทักษะปฏิบัติรายวิชานาฏศิลป์ ชุดร่ำมอญของนักเรียนระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม ดังต่อไปนี้

ผลวิเคราะห์การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านทักษะปฏิบัติรายวิชานาฏศิลป์ ชุดร่ำมอญของนักเรียนระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม ในแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 - 5 พบว่า คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มทดลอง เท่ากับ 73.80 สูงกว่ากลุ่มควบคุม เท่ากับ 49.40 ผลปรากฏว่า กลุ่มทดลองมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านทักษะปฏิบัติสูงกว่ากลุ่มควบคุม เมื่อทดสอบด้วยสถิติ t-test พบว่า t เท่ากับ 18.099 ดังตารางที่ 4.3

ตารางที่ 4.3 แสดงผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านทักษะปฏิบัติรายวิชานาฏศิลป์ ชุดร่ำมอญของนักเรียนระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม

การทดสอบ	n	$\bar{X}$	SD	t	Sig
ทักษะปฏิบัติ 4 เรื่อง					
กลุ่มทดลอง	30	73.80	1.24	18.099**	.000
กลุ่มควบคุม	30	49.40	1.63		

หมายเหตุ ** ระดับนัยสำคัญสถิติที่ .01

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชานาฏศิลป์ ชุดรำมอญ ของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนโดยใช้รูปแบบการสอนแบบซิปปาผสมผสานกับทักษะปฏิบัติของ แอร์โรว์ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านความรู้รายวิชานาฏศิลป์ ชุดรำมอญของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนคลองบ้านพร้าว ที่เรียนโดยใช้รูปแบบการสอนแบบซิปปาผสมผสานกับทักษะปฏิบัติของแอร์โรว์ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน 2) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านความรู้รายวิชานาฏศิลป์ ชุดรำมอญของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนคลองบ้านพร้าว ระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม 3) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านทักษะปฏิบัติรายวิชานาฏศิลป์ ชุดรำมอญของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนคลองบ้านพร้าว ระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 มีนักเรียนจำนวน 60 คน ซึ่งแบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 30 คน และกลุ่มควบคุม 30 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ 1) แผนการจัดการเรียนรู้รายวิชานาฏศิลป์ มีจำนวน 5 แผน 2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านความรู้ เป็นข้อสอบแบบปรนัย เรื่อง ความรู้เกี่ยวกับ รำมอญ จำนวน 1 ฉบับ 20 ข้อ 20 คะแนน 3) แบบประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านทักษะ การปฏิบัติท่ารำมอญ ซึ่งมีเกณฑ์คะแนนระดับคุณภาพ 4 ระดับ คือ ดีมาก ดี พอใช้และควรปรับปรุง

5.1 สรุปผลการวิจัย

5.1.1 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านความรู้รายวิชานาฏศิลป์ ชุดรำมอญ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนคลองบ้านพร้าว ที่เรียนโดยใช้รูปแบบการสอนแบบซิปปาผสมผสานกับทักษะปฏิบัติของแอร์โรว์ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน พบว่า กลุ่มทดลองมีผลการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

5.1.2 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านความรู้รายวิชานาฏศิลป์ ชุดรำมอญ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนคลองบ้านพร้าว ระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม พบว่า กลุ่มทดลองมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านความรู้สูงกว่ากลุ่มควบคุม

5.1.3 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านทักษะปฏิบัติรายวิชานาฏศิลป์ ชุดรำมอญของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนคลองบ้านพร้าว ระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม พบว่า กลุ่มทดลองมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านทักษะปฏิบัติสูงกว่ากลุ่มควบคุม

5.2 อภิปรายผล

5.2.1 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านความรู้รายวิชานาฏศิลป์ ชุดรำมอญ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนคลองบ้านพร้าว ที่เรียนโดยใช้รูปแบบการสอนแบบซิปปา ผสมผสานกับทักษะปฏิบัติของแฮร์โรว์ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน ในแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง ความรู้เกี่ยวกับรำมอญ พบว่า นักเรียนมีคะแนนสอบหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ในข้อที่ 1 สอดคล้องกับงานวิจัยของ วันจักรี โชติรัตน์, มนตรี เด่นดวงและปรีดา เบ็ญการ (2561) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชานาฏศิลป์ เรื่อง การออกแบบท่ารำ-เต้นด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบซิปปาร่วมกับสื่อวีดิทัศน์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านความรู้ เรื่องการออกแบบท่ารำ-เต้น วิชานาฏศิลป์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบซิปปาร่วมกับสื่อวีดิทัศน์ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน 2) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ความสามารถการออกแบบท่ารำเรื่อง การออกแบบท่ารำ-เต้น วิชานาฏศิลป์ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบซิปปาร่วมกับสื่อวีดิทัศน์ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน และ 3) ศึกษาความพึงพอใจต่อการเรียนนาฏศิลป์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบซิปปาร่วมกับสื่อวีดิทัศน์ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนจ้อยฮั่ว จำนวน 1 ห้องเรียน จำนวน 30 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน ผลการวิจัย พบว่า 1) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านความรู้ เรื่อง การออกแบบท่ารำ-เต้นวิชานาฏศิลป์ ที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบซิปปาร่วมกับสื่อวีดิทัศน์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน 2) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีผลสัมฤทธิ์ด้านความสามารถการออกแบบท่ารำ เรื่อง การออกแบบท่ารำ-เต้น วิชานาฏศิลป์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบซิปปาร่วมกับสื่อวีดิทัศน์ภาพรวมหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน 3) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีความพึงพอใจต่อการเรียนนาฏศิลป์ อยู่ในระดับมากที่สุด

5.2.2 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านความรู้รายวิชานาฏศิลป์ ชุดรำมอญของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนคลองบ้านพร้าว ระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม ในแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง ความรู้เกี่ยวกับรำมอญ พบว่า กลุ่มทดลองมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านความรู้สูงกว่ากลุ่มควบคุม ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ในข้อที่ 2 สอดคล้องกับงานวิจัยของ ดนัย จันทรศรี (2564) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้เรื่องเพลงช้า เพลงเร็ว เพลงเชิดและเพลงเสมอ โดยใช้การสอนทักษะปฏิบัติของแฮร์โรว์กับการสอนแบบปกติ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 การวิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทาง

การเรียนรู้รายวิชานาฏศิลป์ไทยโขนพระเพลงหน้าพาทย์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 วิทยาลัยนาฏศิลปสุพรรณบุรี ก่อนและหลังเรียน 2) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ด้านทักษะปฏิบัติเพลงหน้าพาทย์ของนักเรียนชั้นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 สาขาวิชานาฏศิลป์ไทยโขนพระ วิทยาลัยนาฏศิลปสุพรรณบุรี จำนวน 24 คน ซึ่งแบ่งกลุ่มออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มทดลอง จำนวน 12 คน และกลุ่มควบคุม จำนวน 12 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ ซึ่งแบบทดสอบเป็นแบบปรนัย จำนวน 2 ชุด ชุดละ 10 ข้อ รวม 20 ข้อ 20 คะแนน แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติเพลงหน้าพาทย์สำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 7 แผ่น และแบบประเมินทักษะปฏิบัติในการปฏิบัติร้อง ปฏิบัติท่ารำ เพลงหน้าพาทย์ ผลการวิจัย พบว่า 1) กลุ่มทดลองมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านความรู้รายวิชานาฏศิลป์ไทยโขนพระเพลงหน้าพาทย์ก่อนเรียนสูงกว่าหลังเรียน 2) กลุ่มทดลองมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านทักษะปฏิบัติ รายวิชานาฏศิลป์ไทยโขนพระเพลงหน้าพาทย์สูงกว่ากลุ่มควบคุม

5.2.3 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านทักษะปฏิบัติรายวิชานาฏศิลป์ชุดรำมอญของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนคลองบ้านพร้าว ระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม ในแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 - 5 พบว่า กลุ่มทดลองมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านทักษะปฏิบัติสูงกว่ากลุ่มควบคุม ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ในข้อที่ 3 สอดคล้องกับงานวิจัยของ วราภรณ์ จุลนิต และเกตุภา บัญการ (2566) ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาทักษะปฏิบัตินาฏยศัพท์ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้แนวทางการสอนของแอร์โรว์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เปรียบเทียบทักษะปฏิบัตินาฏยศัพท์โดยการจัดการเรียนรู้โดยใช้แนวทางการสอนของแอร์โรว์หลังเรียนเทียบกับเกณฑ์ร้อยละ 80 ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 2) ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้แนวทางการสอนของแอร์โรว์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ผลการวิจัย พบว่า 1) ทักษะปฏิบัติ นาฏยศัพท์โดยการจัดการเรียนรู้โดยใช้แนวทางการสอนของแอร์โรว์หลังเรียนเทียบกับเกณฑ์ร้อยละ 80 ของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีคะแนนหลังเรียนสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 80 2) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ โดยใช้แนวทางการสอนของแอร์โรว์ ในระดับมาก

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.3.1 ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

5.3.1.1 ครูผู้สอนควรทำความเข้าใจในกระบวนการและขั้นตอนของการสอนและยังต้องคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลในเรื่องของการปฏิบัติ จึงจะสามารถวางแผนการจัดการเรียนการสอนได้อย่างเหมาะสมกับผู้เรียน

5.3.1.2 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ผู้สอนสามารถปรับเปลี่ยนช่วงเวลาในการสอนแต่ละรายแผนการจัดกิจกรรมการเรียนเพื่อให้สอดคล้องตามเนื้อหาได้ตามความเหมาะสม

5.3.1.3 ผู้สอนควรสร้างบรรยากาศในชั้นเรียน รวมถึงสร้างแรงจูงใจในการเรียนเพื่อกระตุ้นผู้เรียน

5.3.2 ข้อเสนอแนะด้านการวิจัยครั้งต่อไป

5.3.2.1 ควรมีการศึกษาเชิงเปรียบเทียบการจัดการเรียนการสอนโดยใช้รูปแบบการสอนแบบซิปปาผสมผสานกับรูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของแฮร์โรว์กับรูปแบบการสอนแบบปกติในการสอนนาฏศิลป์ไทยชุดอื่นๆ เพื่อพัฒนาให้สอดคล้องตามศักยภาพของผู้เรียน

5.3.2.2 ควรพัฒนานวัตกรรมการสอนที่หลากหลาย เพื่อแก้ปัญหาและส่งเสริมการปฏิบัติทักษะทางด้านนาฏศิลป์ให้แก่ผู้เรียน ด้วยการบูรณาการรูปแบบการสอนที่หลากหลาย เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในระดับต่างๆอย่างเหมาะสม

บรรณานุกรม

- กชพร ตราโมท. (2541). **มอญรำ (ป๊วฮะเป็น)** : ศิลปะคุณภาพของมอญ. จุลสารไทยคดีศึกษา. กรุงเทพฯ: สถาบันไทยคดีศึกษา.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- จารุณี ลิ้มปนานนท์. (2539) **การใช้ชุดฝึกกิจกรรมนาฏศิลป์ด้วยตนเองสำหรับครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 4** . มหาวิทยาลัยเชียงใหม่/เชียงใหม่.
- ชวลิต ชูกำแพง. (2551). **การประเมินการเรียนรู้**. มหาสารคาม: โรงพิมพ์เดือนตุลา.
- ณฐมน ชัยสว่าง. (2555). **การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดของแฮร์โรว์ สาระนาฏศิลป์เรื่อง การประดิษฐ์ท่ารำ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2**. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ดุสิตธร งามยิ่ง. (2559). **ละฮ์โหม่น: การรำพิธีกรรมจารีต ในจังหวัดปทุมธานี**. วารสารวิจัยและพัฒนา สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์. มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์.
- ดุสิตธร งามยิ่ง. (2561). **รำมอญ: ความเป็นมาและการสืบทอดมรดกทางวัฒนธรรมในจังหวัดปทุมธานี**. วารสารวไลยอลงกรณ์ปริทัศน์. (มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์)ปีที่ 8 ฉบับที่ 2 พฤษภาคม-สิงหาคม 2561.
- दनัย จันทรศรี. (2564). **การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้เรื่องเพลงช้า เพลงเร็ว เพลงเชิดและ เพลงเสมอ โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของแฮร์โรว์กับการเรียนการสอน ทักษะปฏิบัติแบบปกติ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1**. วิทยานิพนธ์. ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- ทีศนา แคมมณี. (2556). **ศาสตร์การสอน องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ**. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: ด่านสุทธาการการพิมพ์.
- ทีศนา แคมมณี. (2558). **ศาสตร์การสอน องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- บุญเลี้ยง ทุมทอง. (2556). **ทฤษฎีและการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ (Theories and development instructional model)**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์เอสพรีนติ้ง ไทย แฟคตอรี.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- ธนารักษ์ สารเถื่อนแก้ว และคณะ. (2563). การสังเคราะห์รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติวิชาคอมพิวเตอร์ ตามแนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของ เดวิส แฮอร์โรว และ ชิมพลัน. วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย.
- พิชิต ฤทธิจัญญ. (2557). หลักการวัดและประเมินผลการศึกษา. (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ: เฮาส์ ออฟ เคอร์มิสท.
- พิศาล บุญผูก. (2551). “ประวัติมอญเมืองปทุมธานี” อนุสรณ์งานพระราชทานเพลิงศพ ศาสตราจารย์เกียรติคุณนายแพทย์สุเ็ด คชเสนี ม.ว.ม., ป.ช. กรุงเทพฯ: บริษัท เท็ค โปรโมชัน แอนด์ แอ็ดเวอร์ไทซซิง จำกัด.
- ภัททิรา เงาะลำดวน. (2560). การพัฒนาความสามารถในการสร้างสรรค์ทำรำประกอบบทเพลงด้วยการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนโดยใช้รูปแบบชิปปา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6. ปริญญามหาบัณฑิต. สาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ. มหาวิทยาลัยศิลปากร
- มณีนุชา สุราษ. (2560). การวัดและประเมินผลทางการศึกษา. อุดรธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี.
- มธุรส วงศ์อำไพ. (2553). การเปรียบเทียบความรู้ ทักษะปฏิบัติ และความคิดสร้างสรรค์ทางนาฏศิลป์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างการจัดการเรียนรู้โมเดลชิปปากับการจัดการเรียนรููปกติ. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การจัดการการการเรียนรู้). พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- มนัญญา เพชรจุ. (2561). มอญรับเสด็จ : การสร้างสรรค์นาฏกรรมจากประวัติศาสตร์และการรำมอญปทุมธานี. คณะศิลปกรรมศาสตร์: มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.
- ราชบัณฑิตยสภา. (2558). พจนานุกรมศัพท์ศึกษาร่วมสมัย. กรุงเทพฯ: ห้างหุ้นส่วนสามัญนิติบุคคล เจียฮั่ว.
- รุ่งนภา ชุมประเสริฐและจุไรศิริ ชูรักษ์. (2565). การจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของแฮร์โรว์ร่วมกับการใช้สื่อประสมที่มีต่อทักษะการปฏิบัติทางนาฏศิลป์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1. ครุศาสตร์สาร. มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา.
- รจนา สุนทรานนท์. (2547). การอนุรักษ์การแสดงพื้นบ้าน จังหวัดปทุมธานี.
- รจนา สุนทรานนท์. (2559). นาฏลักษณะมอญปทุมธานี. วารสารวิชาการนวัตกรรมสื่อสารสังคม. คณะศิลปกรรมศาสตร์: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- วรารณ จุลนิตและเกีตถวา บุญปราการ. (2566). การพัฒนาทักษะปฏิบัติในทฤษฎีการจัดการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดการสอนของแอร์โรว์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
- วิชุดา มาลาสาย. (2562). การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ทางคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสวางดินแดน. วิทยานิพนธ์. โครงการวิจัยและพัฒนานวัตกรรมแลกเปลี่ยน สพลฐ. ปงบประมาณ 2561 : มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- วัฒนา รัตนพรหมและวรรณดี ธาณิรัตน์. (2560). การพัฒนาชุดกิจกรรม เรื่อง การรำนโนราห์ โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของแอร์โรว์. สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ: มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี
- วัฒนาพร กระจับทุกษ์. (2542). การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง. กรุงเทพฯ: เลิฟ แอนด์ เลิฟเพรส.
- วันจักรี โชติรัตน์, มนตรี เคนดวงและปรีดา เบญจการ. (2561). การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชานาฏศิลป์ เรื่อง การออกแบบท่ารำ – เริ่มต้นด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบซิปปาร่วมกับสื่อวีดิทัศน์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
- สมนึก ภัททิยธนี. (2558). การวัดผลการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 10. กทม: ประสานการพิมพ์.
- สิริสรณ์ สิริธินทร์. (2554). ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ และแรงจูงใจในการแลกเปลี่ยนความรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนโดยใช้กิจกรรมการจัดการความรู้. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สุกัญญา เพ็ชรนาค. (2563). การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ 5E รายวิชาภูมิศาสตร์ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- สุทธิดวรรณ พืระศักดิ์โสภณ. (2557). การสร้างเครื่องมือวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน. เอกสารประกอบการบรรยาย.
- สุนนมาลย์ นิมนติพันธ์. (2560). ดนตรี - นาฏศิลป์. กรุงเทพฯ: อักษรเจริญทัศน์.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- สุวิมล ว่องวานิช. (2550). การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2550). รูปแบบการจัดกระบวนการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ. กรุงเทพฯ: ดับบลิวเจ พริ้นท์เพอต์.
- อาภรณ์ ใจเที่ยง. (2553). หลักการสอน (ฉบับปรับปรุง) (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- องค์ บรรจุน. (2551). “ประวัติศาสตร์และถิ่นฐานชาวมอญสมุทรสาคร” อนุสรณ์งานพระราชทานเพลิงศพ ศาสตราจารย์เกียรติคุณ นายแพทย์สุเ็ด คชเสนี ม.ว.ม., ป.ช. กรุงเทพฯ: บริษัท เท็คโปรโมชันแอนด์ แอ็ดเวอร์ไทซิง จำกัด.
- องค์ บรรจุน. (2558). สัมภาษณ์ รามอญ. (2558, 1 กุมภาพันธ์).
- อรรณพ ขมวัฒนา. (2557). หนังสือเรียนรายวิชาดนตรี - นาฏศิลป์ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. กรุงเทพฯ: สถาบันพัฒนาคุณภาพวิชาการ (พว.).
- อุษาพร เสวกวิและอุบล สรรพชัยพงษ์. (2563). การสร้างเครื่องมือวัดด้านจิตพิสัย : การวัดความคิดสร้างสรรค์. วารสาร ศึกษาศาสตร์ มมร.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- Boeh & Maeshall. (2018). **The Effective of Labanotation in Learning Ballroom Dance**. Dissertation Abstracts International.
- Harrow, A.J. (1972). **A taxonomy of The Psychomotor Domain**. New York: David McKay.
- Joyce and Weil. (2011). **Model of Teaching**. 8th ed. USA : Allyn and Bacon. Lykesas.
- Moore, K.D. (2009). **Effective instructional strategies: from theory to practice (2 ed)**. London: SAGE Publications. Inc.
- Tsompanaki. (2019). **The Effective of Creative Movement Dance on the Development of Basic Motor Skills of Pre-School Children**. Review of European Studies.

ที่ อว ๐๖๔๙.๐๙/ ๑๙/๗

คณะศิลปกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
ตำบลคลองหก อำเภอลองหลวง
จังหวัดปทุมธานี ๑๒๑๑๐

๗/กันยายน ๒๕๖๖

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อพิจารณาเครื่องมือในการวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุภาพร แพรพวนิต

เนื่องด้วย นางสาวศิวาภรณ์ รนขาว รหัสนักศึกษา ๑๑๖๓๗๐๗๑๐๐๑๙-๙ นักศึกษาระดับ
บัณฑิตศึกษา หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานาฏศิลป์ศึกษา คณะศิลปกรรมศาสตร์
อยู่ระหว่างจัดทำวิทยานิพนธ์ เรื่องการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชานาฏศิลป์ ชุดรามมอญ
โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.รจนา สุนทรานนท์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาหลัก

ในการนี้ คณะศิลปกรรมศาสตร์พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถ
จึงขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อพิจารณาเครื่องมือในการวิจัยดังกล่าว และขอเชิญเข้าพบในช่วงเดือนตุลาคม
๒๕๖๖ เพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางในการจัดทำวิทยานิพนธ์มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้นไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา ให้การอนุเคราะห์จากท่าน และขอขอบพระคุณอย่างยิ่ง
มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มานิช บุญทองเล็ก)
คณบดีคณะศิลปกรรมศาสตร์

งานบัณฑิตศึกษาคณะฯ
โทรศัพท์ ๐ ๒๕๔๔ ๓๒๔๘
โทรสาร ๐ ๒๕๗๗ ๔๐๒๒

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะศิลปกรรมศาสตร์ สำนักงานคณบดี งานบัณฑิตศึกษา โทร ๐ ๒๕๔๙ ๓๒๔๘

ที่ อว ๐๖๔๙.๐๙/๑๕๓/๔

วันที่ ๒๗/กันยายน ๒๕๖๖

เรื่อง ขอร้องเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อพิจารณาเครื่องมือในการวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิสิษฐ์ บัวงาม

เนื่องด้วย นางสาวศิวาภรณ์ รนขาว รหัสนักศึกษา ๑๑๖๓๗๐๗๑๐๑๑๙-๙ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานาฏศิลป์ศึกษา คณะศิลปกรรมศาสตร์ อยู่ระหว่างจัดทำวิทยานิพนธ์ เรื่องการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชานาฏศิลป์ ชุดร่ำมอญ โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.รจนา สุนทรานนท์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาหลัก

ในการนี้ คณะศิลปกรรมศาสตร์พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถ จึงขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อพิจารณาเครื่องมือในการวิจัยดังกล่าว และขอเข้าพบในช่วงเดือนตุลาคม ๒๕๖๖ เพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางในการจัดทำวิทยานิพนธ์มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้นไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา ให้การอนุเคราะห์จากท่าน และขอขอบพระคุณอย่างยิ่ง

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มานะ บุญทองเล็ก)
คณบดีคณะศิลปกรรมศาสตร์

ที่ อว ๐๖๔๙.๐๙/๑๙/๗/๕

คณะศิลปกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
ตำบลคลองหก อำเภอลองหลวง
จังหวัดปทุมธานี ๑๒๑๑๐

พพ/กันยายน ๒๕๖๖

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อพิจารณาเครื่องมือในการวิจัย
เรียน ว่าที่ร้อยตรีหญิงลูกน้ำ แผลงภู

เนื่องด้วย นางสาวศิวาภรณ์ รนขาว รหัสนักศึกษา ๑๑๖๓๗๐๗๑๐๐๑๙-๙ นักศึกษาระดับ
บัณฑิตศึกษา หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานาฏศิลป์ศึกษา คณะศิลปกรรมศาสตร์
อยู่ระหว่างจัดทำวิทยานิพนธ์ เรื่องการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชานาฏศิลป์ ชุดรามัญ
โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.รจนา สุนทรานนท์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาหลัก

ในการนี้ คณะศิลปกรรมศาสตร์พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถ
จึงขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อพิจารณาเครื่องมือในการวิจัยดังกล่าว และขอเข้าพบในช่วงเดือนตุลาคม
๒๕๖๖ เพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางในการจัดทำวิทยานิพนธ์มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้นไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา ให้การอนุเคราะห์จากท่าน และขอขอบพระคุณอย่างยิ่ง
มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มาโนช บุญทองเล็ก)
คณบดีคณะศิลปกรรมศาสตร์

งานบัณฑิตศึกษาคณะฯ
โทรศัพท์ ๐ ๒๕๔๙ ๓๒๙๘
โทรสาร ๐ ๒๕๗๗ ๔๐๒๒

ที่ อว ๐๖๔๙.๐๙/๑๙๓๖

คณะศิลปกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
ตำบลคลองหก อำเภอลองหลวง
จังหวัดปทุมธานี ๑๒๑๑๐

๒๓ กันยายน ๒๕๖๖

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อพิจารณาเครื่องมือในการวิจัย

เรียน นางสาวศศิธร สิงหะเคนทร์

เนื่องด้วย นางสาวศศิธร รนขาว รหัสนักศึกษา ๑๑๖๓๗๐๗๑๐๐๑๙-๙ นักศึกษาระดับ
บัณฑิตศึกษา หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานาฏศิลป์ศึกษา คณะศิลปกรรมศาสตร์
อยู่ระหว่างจัดทำวิทยานิพนธ์ เรื่องการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชานาฏศิลป์ ขุดร่ามณ
โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.รจนา สุนทรานนท์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาหลัก

ในการนี้ คณะศิลปกรรมศาสตร์พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถ
จึงขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อพิจารณาเครื่องมือในการวิจัยดังกล่าว และขอเข้าพบในช่วงเดือนตุลาคม
๒๕๖๖ เพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางในการจัดทำวิทยานิพนธ์มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้นไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา ให้การอนุเคราะห์จากท่าน และขอขอบพระคุณอย่างยิ่ง
มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มานะ บุญทองเล็ก)
คณบดีคณะศิลปกรรมศาสตร์

งานบัณฑิตศึกษาคณะฯ
โทรศัพท์ ๐ ๒๕๔๙ ๓๒๙๘
โทรสาร ๐ ๒๕๗๗ ๔๐๒๒

ที่ อว ๐๖๔๙.๐๙/ ๑๙ ๓/๗

คณะศิลปกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
ตำบลคลองหก อำเภอลองหลวง
จังหวัดปทุมธานี ๑๒๑๑๐

๗๓/กันยายน ๒๕๖๖

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อพิจารณาเครื่องมือในการวิจัย

เรียน นางสาวสมบูรณ์ นกตลกนก

เนื่องด้วย นางสาวศิวาภรณ์ รนขาว รหัสนักศึกษา ๑๑๖๓๗๐๗๑๐๑๔-๙ นักศึกษาระดับ
บัณฑิตศึกษา หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานาฏศิลป์ศึกษา คณะศิลปกรรมศาสตร์
อยู่ระหว่างจัดทำวิทยานิพนธ์ เรื่องการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชานาฏศิลป์ ชุดรามอญ
โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.รจนา สุนทรานนท์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาหลัก

ในการนี้ คณะศิลปกรรมศาสตร์พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถ
จึงขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อพิจารณาเครื่องมือในการวิจัยดังกล่าว และขอเข้าพบในช่วงเดือนตุลาคม
๒๕๖๖ เพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางในการจัดทำวิทยานิพนธ์มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้นไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา ให้การอนุเคราะห์จากท่าน และขอขอบพระคุณอย่างยิ่ง
มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มานะ บุญทองเล็ก)
คณบดีคณะศิลปกรรมศาสตร์

งานบัณฑิตศึกษาคณะฯ

โทรศัพท์ ๐ ๒๕๔๔ ๓๒๔๘

โทรสาร ๐ ๒๕๗๗ ๔๐๒๒

ที่ อว ๐๖๔๙.๐๙/ ๑๘๑

คณะศิลปกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
ต.คลองหก อ.คลองหลวง
จ.ปทุมธานี ๑๒๑๑๐

๒๔ มกราคม ๒๕๖๗

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อทำวิทยานิพนธ์

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนคลองบ้านพร้าว

ด้วย นางสาวศิวาภรณ์ รนขาว รหัสประจำตัวนักศึกษา ๑๑๖๓๗๐๗๑๐๐๑๙-๙ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ได้รับการอนุมัติให้ดำเนินการจัดทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รายวิชานาฏศิลป์ ชุดรามอณู ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ โรงเรียนคลองบ้านพร้าว ที่เรียนโดยใช้รูปแบบการสอนแบบซิปปาผสมผสานกับรูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของแฮร์โรว์ โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.รจนา สุนทรานนท์ เป็นที่ปรึกษา

ในการนี้ คณะศิลปกรรมศาสตร์ จึงขอความอนุเคราะห์มายังท่านในการให้นักศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อจัดทำวิทยานิพนธ์ในการวิจัยจากนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ โรงเรียนคลองบ้านพร้าว ในภาคศึกษาที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๖๖ เพื่อใช้ในการจัดทำวิทยานิพนธ์ดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้อนุเคราะห์ และคณะฯ ขอขอบคุณเป็นการล่วงหน้ามา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มานะ บุญทองเล็ก)

คณบดีคณะศิลปกรรมศาสตร์

๒๔ ม.ค. ๖๗ เวลา ๑๖:๒๕:๑๓ Non-PK Server Sign

Signature Code : NAAwA-DQAMA-AaAEI-AMAB8

งานบัณฑิตศึกษา

โทรศัพท์ ๐ ๒๕๔๔ ๓๒๔๘

โทรสาร ๐ ๒๕๗๗ ๔๐๒๒

e-mail : fine_art@mutt.ac.th

การหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของเครื่องมือการวิจัย

ค่าคะแนน IOC สรุปผลคู่มือการใช้แผนกิจกรรม								
ข้อคำถาม	คะแนนความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ							
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	ผลรวม คะแนน	IOC	ผลการ พิจารณา
สรุปผลคู่มือการใช้แผนกิจกรรม								
1.กิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องตาม ศักยภาพของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2.เนื้อหาสาระการเรียนรู้สอดคล้องกับ กิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
3.เนื้อหาสาระการเรียนรู้มีความสอดคล้อง กับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
4.กิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องกับ จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
5.กิจกรรมการเรียนรู้มีการใช้รูปแบบการ สอนแบบซิปปาผสมผสานกับรูปแบบการ สอนทักษะปฏิบัติของแฮร์โรว์	+1	+1	0	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้
6.กิจกรรมการเรียนรู้สามารถนำไป ประยุกต์ใช้ได้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
7.กิจกรรมการเรียนรู้สามารถพัฒนา ความรู้ เรื่องรามอญให้นักเรียนได้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
8.กิจกรรมการเรียนรู้สามารถพัฒนาทักษะ การปฏิบัติทำรามอญให้นักเรียนได้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
9.การกำหนดระยะเวลาในการจัดกิจกรรม ในแต่ละรายแผนมีความเหมาะสม	+1	+1	0	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้

ค่าคะแนน IOC สรุปผลคู่มือการใช้แผนกิจกรรม								
ข้อคำถาม	คะแนนความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ							
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	ผลรวม คะแนน	IOC	ผลการ พิจารณา
10.ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ สอนสอดคล้องตามเนื้อหา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
11.ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ สามารถปฏิบัติได้จริง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
12.สื่อที่ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การสอนสอดคล้องตามเนื้อหา	+1	+1	0	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้
13.สื่อทเรียนที่ใช้ในกิจกรรมการเรียนรู้ การเรียนรู้การสอนช่วยเสริมความเข้าใจ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
14.การวัดและประเมินผลสามารถวัด ผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน ด้านความรู้เรื่อง ร่ำมอญได้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
15.การวัดและประเมินผลสามารถวัด ผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน ด้านทักษะ ปฏิบัติร่ำมอญได้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
16.การวัดและประเมินผลสามารถวัด ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ด้านจิตพิสัยได้	+1	+1	0	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้

ค่าคะแนน IOC สรุปผลคู่มือการใช้แผนกิจกรรม								
ข้อคำถาม	คะแนนความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ							
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	ผลรวม คะแนน	IOC	ผลการ พิจารณา
แผนกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง ความรู้เกี่ยวกับรามอญ								
1.สาระการเรียนรู้มีความสอดคล้องตาม จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2.จุดประสงค์เชิงพฤติกรรมความ สอดคล้องกับสาระสำคัญ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
3.กิจกรรมการเรียนรู้มีความสอดคล้อง กับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
4.กิจกรรมการเรียนรู้เป็นไปตามลำดับ ขั้นตอนตามรูปแบบการสอนแบบซิปปา ผสมผสานกับรูปแบบการสอนทักษะ ปฏิบัติของแฮร์โรว์	+1	+1	0	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้
5.สื่อวีดิทัศน์การแสดงรามอญ ที่ใช้ใน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนมี ความเหมาะสม	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
6.ใบความรู้ที่ 1 เรื่อง ความรู้เกี่ยวกับ รามอญช่วยให้นักเรียนเข้าใจในเนื้อหา มากยิ่งขึ้น	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
7.ใบงานที่ 1 สอดคล้องกับจุดประสงค์ เชิงพฤติกรรม	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
8.ระยะเวลาในการจัดกิจกรรมการเรียน การสอนมีความเหมาะสม	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
9.การวัดและประเมินผลสอดคล้องตาม จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ค่าคะแนน IOC สรุปผลคู่มือการใช้แผนกิจกรรม								
ข้อความ	คะแนนความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ							
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	ผลรวม คะแนน	IOC	ผลการ พิจารณา
แผนกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง การฝึกปฏิบัติทำรำมอญที่ 1 - 5								
1.สาระการเรียนรู้มีความสอดคล้องตามจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2.จุดประสงค์เชิงพฤติกรรมความสอดคล้องกับสาระสำคัญ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
3.กิจกรรมการเรียนรู้มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
4.กิจกรรมการเรียนรู้ขั้นตอนกระบวนการตามหลักการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนแบบซิปปาผสมผสานกับรูปแบบ การสอนทักษะปฏิบัติของแฮร์โรว์	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
5.สื่อวีดิทัศน์การแสดงรำมอญ ที่ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนมีความเหมาะสม	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
6.ใบความรู้ที่ 2 เรื่อง ทำรำมอญ ช่วยให้นักเรียนเข้าใจในเนื้อหามากยิ่งขึ้น	+1	+1	0	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้
7.แบบประเมินทักษะปฏิบัติทำรำสอดคล้องกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
8.การวัดและประเมินผลสอดคล้องตามจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	+1	+1	0	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้
9.ระยะเวลาในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนมีความเหมาะสม	+1	+1	0	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้

ค่าคะแนน IOC สรุปผลคู่มือการใช้แผนกิจกรรม								
ข้อความ	คะแนนความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ							
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	ผลรวม คะแนน	IOC	ผลการ พิจารณา
แผนกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง การฝึกปฏิบัติทำรำมวยที่ 6 – 10								
1.สาระการเรียนรู้มีความสอดคล้องตาม จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2.จุดประสงค์เชิงพฤติกรรมความ สอดคล้องกับสาระสำคัญ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
3.กิจกรรมการเรียนรู้มีความสอดคล้อง กับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
4.กิจกรรมการเรียนรู้มีขั้นตอน กระบวนการตามหลักการจัดการเรียนรู้ โดยใช้รูปแบบการสอนแบบซิปปา ผสมผสานกับรูปแบบ การสอนทักษะ ปฏิบัติของแฮร์โรว์	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
5.สื่อวีดิทัศน์การแสดงรำมวย ที่ใช้ใน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนมี ความเหมาะสม	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
6.แบบประเมินทักษะปฏิบัติทำรำ สอดคล้องกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
7.การวัดและประเมินผลสอดคล้องตาม จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	+1	+1	0	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้
8.ระยะเวลาในการจัดกิจกรรมการ เรียนการสอนมีความเหมาะสม	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ค่าคะแนน IOC สรุปผลคู่มือการใช้แผนกิจกรรม								
ข้อคำถาม	คะแนนความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ							
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	ผลรวม คะแนน	IOC	ผลการ พิจารณา
แผนกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง การฝึกปฏิบัติทำรำมอญที่ 11 – 14								
1.สาระการเรียนรู้มีความสอดคล้องตาม จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2.จุดประสงค์เชิงพฤติกรรมความ สอดคล้องกับสาระสำคัญ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
3.กิจกรรมการเรียนรู้มีความสอดคล้อง กับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
4.กิจกรรมการเรียนรู้ขั้นตอน กระบวนการตามหลักการจัดการเรียนรู้ โดยใช้รูปแบบการสอนแบบซิปปา ผสมผสานกับรูปแบบการสอนทักษะ ปฏิบัติของแฮร์โรว์	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
5.สื่อวีดิทัศน์การแสดงรำมอญ ที่ใช้ใน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนมี ความเหมาะสม	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
6.แบบประเมินทักษะปฏิบัติทำรำ สอดคล้องกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
7.การวัดและประเมินผลสอดคล้องตาม จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	+1	+1	0	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้
8.ระยะเวลาในการจัดกิจกรรมการเรียน การสอนมีความเหมาะสม	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ค่าคะแนน IOC สรุปผลคู่มือการใช้แผนกิจกรรม								
ข้อความคำถาม	คะแนนความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ							
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	ผลรวม คะแนน	IOC	ผลการ พิจารณา
แผนกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 5 เรื่อง การนำเสนอการแสดงรำมอญ								
1.สาระการเรียนรู้มีความสอดคล้องตาม จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2.จุดประสงค์เชิงพฤติกรรมความ สอดคล้องกับสาระสำคัญ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
3.กิจกรรมการเรียนรู้มีความสอดคล้องกับ จุดประสงค์ เชิงพฤติกรรม	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
4.กิจกรรมการเรียนรู้ขั้นตอน กระบวนการตามหลักการจัดการเรียนรู้ โดยใช้รูปแบบการสอนแบบซิปปา ผสมผสานกับรูปแบบการสอนทักษะ ปฏิบัติของแฮร์โรว์	+1	0	0	+1	+1	3	0.6	ใช้ได้
5.สื่อวีดิทัศน์การแสดงรำมอญ ที่ใช้ในการ จัดกิจกรรมการเรียนการสอนมีความ เหมาะสม	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
6.ใบงานที่ 2 สอดคล้องกับจุดประสงค์เชิง พฤติกรรม	+1	+1	0	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้
7.แบบประเมินการนำเสนอรายงาน สอดคล้องกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
8.แบบประเมินการนำเสนอการแสดง สอดคล้องกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
9.การวัดและประเมินผลสอดคล้องตาม จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	+1	+1	0	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้

ค่าคะแนน IOC สรุปผลคู่มือการใช้แผนกิจกรรม								
ข้อคำถาม	คะแนนความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ							
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	ผลรวม คะแนน	IOC	ผลการ พิจารณา
10.ระยะเวลาในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนมีความเหมาะสม	+1	+1	0	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้
แบบทดสอบก่อนเรียน/แบบทดสอบหลังเรียน (แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1)								
1.ข้อคำถามสอดคล้องกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2.ภาษาในแบบทดสอบอ่านแล้วเข้าใจง่าย	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
3.ข้อคำถามในแบบทดสอบมีความชัดเจน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
4.ข้อคำถามไม่ยากไม่ง่ายจนเกินไป	+1	+1	0	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้
5.ข้อคำถามในแบบทดสอบไม่ซ้ำนำคำตอบ	+1	0	0	+1	+1	3	0.6	ใช้ได้
ใบความรู้ที่ 1 เรื่อง ความรู้เกี่ยวกับรามัญ (แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1)								
1.เนื้อหามีความชัดเจนเข้าใจง่าย	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2.การใช้ภาษาในใบความรู้มีความเข้าใจง่าย	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
3.เนื้อหาเป็นไปตามลำดับ	+1	+1	0	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้
4.เนื้อหามีความสอดคล้องกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ค่าคะแนน IOC สรุปผลคู่มือการใช้แผนกิจกรรม								
ข้อความคำถาม	คะแนนความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ							
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	ผลรวม คะแนน	IOC	ผลการ พิจารณา
ใบงานที่ 1 ในแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1								
1.คำสั่งชัดเจนเข้าใจง่าย	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2.การใช้ภาษาในใบงานที่ 1 อ่านแล้วเข้าใจง่าย	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
3.กิจกรรมเป็นไปตามลำดับ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
4.มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
แบบประเมินการนำเสนอรายงาน ใบงานที่ 1 เรื่อง ความรู้เกี่ยวกับร่ำมอญ (แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1)								
1.ชิ้นงาน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2.เนื้อหา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
3.การนำเสนอรายงาน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
ใบความรู้ที่ 2 เรื่อง ทำร่ำมอญ (แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2-4)								
1.เนื้อหามีความชัดเจนเข้าใจง่าย	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2.การใช้ภาษาในใบความรู้มีความเข้าใจง่าย	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
3.เนื้อหาเป็นไปตามลำดับ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
4.เนื้อหามีความสอดคล้องกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ค่าคะแนน IOC สรุปผลคู่มือการใช้แผนกิจกรรม								
ข้อคำถาม	คะแนนความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ							
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	ผลรวม คะแนน	IOC	ผลการ พิจารณา
แบบประเมินพฤติกรรมของนักเรียน (มุ่งมั่นในการทำงาน) (แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1-4)								
1.ความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2.มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
3.ส่งงานตรงเวลา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
แบบประเมินทักษะการปฏิบัติทำรำมอญ เรื่อง การฝึกปฏิบัติทำรำมอญ (แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2-4)								
1.ท่ารำ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2.จังหวะ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
3.ความพร้อมเพรียง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
4.รูปแบบการรำ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
แบบประเมินการนำเสนอรายงานและการแสดง เรื่อง การนำเสนอรายงานและการแสดงรำมอญ (แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5)								
1.รูปแบบการแสดง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2.การแต่งกาย	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
3.ความพร้อมเพรียง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
4.การวิเคราะห์คุณค่าและประโยชน์	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
แบบประเมินพฤติกรรมของนักเรียน (รักความเป็นไทย) (แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5)								
1.ความสนใจ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2.การแสดงความคิดเห็น	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ค่าคะแนน IOC สรุปผลคู่มือการใช้แผนกิจกรรม								
ข้อคำถาม	คะแนนความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ							
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	ผลรวม คะแนน	IOC	ผลการ พิจารณา
แบบทดสอบ เรื่อง ความรู้เกี่ยวกับรำมอญ (แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1)								
1.ชื่อรำมอญ เรียกตามภาษามอญ ตรงกับ ข้อใด ก. ปัวปิงบอง ข. ปัวสะยอ ค. ปัวระเร็ง ง. ปัวสะเป้น	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2.ชื่อการแสดงที่บอกเชื้อชาติตรงกับข้อใด ก. ระบำดอกบัว ข. ฟ้อนอวยพร ค. รำสีนวล ง. รำมอญ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
3.ลักษณะของรำมอญคือรำแบบใด ก. รำเดี่ยว ข. รำคู่ ค. รำหมู่ ง. รำมาตรฐาน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ค่าคะแนน IOC สรุปผลคู่มือการใช้แผนกิจกรรม								
ข้อคำถาม	คะแนนความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ							
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	ผลรวม คะแนน	IOC	ผลการ พิจารณา
4. วงดนตรีที่ใช้ประกอบการแสดงรำมอญ ตรงกับข้อใด ก. วงเครื่องสาย ข. วงมโหรี ค. วงปี่พาทย์มอญ ง. วงเครื่องสายผสม	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
5. รำมอญนิยมรำในงานใด ก. งานขึ้นบ้านใหม่ ข. งานศพ ค. งานปีใหม่ ง. งานทำบุญบ้าน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
6. ข้อใดเป็นลักษณะการแต่งกายของรำมอญ ก. สวมเสื้อคอกลมแขนสั้น ห่มสไบ ด้านซ้าย นุ่งผ้าขึ้นเหนือหัวเข่า ข. สวมเสื้อคอกลมแขนกระบอก นุ่ง ผ้าขึ้นกรอมเท้า ห่มสไบพาดบ่าหรือคล้อง คอ ค. สวมเสื้อลูกไม้แขนยาว ห่มสไบพาด ไหล่ซ้าย นุ่งผ้าถุงจีบหน้านางกรอมเท้า ง. สวมเสื้อลูกไม้แขนยาวใส่โจง กระเบน คาดสะเอวปล่อยชายด้านหน้า ใช้สไบคล้องคอ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ค่าคะแนน IOC สรุปผลคู่มือการใช้แผนกิจกรรม								
ข้อคำถาม	คะแนนความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ							
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	ผลรวม คะแนน	IOC	ผลการ พิจารณา
7.การแสดงรำมอญในงานศพ ผู้แสดงจะ แต่งกายด้วยเสื้อผ้าสีใด ก. สีม่วง ข. สีทอง ค. สีน้ำเงิน ง. สีดำ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
8.ลักษณะการตั้งวงบนของรำมอญ จะอยู่ ในระดับใด ก. ทางคิ้ว ข. ไหล่ ค. ศีรษะ ง. ปลายจมูก	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
9.เพลงที่บรรเลงประกอบการรำมอญของ คณะครูมงคล พงษ์เจริญตรงกับข้อใด ก. เพลงลาวคำหอม ข. เพลงลาวดวงเดือน ค. เพลงย่ำเที่ยง ง. เพลงเก้าทัพ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ค่าคะแนน IOC สรุปผลคู่มือการใช้แผนกิจกรรม								
ข้อคำถาม	คะแนนความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ							
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	ผลรวม คะแนน	IOC	ผลการ พิจารณา
10.ธรรมเนียมปฏิบัติของการรำมอญในงานศพ ตรงกับข้อใด ก. ก่อนเริ่มการแสดงจะเริ่มด้วยการกราบหรือไหว้ก่อนทุกครั้ง ข. การรำมอญต้องรำให้ลงจังหวะฉิ่งเป็นหลัก ค. ใช้การจับสะบัดมือเป็นการรำเชื่อมท่าก่อนเริ่มท่าใหม่ ง. ทำรำมอญส่วนใหญ่ใช้การตีไท่ล่อ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
11.รำมอญคณะक्रमงคฺล พงษ์เจริญ มีจำนวนท่ารำตรงกับข้อใด ก. 10 ท่า ข. 12 ท่า ค. 14 ท่า ง. 16 ท่า	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
12.การรำมอญ ต้องรำให้เข้าจังหวะของเครื่องดนตรีชนิดใด ก. ฉิ่ง ข. กรับ ค. ระนาด ง. ตะโพน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ค่าคะแนน IOC สรุปผลคู่มือการใช้แผนกิจกรรม								
ข้อคำถาม	คะแนนความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ							
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	ผลรวม คะแนน	IOC	ผลการ พิจารณา
13.ลักษณะการแปรแถวของการรำมอญในช่วงแรก ตรงกับข้อใด ก. แถวหน้ากระดาน ข. แถวปากพนัก ค. แถวตอน ง. แถวเฉียง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
14.การแต่งกายของการรำมอญ ผู้แสดงนิยม ทำผมอย่างไร ก.เกล้าผมมวยเล็กๆล้อมประดับด้วยดอกไม้ ข.เกล้าผมมวยสูงสวมใส่เกี้ยว ค.ปล่อยผมยาวด้านหลังทัดดอกไม้ข้างซ้าย ง.เกล้าผมมวยต่ำสวมใส่ท่ายข้อ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ค่าคะแนน IOC สรุปผลคู่มือการใช้แผนกิจกรรม								
ข้อคำถาม	คะแนนความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ							
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	ผลรวม คะแนน	IOC	ผลการ พิจารณา
15.การแต่งกายคณะक्रमงคล พงษ์เจริญ ตรงกับข้อใด ก. ข. ค. ง. 	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
16.ดนตรีมโหรีได้รับความนิยมมากในสมัย รัชกาลใด ก. รัชกาลที่ 6 ข. รัชกาลที่ 7 ค. รัชกาลที่ 8 ง. รัชกาลที่ 9	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ค่าคะแนน IOC สรุปผลคู่มือการใช้แผนกิจกรรม								
ข้อคำถาม	คะแนนความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ							
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	ผลรวม คะแนน	IOC	ผลการ พิจารณา
17.ข้อใดเป็นชื่อของครุคนตรีมอญ ก. ครูเจิ่น ดนตรีเสนาะ ข. ครูมนตรี ตราโมท ค. ครูเฉลิม ม่วงแพศรี ง. ครูประสิทธิ์ ถาวร	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
18.การรำมอญ จะรำให้ตรงจังหวะใด ก. เต็งทัง ข. ทังทัง ค. ตู้บทัง ง. เถ่งทัง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
19.การรำมอญ นิยมนำมาแสดงเป็นครั้งแรกตรงกับรัชกาลใด ก. รัชกาลที่ 5 ข. รัชกาลที่ 6 ค. รัชกาลที่ 7 ง. รัชกาลที่ 8	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ค่าคะแนน IOC สรุปผลคู่มือการใช้แผนกิจกรรม								
ข้อคำถาม	คะแนนความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ							
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	ผลรวม คะแนน	IOC	ผลการ พิจารณา
20.ข้อใดกล่าวถูกต้องเกี่ยวกับรำมอญ ก. รำมอญ สามารถรำได้แค่ในงาน อวมงคลเท่านั้น ข. การรำมอญจะรำด้วยท่วงทีลีลา ที่อ่อนช้อยงดงาม ค. ใช้วงดนตรีเครื่องสายในการ บรรเลงประกอบการรำมอญ ง. การแต่งกายรำมอญต้องแต่งด้วย ชุดสีดำเท่านั้น	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

หลักสูตรและคู่มือการจัดกิจกรรม
การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชานาฏศิลป์ ชุตรำมอญ

จัดทำโดย

นางสาวศิวาภรณ์ รนขาว

หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต คณะศิลปกรรมศาสตร์

สาขาวิชานาฏศิลป์ศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

หลักสูตรและคู่มือการจัดกิจกรรม

การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รายวิชานาฏศิลป์ ชุดรามอลง

กิจกรรมการเรียนรู้การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชานาฏศิลป์ ชุดรามอลงของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนคลองบ้านพร้าว ที่เรียนโดยใช้รูปแบบการสอนแบบซิปปา ผสมผสานกับรูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของแอร์โรว์ จัดเป็นระยะเวลา 5 สัปดาห์ละ 1 ชั่วโมง รวม 5 ชั่วโมง โดยใช้เวลาเรียนในรายวิชาศิลปะ (สาระนาฏศิลป์)

หลักการและเหตุผล

หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะเป็นหลักสูตรที่ช่วยพัฒนาให้ผู้เรียนมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์มีจินตนาการทางศิลปะ ชื่นชมความงาม มีสุนทรียภาพ ความมีคุณค่า ซึ่งมีผลต่อคุณภาพชีวิตมนุษย์ กิจกรรมทางศิลปะช่วยพัฒนาผู้เรียนทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคมตลอดจนการนำไปสู่การพัฒนาสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความเชื่อมั่นในตนเองอันเป็นพื้นฐานในการศึกษาต่อหรือประกอบอาชีพได้ การจัดการเรียนการสอนรายวิชานาฏศิลป์ มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจองค์ประกอบนาฏศิลป์ แสดงออกทางนาฏศิลป์อย่างสร้างสรรค์ วิเคราะห์วิพากษ์ วิจัยคุณค่า นาฏศิลป์ ถ่ายทอดความรู้สึก ความคิดอย่างอิสระ ประยุกต์ใช้นาฏศิลป์ในชีวิตประจำวัน เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างนาฏศิลป์กับประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม เห็นคุณค่าของนาฏศิลป์ที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น เน้นให้ผู้เรียนเรียนรู้ด้วยการปฏิบัติ โดยมีครูเป็นผู้แนะนำหรือถ่ายทอดความรู้ด้วยตนเอง ซึ่งผู้เรียนจะเกิดองค์ความรู้ด้วยตนเองผ่านกระบวนการจัดการเรียนการสอนของครู โดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ซึ่งเป็นเป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ทางกาย สติปัญญา สังคมและอารมณ์ โดยกระตุ้นประสาทการรับรู้ทางกาย สมอ การมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลและสิ่งแวดล้อมรอบตัวและการเรียนรู้ในสิ่งที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันและประสบการณ์ความเป็นจริงของผู้เรียน นอกจากนี้ยังใช้สื่อการสอนมาใช้ในการประกอบการสอนนาฏศิลป์ ซึ่งจะส่งผลให้เกิดประสิทธิภาพในการสอนและส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ

จากผลการเรียนรู้และทักษะปฏิบัติรายวิชานาฏศิลป์ โรงเรียนคลองบ้านพร้าว นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ร้อยละ 76 เนื่องจากมีเนื้อหาสาระมากและไม่สอดคล้องกับระยะเวลาที่กำหนดในโครงสร้างของหลักสูตรของโรงเรียนคลองบ้านพร้าว และยังมีรายวิชาการแสดงพื้นบ้านซึ่งสถาบันการศึกษาต้องสอนให้สอดคล้องกับบริบทของชุมชน ซึ่งสถาบันการศึกษาจะต้องคำนึงถึงการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นตามนโยบายของรัฐ ดังนั้น การจัดกระบวนการเรียนการสอนโดยใช้รูปแบบ

การสอนที่หลากหลาย จะมีส่วนสำคัญในการช่วยทำให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจอย่างชัดเจนและรวดเร็วเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนให้สูงขึ้น

รูปแบบการสอนแบบชิปปา (CIPPA MODEL) เป็นการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง กระบวนการเรียนการสอนมี 7 ขั้น คือ ขั้นที่ 1 ขั้นการทบทวนความรู้เดิม ขั้นที่ 2 ขั้นการแสวงหาความรู้ใหม่ ขั้นที่ 3 ขั้นการศึกษาทำความเข้าใจข้อมูล/ความรู้ใหม่ และเชื่อมโยงความรู้ใหม่กับความรู้เดิม ขั้นที่ 4 ขั้นการแลกเปลี่ยนความรู้ความเข้าใจกับกลุ่ม ขั้นที่ 5 ขั้นการสรุปและจัดระเบียบความรู้ ขั้นที่ 6 ขั้นการแสดงผลงานและขั้นที่ 7 ขั้นการประยุกต์ใช้ความรู้ จากการจัดการเรียนรู้ตามขั้นดังกล่าว ครูสามารถเลือกรูปแบบ วิธีสอน กิจกรรม 5 ประการคือ 1.แนวคิดการสร้างสรค์ความรู้ (Constructivism) 2.แนวคิดเรื่องกระบวนการกลุ่มและการเรียนแบบร่วมมือ (Group Process and Cooperative Learning) 3.แนวคิดเกี่ยวกับความพร้อมในการเรียนรู้ (Learning Readiness) 4.แนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้กระบวนการ (Process Learning) 5.แนวคิดเกี่ยวกับการถ่ายโอนการเรียนรู้ (Transfer of Learning) มาสอดคล้องกับรูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของแฮร์โรว์ ซึ่งมีกระบวนการเรียนการสอน 5 ขั้น คือ ขั้นที่ 1 ขั้นการเลียนแบบ ขั้นที่ 2 ขั้นการลงมือกระทำตามคำสั่ง ขั้นที่ 3 ขั้นการกระทำอย่างถูกต้องสมบูรณ์ ขั้นที่ 4 ขั้นการแสดงออกและขั้นที่ 5 ขั้นการกระทำอย่างเป็นธรรมชาติ ซึ่งเป็นรูปแบบที่เน้นการสอนทักษะปฏิบัติโดยเริ่มจากการสังเกตและเลียนแบบด้วยการปฏิบัติตาม ฝึกฝนได้ถูกต้องสมบูรณ์แบบอย่างคล่องแคล่ว รวดเร็ว จนเกิดความชำนาญสามารถปฏิบัติได้อย่างเป็นธรรมชาติ ซึ่งผู้สอนสามารถนำไปจัดกิจกรรมการสอนทักษะปฏิบัติด้านนาฏศิลป์ ได้อย่างเหมาะสม มีประโยชน์ สามารถนำมาใช้ในการประเมินความสำเร็จในการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับความคิด ผลการปฏิบัติทักษะ และพฤติกรรมเรียนรู้ของเรียนจะเกิดการพัฒนาทางด้านทักษะปฏิบัติจนกระทำได้อย่างถูกต้องสมบูรณ์

จากเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยซึ่งเป็นครูสอนรายวิชานาฏศิลป์ โรงเรียนคลองบ้านพร้าว เห็นว่าการใช้วิธีการสอนที่หลากหลายจะสามารถพัฒนาผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน โดยใช้วิธีการสอนรูปแบบการสอนแบบชิปปา (CIPPA MODEL) ผสมผสานกับรูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของแฮร์โรว์ เพราะเป็นการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมทั้งทางกาย สติปัญญา สังคม และอารมณ์ โดยมีลำดับขั้นตอนที่มีรูปแบบเหมาะสมกับผู้เรียน โดยพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ การแสดงพื้นบ้านชุดรำมอญ ให้แก่นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ให้มีประสิทธิภาพ เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนให้สูงขึ้น

สาระสำคัญของหลักสูตร

การจัดกิจกรรมรายวิชานาฏศิลป์พื้นเมือง ชุตรำมอญ ใช้รูปแบบการสอนแบบชิปปา (CIPPA MODEL) ผสมผสานกับรูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของแฮร์โรว์ เป็นกระบวนการเรียนรู้จากการปฏิบัติและร่วมมือกันระหว่างผู้เรียนได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกันทุกขั้นตอน โดยศึกษาองค์ความรู้ประวัติความเป็นมา ลักษณะและรูปแบบการแสดง ทำนองเพลง ดนตรี การแต่งกาย ทำรำและโอกาสที่ใช้แสดง ตลอดจนการปฏิบัติทำรำชุตรำมอญ

จุดมุ่งหมายของกิจกรรม

เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ รายวิชานาฏศิลป์ ชุตรำมอญ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนคลองบ้านพร้าว ที่เรียนโดยใช้รูปแบบการสอนแบบชิปปาผสมผสานกับรูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของแฮร์โรว์ จัดการเรียนรู้เป็นระยะเวลา 5 สัปดาห์ละ 1 ชั่วโมง รวม 5 ชั่วโมง โดยแบ่งเป็น 2 ด้านดังนี้

1.การจัดกิจกรรมด้านความรู้ ใช้รูปแบบการสอนแบบชิปปาผสมผสานกับรูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของแฮร์โรว์ โดยการบรรยาย การจัดกิจกรรมกลุ่ม แลกเปลี่ยนเรียนรู้และการอภิปราย

2. การจัดกิจกรรมด้านทักษะปฏิบัติ โดยใช้รูปแบบการสอนแบบชิปปาผสมผสานกับรูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของแฮร์โรว์ โดยการสาธิต การเลียนแบบ การจัดกิจกรรมกลุ่ม และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ภายในกลุ่มและต่างกลุ่มหลักการจัดกิจกรรม

กิจกรรมการเรียนรู้การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชานาฏศิลป์ชุตรำมอญ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนคลองบ้านพร้าว ที่เรียนโดยใช้รูปแบบการสอนแบบชิปปาผสมผสานกับรูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของแฮร์โรว์ จัดเป็นระยะเวลาเรียน 5 สัปดาห์ละ 1 ชั่วโมง รวม 5 ชั่วโมง โดยใช้เวลาเรียนรายวิชาศิลปะ (สาระนาฏศิลป์) มีรูปแบบการสอนแต่ละด้าน ดังนี้

1. ด้านความรู้ ใช้รูปแบบการสอนแบบชิปปาผสมผสานกับรูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของแฮร์โรว์ โดยใช้วิธีการสอนแบบบรรยาย กระบวนการกลุ่มและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ในกระบวนการสอนในแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1

2. ด้านทักษะปฏิบัติ ใช้รูปแบบการสอนแบบชิปปาผสมผสานกับรูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของแฮร์โรว์ โดยใช้วิธีการสอนแบบอธิบายและสาธิต การเลียนแบบ กระบวนการกลุ่มและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ในกระบวนการสอนในแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 - 5

สื่อการเรียน

1. ใบความรู้ที่ 1 เรื่อง ความรู้เกี่ยวกับรำมอญ
2. ใบความรู้ที่ 2 เรื่อง ทำรำมอญ
3. สื่อวีดิทัศน์ เรื่อง รำมอญ

4. ใบงานที่ 1

5. ใบงานที่ 2

การวัดประเมินผล

1. แบบทดสอบ เรื่อง ความรู้เกี่ยวกับรำมอญ ใช้ทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน
2. แบบประเมินการนำเสนอรายงาน (ใบงานที่ 1)
4. แบบประเมินทักษะการปฏิบัติท่ารำ ชุดรำมอญ 4 ฉบับ
5. แบบสังเกตพฤติกรรม : มุ่งมั่นในการทำงาน
6. แบบประเมินการนำเสนอรายงานการแสดงรำมอญ (ใบงานที่ 2)
7. แบบสังเกตพฤติกรรม : รักความเป็นไทย

วิธีการดำเนินกิจกรรม

วิธีการดำเนินการกิจกรรมการเรียนรู้การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้รายวิชานาฏศิลป์ชุดรำมอญ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนคลองบ้านพร้าว ที่เรียนโดยใช้รูปแบบการสอนแบบซิปปาผสมผสานกับรูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของแฮร์โรว์ มีขั้นตอนและวิธีการ ดังนี้

1. กำหนดเป้าหมายให้ตรงตามวัตถุประสงค์ในการจัดการเรียนการสอน โดยศึกษาและวิเคราะห์หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (สาธิตนาฏศิลป์) เรื่อง นาฏศิลป์พื้นบ้าน ชุดรำมอญ

2. ผู้สอนชี้แจงรายละเอียดกับผู้เรียนเกี่ยวกับนาฏศิลป์พื้นบ้าน ชุดรำมอญ มีเนื้อหาสาระสำคัญ ได้แก่ ประวัติความเป็นมา ทำนองเพลงและดนตรี การแต่งกาย ท่ารำและ โอกาสที่ใช้แสดงชุดรำมอญ

3. ผู้สอนใช้วิธีการสอนชุดรำมอญ โดยบูรณาการประยุกต์ใช้รูปแบบการสอนแบบซิปปาผสมผสานกับรูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของแฮร์โรว์ 2 ด้าน ดังนี้

1) กิจกรรมการเรียนการสอนด้านความรู้

ขั้นที่ 1 ขั้นทบทวนความรู้เดิม ขั้นนี้เป็นการทบทวนความรู้เดิม เกี่ยวกับประสบการณ์การแสดงพื้นบ้าน ของผู้เรียนที่เคยชมมาแล้ว เพื่อช่วยให้ผู้เรียนมีความพร้อมในการเชื่อมโยงความรู้ใหม่กับความรู้เดิมของตน

ขั้นที่ 2 ขั้นแสวงหาข้อมูลความรู้ใหม่ คือ ความรู้เกี่ยวกับรำมอญ โดยครูบรรยายประวัติความเป็นมาของรำมอญ ลักษณะและรูปแบบการรำมอญ องค์ประกอบของรำมอญและโอกาสที่ใช้ในการแสดง โดยใช้ Power Point และวีดิทัศน์ประกอบการสอน และใบความรู้ที่ 1 คือ การปฏิบัติท่ารำมอญ ท่าที่ 1-5 โดยครูเปิดวีดิทัศน์ ชุดรำมอญให้นักเรียนดู แล้วเปิดโอกาสให้ซักถาม

ขั้นที่ 3 ขั้นการศึกษาทำความเข้าใจข้อมูล/ความรู้ใหม่ โดยให้นักเรียนศึกษาค้นคว้าความรู้เกี่ยวกับ รำมอญจากแหล่งการเรียนรู้ต่างๆ แล้วอภิปรายร่วมกัน

ขั้นที่ 4 ขั้นลงมือกระทำตามคำสั่ง ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม 4 กลุ่มๆละ 8 คน ศึกษาเรื่องความรู้เกี่ยวกับรามอญ โดยจัดแบ่งเนื้อหากลุ่มละ 1 หัวข้อ โดยให้ส่งตัวแทนออกมาจับฉลากตามหัวข้อ

ขั้นที่ 5 ขั้นการแลกเปลี่ยนความรู้ความเข้าใจกับกลุ่ม โดยให้นักเรียนศึกษาข้อมูลจากแหล่งการเรียนรู้ต่างๆและแลกเปลี่ยนความรู้กันในกลุ่ม เพื่อวิเคราะห์เนื้อหาตามหัวข้อที่จับฉลากได้ โดยให้จัดทำแผนผังความคิด (Mind mapping) และครูเป็นผู้คอยให้คำแนะนำ

ขั้นที่ 6 ขั้นสรุปและจัดระเบียบความรู้ ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มสรุปเนื้อหาสาระและจัดระเบียบข้อมูล ตามหัวข้อที่จับฉลากได้ แล้วให้สมาชิกในกลุ่มร่วมกันวิเคราะห์บทวนข้อมูล

ขั้นที่ 7 ขั้นการแสดงออกและขั้นการแสดงผลงาน โดยให้นักเรียนแต่ละกลุ่มออกมาอภิปรายแผนผังความคิดตามใบงานที่ 1 หน้าชั้นเรียนโดยให้นักเรียนร่วมกันสรุปความรู้ที่ได้รับ จากการทำแผนผังความคิดในกลุ่มของตนและการรับฟังการนำเสนอความคิดของกลุ่มอื่นๆ และให้เพื่อนซักถามในส่วนที่ไม่เข้าใจเพิ่มเติม เพื่อให้นักเรียนเกิดความเข้าใจมากขึ้น เป็นการช่วยให้ผู้เรียนต่อยอดหรือตรวจสอบความเข้าใจของตนและช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนใช้ความคิดสร้างสรรค์ โดยมีครูอธิบายข้อมูลเพิ่มเติม

ขั้นที่ 8 ขั้นการประยุกต์ใช้ความรู้ นักเรียนร่วมกันสรุปความรู้ที่ได้รับจากการทำแผนผังความคิดตามใบงานที่ 1 พร้อมทั้งอธิบายถึงการนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน โดยครูคอยให้ความรู้เสริมในส่วนที่นักเรียนไม่เข้าใจหรือสรุปไม่ตรงกับจุดประสงค์การเรียนรู้

2) กิจกรรมการเรียนรู้การสอนด้านทักษะปฏิบัติ

ขั้นที่ 1 ขั้นบทวนความรู้เดิม ครูบทวนความรู้ เรื่อง ความรู้เกี่ยวกับรามอญ ที่ได้เรียนชั่วโมงที่แล้ว โดยครูตั้งคำถามนำและเปิดวิดีโอทัศน์การแสดงรามอญให้นักเรียนช่วยกันแสดงความคิดเห็น แล้วให้นักเรียนวิเคราะห์จังหวะและทำนองเพลง แล้วแจ้งให้นักเรียนทราบว่า จะสอนรามอญ ในท่าที่ 1-5

ขั้นที่ 2 ขั้นการแสวงหาความรู้ใหม่ ครูเปิดวิดีโอทัศน์ เรื่อง กระบวนท่ารามอญ ให้นักเรียนดู พร้อมอธิบายเพิ่มเติมเกี่ยวกับท่ารามอญและชี้แจงนักเรียนถึงท่ารามอญท่าที่ 1-14 ที่จะได้ฝึกปฏิบัติในชั่วโมงนี้

ขั้นที่ 3 ขั้นการเลียนแบบ ครูอธิบายและสาธิตท่ารามอญ ให้นักเรียนดูเป็นตัวอย่าง ท่าละท่า พร้อมอธิบายอย่างละเอียด เพื่อให้ นักเรียนสังเกตจังหวะและท่ารำและเปิดโอกาสให้ซักถาม

ขั้นที่ 4 ขั้นการลงมือกระทำตามคำสั่ง ครูปฏิบัติทำรำมอญท่าที่ 1-14 ทีละท่าและให้นักเรียนปฏิบัติตามทีละท่า ในแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2-4 ครูตรวจสอบความถูกต้อง ให้คำแนะนำและแก้ไขข้อบกพร่อง

ขั้นที่ 5 ขั้นการแลกเปลี่ยนความรู้ความเข้าใจในเองการปฏิบัติทำรำมอญกับกลุ่ม ขั้นนี้เน้นให้นักเรียนฝึกปฏิบัติทำรำมอญเป็นกลุ่มและระหว่างกลุ่ม เป็นการใช้วิธีการเพื่อนช่วยเพื่อน แลกเปลี่ยนการปฏิบัติท่าซึ่งกันและกัน ครูตรวจสอบความถูกต้องและแนะนำให้แต่ละกลุ่มปรับปรุงแก้ไขท่า

ขั้นที่ 6 ขั้นการกระทำอย่างถูกต้องสมบูรณ์ นักเรียนสรุปความรู้ที่ได้รับทั้งหมดทั้งความรู้เดิมและครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มออกมาปฏิบัติทำรำมอญ โดยให้จับคู่กลุ่มให้เพื่อนต่างกลุ่มดู แล้วแสดงความคิดเห็น

ขั้นที่ 7 ขั้นการแสดงออกกระทำอย่างเป็นธรรมชาติ ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มออกมาปฏิบัติทำรำมอญหน้าชั้นเรียนด้วยตนเองอย่างถูกต้องสมบูรณ์ ให้ครูและเพื่อนต่างกลุ่มช่วยกันวิเคราะห์และแสดงความคิดเห็น นักเรียนร่วมกันสรุปกระบวนการทำรำมอญที่เรียนในแต่ละชั่วโมง

ขั้นที่ 8 ขั้นการประยุกต์ใช้ความรู้ ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอการแสดงรำมอญ โดยครูและให้นักเรียนต่างกลุ่มร่วมประเมินการแสดง ในแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5

คำอธิบายรายวิชาพื้นฐาน

กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระนาฏศิลป์ เรื่อง นาฏศิลป์พื้นบ้าน ชุดรำมอญ รหัสวิชา ศ 15101
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนคลองบ้านพร้าว เวลา 5 ชั่วโมง

ศึกษา วิเคราะห์เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจองค์ประกอบของนาฏศิลป์พื้นบ้าน ชุดรำมอญ ประกอบด้วย ประวัติความเป็นมาของรำมอญ จารีตของรูปแบบการรำมอญ จารีตในการแต่งกาย จารีตในการบรรเลงดนตรีและท่ารำมอญ 14 ท่า (คณะक्रमวงกล พงษ์เจริญ จังหวัดปทุมธานี) ซึ่งเป็นการแสดงนาฏศิลป์พื้นบ้านที่สะท้อนถึงวัฒนธรรมและประเพณีของจังหวัดปทุมธานี

โดยใช้วิธีการสอนแบบสาธิตและการบรรยาย การทำกิจกรรมร่วมกันเป็นกลุ่ม เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ วิธีการสอนที่เน้นกระบวนการเรียนรู้ในการฝึกปฏิบัติกิจกรรมโดยใช้รูปแบบการสอนแบบซิปปา ผสมผสานกับรูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของแอร์โรว์ มีการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้และแบบประเมินทักษะปฏิบัติ

เห็นคุณค่าและความสำคัญของนาฏศิลป์พื้นบ้านที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น สามารถคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ คิดสร้างสรรค์อย่างมีวิจารณญาณ แก้ปัญหาอุปสรรคต่างๆ อย่างถูกต้องเหมาะสม มีทักษะกระบวนการในการประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวัน

มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด

มาตรฐาน ศ 3.1 เข้าใจ และแสดงออกทางนาฏศิลป์อย่างสร้างสรรค์ วิเคราะห์
วิพากษ์ วิจารณ์คุณค่านาฏศิลป์ถ่ายทอดความรู้สึก ความคิดอย่าง
อิสระ ชื่นชมและประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

ตัวชี้วัด ศ 3.1 ป.5/1 บรรยายองค์ประกอบนาฏศิลป์
สาระการเรียนรู้แกนกลาง องค์ประกอบของนาฏศิลป์ ได้แก่ จังหวะ ทำนอง ภาษาท่าและ
นาฏยศัพท์

ตัวชี้วัด ศ 3.1 ป.5/3 แสดงนาฏศิลป์ โดยเน้นการใช้ภาษาท่าและนาฏยศัพท์ในการสื่อ
ความหมายและการแสดงออก

สาระการเรียนรู้แกนกลาง การแสดงนาฏศิลป์ ได้แก่ ฟ้อน

มาตรฐาน ศ 3.2 เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างนาฏศิลป์ ประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม
เห็นคุณค่าของนาฏศิลป์ที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น
ภูมิปัญญาไทยและสากล

ตัวชี้วัด ศ 3.2 ป.5/2 ระบุหรือแสดงนาฏศิลป์ นาฏศิลป์พื้นบ้านที่สะท้อนถึงวัฒนธรรมและ
ประเพณี

สาระการเรียนรู้แกนกลาง การแสดงนาฏศิลป์ประเภทต่างๆ ได้แก่ การแสดงพื้นบ้าน
รวมทั้งหมด 2 มาตรฐานการเรียนรู้ 3 ตัวชี้วัด

โครงสร้างหน่วยการเรียนรู้

กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระนาฏศิลป์ เรื่อง นาฏศิลป์พื้นบ้าน ชุดรำมอญ รหัสวิชา ศ 15101
 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนคลองบ้านพร้าว เวลา 5 ชั่วโมง

หน่วยการเรียนรู้	แผนการจัด การเรียนรู้	วิธีสอน/กระบวนการ จัดการเรียนรู้	สมรรถนะสำคัญ	เวลา (ชั่วโมง)
หน่วยการเรียนรู้ที่ 6 นาฏศิลป์พื้นบ้าน ชุดรำมอญ	1. ความรู้เกี่ยวกับ รำมอญ	วิธีสอนโดยใช้รูปแบบการ สอนแบบชีปปาผสมผสาน กับรูปแบบการสอนทักษะ ปฏิบัติของแอร์โรว์	ความสามารถใน การคิด	1
	2.การฝึกปฏิบัติท่า รำมอญที่ 1 - 5	วิธีสอนโดยใช้รูปแบบการ สอนแบบชีปปาผสมผสาน กับรูปแบบการสอนทักษะ ปฏิบัติของแอร์โรว์	ความสามารถใน การสื่อสาร	1
	3.การฝึกปฏิบัติท่า รำมอญที่ 6 – 10	วิธีสอนโดยใช้รูปแบบการ สอนแบบชีปปาผสมผสาน กับรูปแบบการสอนทักษะ ปฏิบัติของแอร์โรว์	ความสามารถใน การสื่อสาร	1
	4.การฝึกปฏิบัติท่า รำมอญที่ 11 – 14	วิธีสอนโดยใช้รูปแบบการ สอนแบบชีปปาผสมผสาน กับรูปแบบการสอนทักษะ ปฏิบัติของแอร์โรว์	ความสามารถใน การสื่อสาร	1
	5.การนำเสนอ รายงานและการ แสดงรำมอญ	วิธีสอนโดยใช้รูปแบบการ สอนแบบชีปปาผสมผสาน กับรูปแบบการสอนทักษะ ปฏิบัติของแอร์โรว์	ความสามารถใน การสื่อสาร	1
รวม				5

โครงสร้างแผนการจัดการเรียนรู้

กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระนาฏศิลป์ เรื่อง นาฏศิลป์พื้นบ้าน ชุตรำมอญ รหัสวิชา ศ 15101
 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนคลองบ้านพร้าว เวลา 5 ชั่วโมง

แผนการ เรียนรู้ที่	เรื่อง	จำนวน เวลา	หน้า หน้า คะแนน
1	ความรู้เกี่ยวกับรำมอญ - ประวัติความเป็นมาของรำมอญ - ลักษณะและรูปแบบการรำมอญ - องค์ประกอบของรำมอญ - ท่ารำและโอกาสที่ใช้ในการแสดง	1	20
2	การฝึกปฏิบัติท่ารำมอญที่ 1 – 5 ท่าที่ 1 ตั้งวงบนจีบเคลื่อนลงมา ท่าที่ 2 จีบสะบัดด้านข้างซ้าย ท่าที่ 3 ท่าภมรเกล้า ท่าที่ 4 ท่าไหว้ ท่าที่ 5 ท่าชำนางนอนจีบคว้ามือซ้ายและท่าชำนางนอนจีบคว้ามือขวา	1	20
3	การฝึกปฏิบัติท่ารำมอญที่ 6 – 10 ท่าที่ 6 ม้วนจีบระดับวงบน ท่าที่ 7 จีบยาวมือขวาและจีบยาวมือซ้าย ท่าที่ 8 ท่าแขกเต้าเข้ารัง ท่าที่ 9 ท่าผาลา ท่าที่ 10 แขนดิ่งต่อข้อศอก	1	20
4	การฝึกปฏิบัติท่ารำมอญที่ 11 – 14 ท่าที่ 11 จีบคว่ำบนฐานไหล่และจีบส่งหลัง ท่าที่ 12 ตั้งวงหงายฝ่ามือ ท่าที่ 13 ตั้งวงล่าง ท่าที่ 14 แขนดิ่งต่อข้อศอก	1	20

แผนการ เรียนรู้ที่	เรื่อง	จำนวน เวลา	น้ำหนัก คะแนน
5	การนำเสนอรายงานและการแสดงรำมอญ - นำเสนอรายงานคุณค่า ประโยชน์และแนวทางในการอนุรักษ์รำมอญ - นำเสนอการแสดงรำมอญ	1	20
รวม		5	100

โครงสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ที่ 6 นาฏศิลป์พื้นบ้าน ชุดรำมอญของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนคลองบ้านพร้าว ที่เรียนโดยใช้รูปแบบการสอนแบบซิปปาผสมผสาน
กับรูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของแฮร์โรว์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่	เรื่อง	จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลางและธรรมชาติวิทยา	กิจกรรมการเรียนรู้การสอนโดยใช้รูปแบบการสอนแบบซิปปาผสมผสานกับรูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของแฮร์โรว์	เวลา (ชั่วโมง)
1	ความรู้เกี่ยวกับรำมอญ	1. นักเรียนสามารถอธิบายประวัติความเป็นมาของรำมอญได้ 2. นักเรียนสามารถอธิบายลักษณะรูปแบบการแสดงรำมอญได้ 3. นักเรียนสามารถวิเคราะห์องค์ประกอบของการแสดงรำมอญได้ 4. นักเรียนสามารถวิเคราะห์ท่ารำและบอกโอกาสที่ใช้ในการแสดงรำมอญได้	มฐ.ศ 3.1 ป.5/1 ป.5/2 มฐ.ศ 3.2 ป.5/2	ความรู้เกี่ยวกับรำมอญ - ประวัติความเป็นมาของรำมอญ - ลักษณะและรูปแบบการรำมอญ - องค์ประกอบของรำมอญ - ท่ารำและโอกาสที่ใช้ในการแสดงรำมอญ	ขั้นที่ 1 ขั้นการทบทวนความรู้เดิม ขั้นที่ 2 ขั้นการแสวงหาความรู้ใหม่ ขั้นที่ 3 ขั้นการศึกษาทำความเข้าใจข้อมูล/ความรู้ใหม่ ขั้นที่ 4 ขั้นลงมือกระทำตามคำสั่ง ขั้นที่ 5 ขั้นการแลกเปลี่ยนความรู้ความเข้าใจกับกลุ่ม ขั้นที่ 6 ขั้นสรุปและจัดระเบียบความรู้ ขั้นที่ 7 ขั้นการแสดงผลงาน ขั้นที่ 8 ขั้นการประยุกต์ใช้ความรู้	1
2	การฝึกปฏิบัติท่ารำมอญที่ 1 - 5	1. นักเรียนสามารถอธิบายท่ารำมอญท่าที่ 1-5 ได้ 2. นักเรียนสามารถปฏิบัติท่ารำมอญท่าที่ 1-5 ได้	มฐ.ศ 3.1 ป.5/3 มฐ.ศ 3.2 ป.5/2	• ท่ารำมอญท่าที่ 1 - 5 - ท่าที่ 1 ตั้งวงบน - ท่าที่ 2 จีบเคลื่อนไหวลงมา - ท่าที่ 2 จีบสะบัด - ท่าที่ 3 ท่ามรดก - ท่าที่ 3 ท่ามรดก	ขั้นที่ 1 ขั้นทบทวนความรู้เดิม ขั้นที่ 2 ขั้นการแสวงหาความรู้ใหม่ ขั้นที่ 3 ขั้นการเลียนแบบ ขั้นที่ 4 ขั้นการลงมือกระทำตามคำสั่ง ขั้นที่ 5 ขั้นการแลกเปลี่ยนความรู้ความเข้าใจกับกลุ่ม	1

โครงสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ที่ 6 นาฏศิลป์พื้นบ้าน ชุดรำมอญของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนคลองบ้านพร้าว ที่เรียนโดยใช้รูปแบบการสอนแบบซิปปาผสมผสาน
กับรูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของแฮร์โรว์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่	เรื่อง	จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลางและธรรมชาติวิชา	กิจกรรมการเรียนรู้การสอนโดยใช้รูปแบบการสอนแบบซิปปาผสมผสานกับรูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของแฮร์โรว์	เวลา (ชั่วโมง)
				- ท่าที่ 4 ท่าไหว้ - ท่าที่ 5 ท่าชำนางนอนจับคว้ามือซ้ายและท่าชำนางนอนจับคว้ามือขวา	ชั้นที่ 6 ชั้นการกระทำอย่างถูกต้องสมบูรณ์ ชั้นที่ 7 ชั้นการแสดงออกกระทำอย่างเป็นธรรมชาติ	
3	การฝึกปฏิบัติท่ารำมอญที่ 6-10	1. นักเรียนสามารถอธิบายท่ารำมอญท่าที่ 6-10 ได้ 2. นักเรียนสามารถปฏิบัติท่ารำมอญท่าที่ 6-10 ได้	มฐ.ศ 3.1 ป.5/3 มฐ.ศ 3.2 ป.5/2	• ท่ารำมอญ ท่าที่ 6-10 - ท่าที่ 6 ม้วนจับระดับวงบน - ท่าที่ 7 จับยาวมือขวาและจับยาวมือซ้าย - ท่าที่ 8 ท่าแขกเต้าเข้ารัง - ท่าที่ 9 ท่าผาลา - ท่าที่ 10 แขนตึงต่อข้อศอก	ชั้นที่ 1 ชั้นทบทวนความรู้เดิม ชั้นที่ 2 ชั้นการแสวงหาความรู้ใหม่ ชั้นที่ 3 ชั้นการเลียนแบบ ชั้นที่ 4 ชั้นการลงมือกระทำตามคำสั่ง ชั้นที่ 5 ชั้นการแลกเปลี่ยนความรู้ความเข้าใจกับกลุ่ม ชั้นที่ 6 ชั้นการกระทำอย่างถูกต้องสมบูรณ์ ชั้นที่ 7 ชั้นการแสดงออกกระทำอย่างเป็นธรรมชาติ	1
4	การฝึกปฏิบัติท่ารำมอญที่ 11-14	1. นักเรียนสามารถอธิบายท่ารำมอญท่าที่ 11-14 ได้ 2. นักเรียนสามารถปฏิบัติท่ารำมอญท่าที่ 11-14 ได้	มฐ.ศ 3.1 ป.5/3 มฐ.ศ 3.2 ป.5/2	• ท่ารำมอญ ท่าที่ 11-14 - ท่าที่ 11 จับคว้ามือขวาและจับคว้ามือซ้าย - ท่าที่ 12 ท่าแขกเต้าเข้ารัง - ท่าที่ 13 ท่าผาลา - ท่าที่ 14 แขนตึงต่อข้อศอก	ชั้นที่ 1 ชั้นทบทวนความรู้เดิม ชั้นที่ 2 ชั้นการแสวงหาความรู้ใหม่ ชั้นที่ 3 ชั้นการเลียนแบบ ชั้นที่ 4 ชั้นการลงมือกระทำตามคำสั่ง	1

โครงสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ที่ 6 นาฏศิลป์พื้นบ้าน ชุดรำมอญของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนคลองบ้านพร้าว ที่เรียนโดยใช้รูปแบบการสอนแบบซิปปาผสมผสาน
กับรูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของแฮร์โรว์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่	เรื่อง	จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลางและธรรมชาติวิทยา	กิจกรรมการเรียนรู้การสอนโดยใช้รูปแบบการสอนแบบซิปปาผสมผสานกับรูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของแฮร์โรว์	เวลา (ชั่วโมง)
				- ท่าที่ 12 ตั้งวง หายฝ่ามือ - ท่าที่ 13 ตั้งวงล่าง - ท่าที่ 14 แขนตั้งต่อข้อศอก	ขั้นที่ 5 ขั้นการแลกเปลี่ยนความรู้ความเข้าใจกับกลุ่ม ขั้นที่ 6 ขั้นการกระทำอย่างถูกต้องสมบูรณ์ ขั้นที่ 7 ขั้นการแสดงออกกระทำอย่างเป็นธรรมชาติ	
5	การนำเสนอรายงานและการแสดงรำมอญ	1. นักเรียนสามารถอธิบายรูปแบบและจารีตของการแสดงรำมอญได้ 2. นักเรียนสามารถนำเสนอการแสดงรำมอญได้ 3. นักเรียนสามารถบอกคุณค่าประโยชน์และแนวทางในการอนุรักษ์รำมอญได้	มฐ.ศ 3.1 ป.5/1 ป.5/3 มฐ.ศ 3.2 ป.5/2	การนำเสนอรายงานและการแสดง - นำเสนอการแสดงรำมอญ - คุณค่าประโยชน์และแนวทางในการอนุรักษ์รำมอญ	ขั้นที่ 1 ขั้นทบทวนความรู้เดิม ขั้นที่ 2 แสวงหาความรู้ใหม่ ขั้นที่ 3 ขั้นการลงมือกระทำตามคำสั่ง ขั้นที่ 4 ขั้นสรุปและจัดระเบียบความรู้ ขั้นที่ 5 ขั้นการแลกเปลี่ยนความรู้ความเข้าใจกับกลุ่ม ขั้นที่ 6 ขั้นการกระทำอย่างถูกต้องสมบูรณ์ ขั้นที่ 7 ขั้นการแสดงออกกระทำอย่างเป็นธรรมชาติ ขั้นที่ 8 ขั้นการประยุกต์ใช้ความรู้	1

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1

กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ : ดนตรี-นาฏศิลป์ ภาคเรียนที่ 2/2566 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
หน่วยการเรียนรู้ที่ 6 นาฏศิลป์พื้นบ้าน ชุดรำมอญ เวลา 5 ชั่วโมง
เรื่อง ความรู้เกี่ยวกับรำมอญ เวลา 1 ชั่วโมง
ครูผู้สอน นางสาวศิวาภรณ์ รนขาว โรงเรียนคลองบ้านพร้าว

1. สาระสำคัญ

มอญเป็นการแสดงที่ได้รับการสืบทอดมาจากบรรพบุรุษของชนชาติมอญซึ่งอพยพมาอยู่ที่อำเภอ สามโคก จังหวัดปทุมธานี รำมอญแต่เดิมรำได้ทุกโอกาสโดยยึดถือเป็นแบบแผนและกระบวนท่ารำของ ชาวมอญในประเทศมอญและเป็นที่ยอมรับของชนชาติมอญด้วยท่วงทีลีลาที่อ่อนช้อยงดงาม มีท่วงทำนองเพลงที่ไพเราะ ใช้วงปี่พาทย์มอญบรรเลงประกอบการแสดง มีธรรมเนียมปฏิบัติในการกำหนดลักษณะและรูปแบบการรำมอญ จารีตในการแต่งกายและโอกาสในการแสดงรำมอญ

2. ตัวชี้วัดชั้นปี

มาตรฐาน ศ 3.1 เข้าใจ และแสดงออกทางนาฏศิลป์อย่างสร้างสรรค์ วิเคราะห์ วิพากษ์ วิจัยคุณค่าของนาฏศิลป์ถ่ายทอดความรู้สึก ความคิดอย่างอิสระ ชื่นชมและประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

ตัวชี้วัด ศ 3.1 ป.5/1 บรรยายองค์ประกอบนาฏศิลป์
สาระการเรียนรู้แกนกลาง องค์ประกอบของนาฏศิลป์ ได้แก่ จังหวะ ทำนอง ภาษาท่าและนาฏยศัพท์

ตัวชี้วัด ศ 3.1 ป.5/3 แสดงนาฏศิลป์ โดยเน้นการใช้ภาษาท่าและนาฏยศัพท์ในการสื่อความหมายและการแสดงออก

สาระการเรียนรู้แกนกลาง การแสดงนาฏศิลป์ ได้แก่ ฟ้อน

มาตรฐาน ศ 3.2 เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างนาฏศิลป์ ประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม เห็นคุณค่าของนาฏศิลป์ที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทยและสากล

ตัวชี้วัด ศ 3.2 ป.5/2 ระบุหรือแสดงนาฏศิลป์ นาฏศิลป์พื้นบ้านที่สะท้อนถึงวัฒนธรรมและประเพณี

สาระการเรียนรู้แกนกลาง การแสดงนาฏศิลป์ประเภทต่างๆ ได้แก่ การแสดงพื้นบ้าน

3. จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. นักเรียนสามารถอธิบายประวัติความเป็นมาของรำมอญได้
2. นักเรียนสามารถอธิบายลักษณะรูปแบบการแสดงรำมอญได้
3. นักเรียนสามารถวิเคราะห์องค์ประกอบของการแสดงรำมอญได้
4. นักเรียนสามารถวิเคราะห์ท่ารำและบอกโอกาสที่ใช้ในการแสดงรำมอญได้

4. สารการเรียนรู้

- ประวัติความเป็นมาของรำมอญ
- ลักษณะและรูปแบบการรำมอญ
- องค์ประกอบของรำมอญ
- ท่ารำและโอกาสที่ใช้ในการแสดงรำมอญ

5. คุณลักษณะที่เกื้อกับผู้เรียน

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

- มุ่งมั่นในการทำงาน

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

- ความสามารถในการคิด

6. กระบวนการจัดการเรียนรู้

ครูจัดกระบวนการเรียนการสอน โดยประยุกต์ใช้รูปแบบการสอนแบบซิปปาผสมผสานกับรูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของแฮร์โรว์ ตามขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นทบทวนความรู้เดิม โดยครูทบทวนความรู้เรื่องนาฏศิลป์พื้นบ้าน และครูสนทนาซักถามนักเรียนว่ารู้จัก นาฏศิลป์พื้นบ้านหรือไม่ แล้วให้นักเรียนร่วมกันตอบคำถามและแสดงความคิดเห็น ครูแจ้งให้นักเรียนทราบว่าวันนี้จะสอนในเรื่องความรู้เกี่ยวกับรำมอญ

- ครูให้นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน เรื่อง ความรู้เกี่ยวกับรำมอญ โดยใช้แบบทดสอบก่อนเรียน (pre-test) จำนวน 20 ข้อเป็นแบบทดสอบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 1 ฉบับ 20 ข้อ 20 คะแนน

ขั้นที่ 2 ขั้นการแสวงหาความรู้ใหม่ โดยครูอธิบายประวัติความเป็นมาของรำมอญ ลักษณะและรูปแบบการรำมอญ องค์ประกอบของรำมอญและโอกาสที่ใช้ในการแสดง โดยใช้ Power Point และวีดิทัศน์ประกอบการสอน และใบความรู้ที่ 1

ขั้นที่ 3 ขั้นการศึกษาทำความเข้าใจข้อมูล/ความรู้ใหม่ โดยให้นักเรียนศึกษาค้นคว้าความรู้เกี่ยวกับรำมอญจากแหล่งการเรียนรู้ต่างๆ แล้วอภิปรายร่วมกัน

ขั้นที่ 4 ขั้นลงมือกระทำตามคำสั่ง ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม 4 กลุ่ม กลุ่มละ 8 คน ศึกษาเรื่องความรู้เกี่ยวกับรามอญ โดยจัดแบ่งเนื้อหากลุ่มละ 1 หัวข้อ โดยให้ส่งตัวแทนออกมาจับฉลาก ตามหัวข้อ ดังนี้

กลุ่มที่ 1 ศึกษาประวัติความเป็นมาของรามอญ

กลุ่มที่ 2 ศึกษาลักษณะและรูปแบบการรามอญ

กลุ่มที่ 3 ศึกษาองค์ประกอบของรามอญ

กลุ่มที่ 4 ศึกษาท่ารำและโอกาสที่ใช้ในการแสดง

ขั้นที่ 5 ขั้นการแลกเปลี่ยนความรู้ความเข้าใจกับกลุ่ม โดยให้นักเรียนศึกษาข้อมูลเป็นกลุ่ม มีการแลกเปลี่ยนความรู้กันในกลุ่ม เพื่อวิเคราะห์เนื้อหาตามหัวข้อที่จับฉลากได้ โดยให้ศึกษาค้นคว้าข้อมูลจากแหล่งความรู้ต่างๆ แล้วสรุปมาเป็นรูปแบบแผนผังความคิด (Mind mapping) และครูเป็นผู้คอยให้คำแนะนำ

ขั้นที่ 6 ขั้นสรุปและจัดระเบียบความรู้ ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มสรุปเนื้อหาสาระและจัดระเบียบข้อมูล ตามหัวข้อที่จับฉลากได้ แล้วให้สมาชิกในกลุ่มร่วมกันวิเคราะห์บทวนข้อมูล

ขั้นที่ 7 ขั้นการแสดงออกและขั้นการแสดงผลงาน โดยให้นักเรียนแต่ละกลุ่มออกมาอภิปรายแผนผังความคิดตามใบงานที่ 1 หน้าชั้นเรียนโดยให้นักเรียนร่วมกันสรุปความรู้ที่ได้รับ จากการทำแผนผังความคิดในกลุ่มของตนและการรับฟังการนำเสนอความคิดของกลุ่มอื่นๆ และให้เพื่อนซักถามในส่วนที่ไม่เข้าใจเพิ่มเติม โดยมีครูอธิบายข้อมูลเพิ่มเติม เพื่อให้นักเรียนเกิดความเข้าใจมากขึ้น

ขั้นที่ 8 ขั้นการประยุกต์ใช้ความรู้ โดยให้นักเรียนร่วมกันสรุปความรู้ที่ได้รับ จากการทำแผนผังความคิดในกลุ่มของตนและการรับฟังการนำเสนอความคิดของกลุ่มอื่นๆ พร้อมทั้งอธิบายถึงการนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน โดยครูคอยให้ความรู้เสริมในส่วนที่นักเรียนไม่เข้าใจหรือสรุปไม่ตรงกับจุดประสงค์การเรียนรู้

7. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

วัดผลโดย

1. ให้นักเรียนทำแบบทดสอบ เป็นแบบทดสอบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 1 ฉบับ 20 ข้อ 10 คะแนน ซึ่งเป็นฉบับเดียวกับแบบทดสอบก่อนเรียน โดยให้เวลาทำแบบทดสอบ 10 นาที

2. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอรายงานใบงานที่ 1 เรื่องความรู้เกี่ยวกับรามอญ โดยให้เวลากลุ่มละ 5 นาที

3. ครูสังเกตพฤติกรรมจากการทำกิจกรรมกลุ่มร่วมกัน

ประเมินผลโดย

1. ตรวจแบบทดสอบหลังเรียน (Post-test)

2. ประเมินการนำเสนอรายงานใบงานที่ 1 เรื่องความรู้เกี่ยวกับรามอญ ในแบบ
ประเมินจนครบทุกกลุ่ม

3. ประเมินพฤติกรรมนักเรียน : มุ่งมั่นในการทำงาน

8. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

1. ใบความรู้ที่ 1 เรื่อง ความรู้เกี่ยวกับรามอญ
2. สื่อวีดิทัศน์ เรื่อง รามอญ
3. แบบทดสอบ เรื่อง ความรู้เกี่ยวกับรามอญ
4. แบบประเมินการนำเสนอรายงานใบงานที่ 1 เรื่อง ความรู้เกี่ยวกับรามอญ
5. แบบสังเกตพฤติกรรมนักเรียน : มุ่งมั่นในการทำงาน

ลงชื่อ.....ครูผู้สอน

(นางสาวศิวาภรณ์ รนชา)

ตำแหน่ง ครู

9. ความคิดเห็นของหัวหน้ากลุ่มสาระ

ได้ทำการตรวจแผนการจัดการเรียนของนางสาวศิวาภรณ์ รนชา แล้วมีความเห็นดังนี้

9.1 เป็นแผนการจัดการเรียนรู้ที่

☐ ดีมาก

☐ ดี

☐ พอใช้

☐ ต้องปรับปรุง

9.2 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้นำเอากระบวนการเรียนรู้

☐ ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ใช้กระบวนการสอนได้เหมาะสม

☐ ที่ยังไม่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ควรปรับปรุงพัฒนาต่อไป

9.3 เป็นแผนการจัดการเรียนรู้ที่

☐ นำไปใช้สอนได้

☐ ควรปรับปรุงก่อนนำไปใช้

9.4 ข้อเสนอแนะอื่นๆ

.....
.....

ลงชื่อ.....

(นายไพรัช ม้าเสมอ)

ตำแหน่ง หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ

...../...../.....

10. ความเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....

(นายทินกร คุ่มวงษ์)

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนคลองบ้านพร้าว

...../...../.....

11. บันทึกผลหลังแผนการจัดการเรียนรู้

1. ผลการเรียนรู้

1.1 ด้านความรู้ (K)

.....

.....

.....

1.2 ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

.....

.....

.....

1.3 ด้านเจตคติ / คุณลักษณะฯ (A)/ สมรรถนะ (C) เชื่อมโยงกับมาตรฐานสากล

.....

.....

.....

2. บรรยายากาศการเรียนรู้

.....

.....

.....

3. การปรับเปลี่ยนแผนการจัดการเรียนรู้(ถ้ามี)

.....

.....

4. ข้อค้นพบด้านพฤติกรรมการจัดการเรียนรู้

.....

.....

5. อื่นๆ

.....

.....

6. ปัญหา/สิ่งที่พัฒนา/แนวทางแก้ปัญา/แนวทางการพัฒนา

ปัญหา/สิ่งที่พัฒนา	สาเหตุของปัญหา/ สิ่งที่พัฒนา	แนวทางแก้ไข/ พัฒนา	วิธีแก้ไข/พัฒนา	ผลการแก้ไข/ พัฒนา
.....				
.....				
.....				
.....				

ลงชื่อ.....ครูผู้สอน

(นางสาวศิวาภรณ์ รนขาว)

ตำแหน่ง ครู

รับทราบผลการดำเนินงาน

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....

(นายทินกร คุ่มวงศ์)

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนคลองบ้านพร้าว

...../...../.....

แบบทดสอบ เรื่อง ความรู้เกี่ยวกับรำมอญ
หน่วยการเรียนรู้ที่ 6 นาฏศิลป์พื้นบ้าน ชุมรำมอญ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

ตอนที่ 1 ข้อสอบแบบปรนัย จำนวน 20 ข้อ (20 คะแนน)

คำชี้แจง ให้นักเรียนทำเครื่องหมายกากบาท (X) คำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว ลงในกระดาษคำตอบ

1. ชื่อรำมอญ เรียกตามภาษามอญ ตรงกับข้อใด
 - ก. ปัวปึงบอง
 - ข. ปัวฮะยอ
 - ค. ปัวระเร็ง
 - ง. ปัวฮะปิ่น
2. ชื่อการแสดงที่บอกเชื้อชาติตรงกับข้อใด
 - ก. ระบำดอกบัว
 - ข. ฟ้อนอวยพร
 - ค. รำสีนวล
 - ง. รำมอญ
3. ลักษณะของรำมอญคือรำแบบใด
 - ก. รำเดี่ยว
 - ข. รำคู่
 - ค. รำหมู่
 - ง. รำมาตรฐาน
4. วงดนตรีที่ใช้ประกอบการแสดงรำมอญ ตรงกับข้อใด
 - ก. วงเครื่องสาย
 - ข. วงมโหรี
 - ค. วงปี่พาทย์มอญ
 - ง. วงเครื่องสายผสม
5. รำมอญนิยมรำในงานใด
 - ก. งานขึ้นบ้านใหม่
 - ข. งานศพ
 - ค. งานปีใหม่
 - ง. งานทำบุญบ้าน

6. ข้อใดเป็นลักษณะการแต่งกายของรำมอญ
- ก. สวมเสื้อคอกลมแขนสั้น ห่มสไบด้านซ้าย นุ่งผ้าชิ้นเหนือหัวเข่า
 - ข. สวมเสื้อคอกลมแขนกระบอก นุ่งผ้าชิ้นกรอมเท้า ห่มสไบพาดบ่าหรือคล้องคอ
 - ค. สวมเสื้อลูกไม้แขนยาว ห่มสไบพาดไหล่ซ้าย นุ่งผ้าถุงจีบหน้านางกรอมเท้า
 - ง. สวมเสื้อลูกไม้แขนยาว ใส่โจงกระเบน คาดสะเอวปล่อยชายด้านหน้า ใช้สไบคล้องคอ
7. การแสดงรำมอญในงานศพ ผู้แสดงจะแต่งกายด้วยเสื้อผ้าสีใด
- ก. สีม่วง
 - ข. สีทอง
 - ค. สีน้ำเงิน
 - ง. สีดำ
8. ลักษณะการตั้งวงบนของรำมอญ จะอยู่ในระดับใด
- ก. หางคิ้ว
 - ข. ไหล่
 - ค. ศีรษะ
 - ง. ปลายจมูก
9. เพลงที่บรรเลงประกอบการรำมอญของคณะครุฑมงคล พงษ์เจริญตรงกับข้อใด
- ก. เพลงลาวคำหอม
 - ข. เพลงลาวดวงเดือน
 - ค. เพลงย่ำเที่ยง
 - ง. เพลงเก้ายัท
10. ธรรมเนียมปฏิบัติของการรำมอญในงานศพ ตรงกับข้อใด
- ก. ก่อนเริ่มการแสดงจะเริ่มด้วยการกราบหรือไหว้ก่อนทุกครั้ง
 - ข. การรำมอญต้องรำให้ลงจังหวะฉิ่งเป็นหลัก
 - ค. ใช้การจับสะบัดมือเป็นการรำเชื่อมท่าก่อนเริ่มท่าใหม่
 - ง. ทำรำมอญส่วนใหญ่ใช้การตีไหล่
11. รำมอญคณะครุฑมงคล พงษ์เจริญ มีจำนวนท่ารำตรงกับข้อใด
- ก. 10 ท่า
 - ข. 12 ท่า
 - ค. 14 ท่า
 - ง. 16 ท่า

12. การรำมอญ ต้องรำให้เข้าจังหวะของเครื่องดนตรีชนิดใด

- ก. ฉิ่ง
- ข. กรับ
- ค. ระนาด
- ง. ตะโพน

13. ลักษณะการแปรแถวของการรำมอญในช่วงแรก ตรงกับข้อใด

- ก. แถวหน้ากระดาน
- ข. แถวปากพนัง
- ค. แถวตอน
- ง. แถวเฉียง

14. การแต่งกายของการรำมอญ ผู้แสดงนิยมทำผมอย่างไร

- ก.เกล้าผมมวยเล็กๆล้อมประดับด้วยดอกไม้
- ข.เกล้าผมมวยสูงสวมใส่เกี้ยว
- ค.ปล่อยผมยาวด้านหลังทัดดอกไม้ข้างซ้าย
- ง.เกล้าผมมวยต่ำสวมใส่ท้ายซ่อง

15. การแต่งกายคณะक्रमงคฺล พงษ์เจริญตรงกับข้อใด

ก.

ข.

ค.

ง.

16. ดนตรีมอญได้รับความนิยมมากในสมัยรัชกาลใด

- ก. รัชกาลที่ 6
- ข. รัชกาลที่ 7
- ค. รัชกาลที่ 8
- ง. รัชกาลที่ 9

17. ข้อใดเป็นชื่อของครุคนตรีมอญ

- ก. ครูเงิน คนตรีเสนาะ
- ข. ครูมนตรี ตราโมท
- ค. ครูเฉลิม ม่วงแพศรี
- ง. ครูประสิทธิ์ ถาวร

18. การรำมอญ จะทำให้ตรงจังหวะใด

- ก. แต่งทั้ง
- ข. ทิ้งทั้ง
- ค. ตีบทั้ง
- ง. เถ้งทั้ง

19. การรำมอญ นิยมนำมาแสดงเป็นครั้งแรกตรงกับรัชกาลใด

- ก. รัชกาลที่ 5
- ข. รัชกาลที่ 6
- ค. รัชกาลที่ 7
- ง. รัชกาลที่ 8

20. ข้อใดกล่าวถูกต้องเกี่ยวกับรำมอญ

- ก. รำมอญ สามารถรำได้แค่ในงานอวมงคลเท่านั้น
- ข. การรำมอญจะรำด้วยท่วงทีลีลาที่อ่อนช้อยงดงาม
- ค. ใช้วงดนตรีเครื่องสายในการบรรเลงประกอบการรำมอญ
- ง. การแต่งกายรำมอญ ต้องแต่งด้วยชุดสีดำเท่านั้น

เฉลย แบบทดสอบ เรื่อง ความรู้เกี่ยวกับรำมอญ
กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ รายวิชานาฏศิลป์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

ตอนที่ 1 คำชี้แจง ให้นักเรียนทำเครื่องหมายกากบาท (X) คำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว ลงใน
กระดาษคำตอบ

1. ชื่อรำมอญ เรียกตามภาษามอญ ตรงกับข้อใด
ก. ปัวปิงบอง
ข. ปัวชะยอ
ค. ปัวระเริง
ง. ปัวชะเป็น
2. ชื่อการแสดงที่บอกเชื้อชาติตรงกับข้อใด
ก. ระบำดอกบัว
ข. ฟ้อนอวยพร
ค. รำสีนวล
ง. รำมอญ
3. ลักษณะของรำมอญคือรำแบบใด
ก. รำเดี่ยว
ข. รำคู่
ค. รำหมู่
ง. รำมาตรฐาน
4. วงดนตรีที่ใช้ประกอบการแสดงรำมอญ ตรงกับข้อใด
ก. วงเครื่องสาย
ข. วงมโหรี
ค. วงปี่พาทย์มอญ
ง. วงเครื่องสายผสม
5. รำมอญนิยมรำในงานใด
ก. งานขึ้นบ้านใหม่
ข. งานศพ
ค. งานปีใหม่
ง. งานทำบุญบ้าน

6. ข้อใดเป็นลักษณะการแต่งกายของรำมอญ
- ก. สวมเสื้อคอกลมแขนสั้น ห่มสไบด้านซ้าย นุ่งผ้าชิ้นเหนือหัวเข่า
 - ข. สวมเสื้อคอกลมแขนกระบอก นุ่งผ้าชิ้นกรอมเท้า ห่มสไบพาดบ่าหรือคล้องคอ**
 - ค. สวมเสื้อลูกไม้แขนยาว ห่มสไบพาดไหล่ซ้าย นุ่งผ้าถุงจีบหน้านางกรอมเท้า
 - ง. สวมเสื้อลูกไม้แขนยาว ใส่โจงกระเบน คาดสะเอวปล่อยชายด้านหน้า ใช้สไบคล้องคอ
7. การแสดงรำมอญในงานศพ ผู้แสดงจะแต่งกายด้วยเสื้อผ้าสีใด
- ก. สีม่วง
 - ข. สีทอง
 - ค. สีน้ำเงิน
 - ง. สีดำ**
8. ลักษณะการตั้งวงบนของรำมอญ จะอยู่ในระดับใด
- ก. หางคิ้ว**
 - ข. ไหล่
 - ค. ศีรษะ
 - ง. ปลายจมูก
9. เพลงที่บรรเลงประกอบการรำมอญของคณะक्रमงคฺล พงษ์เจริญตรงกับข้อใด
- ก. เพลงลาวคำหอม
 - ข. เพลงลาวดวงเดือน
 - ค. เพลงย่ำเที่ยง**
 - ง. เพลงแก้วทัพ
10. ธรรมเนียมปฏิบัติของการรำมอญในงานศพ ตรงกับข้อใด
- ก. ก่อนเริ่มการแสดงจะเริ่มด้วยการกราบหรือไหว้ก่อนทุกครั้ง**
 - ข. การรำมอญต้องรำให้ลงจังหวะฉิ่งเป็นหลัก
 - ค. ใช้การจับสะบัดมือเป็นการรำเชื่อมท่าก่อนเริ่มท่าใหม่
 - ง. ทำรำมอญส่วนใหญ่ใช้การตีไหล่
11. รำมอญคณะक्रमงคฺล พงษ์เจริญ มีจำนวนท่ารำตรงกับข้อใด
- ก. 10 ท่า
 - ข. 12 ท่า
 - ค. 14 ท่า**
 - ง. 16 ท่า

12. การรำมอญ ต้องรำให้เข้าจังหวะของเครื่องดนตรีชนิดใด

- ก. ฉิ่ง
- ข. กรับ
- ค. ระนาด
- ง. ตะโพน

13. ลักษณะการแปรแถวของการรำมอญในช่วงแรก ตรงกับข้อใด

- ก. แถวหน้ากระดาน
- ข. แถวปากพนัง
- ค. แถวตอน
- ง. แถวเฉียง

14. การแต่งกายของการรำมอญ ผู้แสดงนิยมทำผมอย่างไร

- ก.เกล้าผมมวยเล็กๆล้อมประดับด้วยดอกไม้
- ข.เกล้าผมมวยสูงสวมใส่เกี้ยว
- ค.ปล่อยผมยาวด้านหลังทัดดอกไม้ข้างซ้าย
- ง.เกล้าผมมวยต่ำสวมใส่ท้ายข้อ

15. การแต่งกายคณะक्रमงคฺล พงษ์เจริญตรงกับข้อใด

ก.

ข.

ค.

ง.

16. คนตรึมมอญได้รับความนิยมมากในสมัยรัชกาลใด

- ก. รัชกาลที่ 6
- ข. รัชกาลที่ 7
- ค. รัชกาลที่ 8
- ง. รัชกาลที่ 9

17. ข้อใดเป็นชื่อของครุคนตรีมอญ

ก. ครูเงิน คนตรีเสนาะ

ข. ครูมนตรี ตราโมท

ค. ครูเฉลิม ม่วงแพศรี

ง. ครูประสิทธิ์ ถาวร

18. การรำมอญ จะทำให้ตรงจังหวะใด

ก. แต่งทั้ง

ข. ทิ้งทั้ง

ค. ตีบททั้ง

ง. เถ่งทั้ง

19. การรำมอญ นิยมนำมาแสดงเป็นครั้งแรกตรงกับรัชกาลใด

ก. รัชกาลที่ 5

ข. รัชกาลที่ 6

ค. รัชกาลที่ 7

ง. รัชกาลที่ 8

20. ข้อใดกล่าวถูกต้องเกี่ยวกับรำมอญ

ก. รำมอญ สามารถรำได้แค่ในงานอวมงคลเท่านั้น

ข. การรำมอญจะรำด้วยท่วงทีลีลาที่อ่อนช้อยงดงาม

ค. ใช้วงดนตรีเครื่องสายในการบรรเลงประกอบการรำมอญ

ง. การแต่งกายรำมอญ ต้องแต่งด้วยชุดสีดำเท่านั้น

ใบความรู้ที่ 1 เรื่อง ความรู้เกี่ยวกับรำมอญ

ประวัติความเป็นมาของรำมอญ

รำมอญหรือมอญรำหรือรำย่ำเที่ยงเป็นการแสดงของชาวมอญซึ่งได้อพยพมาจากเมืองเมาะตะมะที่อพยพหนีภัยจากศึกพม่า เข้ามาตั้งถิ่นฐานอยู่ที่อำเภอสามโคกจังหวัดปทุมธานีมานานเกือบ 300 ปี ตั้งแต่สมัยสมเด็จพระนารายณ์มหาราชแห่งกรุงศรีอยุธยา ราวพ.ศ. 2203 ชาวมอญเหล่านี้ได้สืบทอดศิลปวัฒนธรรมของชนชาติตนมาสู่ลูกหลานจนถึงปัจจุบันให้คงความเป็นเอกลักษณ์ของชาวมอญให้ชนรุ่นหลังได้สืบสานกัน ต่อมารำมอญเรียกตามภาษามอญว่า “ปัวฮะปิ่น” ซึ่งแปลความหมายตามศัพท์ว่า การแสดงหรืองาน(รำ)ตะโพนบางคนเรียกว่ารำ 12 ภาษา เพราะเข้าใจว่าทำรำมี 12 ท่าตามทำนองเพลงที่ออกภาษาชนชาติต่างๆ ซึ่งเป็นความเข้าใจที่คลาดเคลื่อนเพราะจำนวนทำรำนั้นขึ้นอยู่กับผู้รำไม่จำเป็นต้องเท่ากับจำนวนเพลง แต่เดิมจะรำในงานทำบุญงานฉลองกฐินตามวัด งานบวช วันตรุษ วันสงกรานต์ ต้อนรับแขกและงานศพผู้มีเกียรติและรำในเวลากลางวัน จึงเรียกรำมอญหรือมอญรำอีกชื่อหนึ่งว่ารำย่ำเที่ยง ต่อมาการรำมอญนิยมนำมารำในงานศพเพื่อเคารพศพ สักการะผู้ตาย โดยจะรำในพิธีสวดศพหรือรำหน้าศพ เมื่อรำจบแล้วก็จะเผาศพ ประเพณีนิยมของชาวมอญที่เดินทางมาในงานศพแล้วจะลุกขึ้นเคารพศพแล้วรำหน้าศพ ไม่ว่าจะเป็นวัยชราหรือวัยสาวก็จะเข้าไปร่วมรำโดยรำตามคนรำข้างหน้า เนื่องจากชาวมอญได้รับการถ่ายทอดทำรำจากมารดาหรือยายหรือญาติมาอย่างต่อเนื่อง การรำจะดำเนินไปเรื่อยๆ เข้ากับทำนองเพลงที่บรรเลงไปเรื่อยๆ ต่อมาได้มีการจัดทำรำให้มีการบรรเลงและกระบวนทำรำที่มีระเบียบมากขึ้น

รำมอญเป็นการแสดงที่ได้รับการสืบทอดมาจากบรรพบุรุษซึ่งอพยพมาอยู่ที่อำเภอสามโคก จังหวัดปทุมธานี รำมอญแต่เดิมรำได้ทุกโอกาสโดยยึดถือเป็นแบบแผน จากการรำของชนชาติมอญในประเทศมอญและเป็นที่นิยมของชนชาติมอญด้วยท่วงท่าลีลาที่อ่อนช้อยงดงาม มีดนตรีท่วงทำนองเพลงที่ไพเราะเป็นการพ้อนรำเป็นที่นิยมในวังเจ้านายในสมัยนั้น แต่ต่อมาในระยะหลังการรำมอญเริ่มเปลี่ยนไป โดยประชาชนเริ่มนำการรำมอญมาใช้ในงานศพ ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นงานศพของพระหรือผู้ใหญ่ในท้องถิ่น เพื่อเป็นการเคารพสักการะต่อผู้ตาย ชาวมอญนิยมการพ้อนรำเป็นอย่างมาก กล่าวได้ว่า ชาวมอญได้รับการถ่ายทอดทำรำจากบิดามารดาหรือบรรพบุรุษทุกครัวเรือน และฝังลึกอยู่ในวิถีชีวิตของชาวมอญท่วงท่าลีลาทำรำจะเรียบง่ายและมีท่ารำไม่กี่ท่า ด้วยเหตุผลที่ว่าท่ารำจะมีท่าที่เป็นเอกลักษณ์และบ่งบอกความเป็นชนชาติมอญซึ่งจะเน้นที่การขยับเรียงเท้า ก้าวรวมเท้ายืดยุบแล้วเปลี่ยนมือในท่วงท่าต่างๆ ไปเรื่อยๆ ด้วยจังหวะตะโพนและเปิงมางคอกโดยรำให้ลงจังหวะกลอง “ทึงทึง” การรำมอญนี้จะเห็นเป็นรูปธรรมเชิงประจักษ์ในพิธีศพได้ชัดเจนและเป็นที่นิยมกันแพร่หลายในจังหวัดปทุมธานีและจังหวัดใกล้เคียง แต่เดิมจุดประสงค์ของการรำมอญมีดังนี้

1. เพื่อเป็นการเคารพผู้ที่ล่วงลับ
2. เพื่อแสดงถึงฐานะและบารมีของผู้ตายและเจ้าภาพ
3. เพื่อเป็นเพื่อนผู้เผาศพ
4. เพื่อสืบสานประเพณีนิยมที่ยึดถือมาถึงปัจจุบัน
5. เพื่ออนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมชนชาติมอญ

ลักษณะและรูปแบบการรำมอญ

การรำมอญมีจารีตในการแสดง คือ ก่อนรำจะเริ่มด้วยการไหว้หรือกราบผู้ชม หากเป็นงานศพก็จะกราบศพก่อนแล้วจึงลุกขึ้นรำ ถึงแม้ว่าจะมีผู้รำนำหน้าก็ต้องไปไหว้ศพก่อน ดังได้กล่าวมาแล้วว่าการรำมอญเป็นเสมือนวิถีชีวิตของชาวมอญที่ได้รับการปลูกฝังให้เคารพบรรพบุรุษ เคารพญาติผู้ใหญ่ ดังนั้นเมื่อมีเทศกาลสำคัญ ก็จะแสดงความกตัญญูต่อบุคคลที่ด้วยการกราบไหว้และรำมอญเพื่อเป็นการให้เกียรติ ดังนั้น ลำดับการแสดงจะเริ่มด้วยการกราบไหว้ทุกครั้ง การรำมอญคณะक्रमงคล พงษ์เจริญมีทั้งหมด 14 ท่า โดยเริ่มจากการกราบก่อนแล้วเริ่มรำท่าต่างๆ 14 ท่า โดยเริ่มจากการยืนเหลื่อมเท้าสลับเหลื่อมเท้าย่อเข่าลงยืนวางมือแนบข้างลำตัว 3 จังหวะแล้วจึงเริ่มท่ารำในแต่ละท่ารวมแล้วมีท่ารำทั้งหมด 14 ท่า

การรำมอญมีจารีตในการรำคือ จารีตในการรำท่าแม่บท, การรำเชื่อมท่า, การย่ำเท้า, การขยับเท้า, การใช้ลำตัว, การตั้งวง, การเปลี่ยนท่ารำและการแปรแถว มีลักษณะการรำ ดังนี้

การรำเชื่อมท่า หลังจากที่ได้ไหว้หรือกราบแล้ว ก่อนเริ่มท่าใหม่จะต้องยืนวางลำแขนทั้งสองข้างแนบลำตัว แล้วก้าวข้าง กดสะเอว กดไหล่เอียงศีรษะข้างนั้นแล้วลากเท้าอีกข้างมาชิด ทำเช่นนี้สลับกัน 3 ครั้ง ตามเสียงตะโพนในจังหวะสุดท้ายของหน้าทับ การก้าวข้างชิดเท้า 3 ครั้งจะทำเช่นนี้ทุกครั้งก่อนเริ่มเปลี่ยนท่าใหม่

การย่ำเท้า การรำมอญจะย่ำเท้าด้วยการก้าวเท้าข้างหนึ่งแล้วย่ำเท้าอีกข้างหนึ่งตามด้วยการชิดเท้าที่ก้าวในจังหวะกระชับตามจังหวะและทำนองเพลง

การขยับเท้า การรำมอญจะขยับเท้า โดยเริ่มต้นที่ยืดลำตัวขึ้นแล้วยุบเข่าลงพร้อมกับขยับเท้าเคลื่อนที่ไม่ยกย้ายสะโพก การใช้ลำตัว การรำมอญจะใช้ลำตัวตั้งช่วงสะเอวขึ้นมาจนถึงศีรษะ โดยจะกดสะเอว กดไหล่แล้วเอียงศีรษะไปด้านนั้น ไม่มีการตีไหล่หรือกระท่ายไหล่

การตั้งวง การรำมอญจะตั้งวงโค้ง ให้ปลายนิ้วเข้าหาลำตัวด้านหน้าระดับอก โดยจะกันข้อศอกออกไปให้ได้วงโค้ง ลักษณะการตั้งวงแบบรำมอญจึงมีลักษณะเฉพาะ ตำแหน่งของวงจะอยู่ในระดับหางคิ้วแต่ลำแขนจะโค้งเข้าหาลำตัวเสมอไม่ตั้งตรงไปด้านข้าง

การเปลี่ยนท่ารำ การรำมอญจะเปลี่ยนท่ารำ โดยใช้กระบวนท่าที่เรียบง่ายไม่ซ้ำซ้อน

การแปรแถว การรำมอญจะเริ่มต้นออกมาเป็นแถวตอน แล้วแปรแถวหน้ากระดาน เมื่อจะเข้าวงก็จะเดินเป็นวงกลมหันหน้าเข้าหากัน ลักษณะการเคลื่อนไหวจะเคลื่อนไหวไปตามวงทั้งไปและกลับในลักษณะหันหน้าเข้าวงตลอด

ภาพที่ 1 การแสดงรำมอญ จังหวัดปทุมธานี

ที่มา : <https://www.posttoday.com/politics/588583>

องค์ประกอบของรำมอญ

การแต่งกาย

แต่เดิมการรำมอญผู้รำมอญจะเป็นชาวมอญที่ทำงานศพ มีจุดประสงค์จะมารำเพื่อเคารพผู้ตาย ดังนั้น การแต่งกายจะแต่งกายตามแบบของชาวมอญในลักษณะที่เป็นชาวบ้าน มีสีสันที่หลากหลายสวยงามตามแบบชาวบ้าน เนื่องจากชาวมอญไม่ถือเป็นกฎเกณฑ์ที่ว่าไปงานศพแล้วต้องสวมชุดดำแต่จะแต่งด้วยสีที่ตนชอบแม้ในการรำเคารพศพ แต่ต่อมาเมื่อลักษณะการรำเปลี่ยนไปเป็นลักษณะของการรับจ้างรำมอญหน้าศพในการสวดศพหรือในการเผาศพลักษณะการแต่งกายก็จะมีลักษณะสีสันและรูปแบบเหมือนกันเป็นคณะ อย่างไรก็ตามการรำมอญยังคงมีแบบแผนหรือจารีตในการแต่งกาย คือ สวมเสื้อคอกลม แขนกระบอก นุ่งผ้าชิ้นลายทางลงยาว กรอมเท้า มีสไบผืนเล็กพาดบ่าหรือคล้องคอปล่อยห้อยมาทางข้างหน้า เกล้าผมมวยเล็กๆ ล้อมประดับด้วยดอกมะลิ ทัดดอกไม้และสวมกำไลเท้า การรำในงานมงคลผู้แสดงจะใส่ชุดหลากสี เช่น สีเขียว แดง ชมพู หรือสีฟ้า ในกรณีที่เป็นการงานศพก็จะแต่งด้วยชุดสีดำ สไบสีขาวเป็นชุดแรกชุดต่อไปจะเป็นชุดสีต่างๆ เช่น สีเขียว แดง หรือ ชมพู เป็นต้น

ภาพที่ 2 การแต่งกายชุดรำมอญ คณะครูมงคล พงษ์เจริญ (ด้านหน้าและด้านหลัง)
ที่มา : รศ.ดร.รจนา สุนทรานนท์ (2547)

การบรรเลงและดนตรีประกอบการรำมอญ

การรำมอญใช้วงดนตรีปี่พาทย์มอญบรรเลงประกอบการแสดง วงปี่พาทย์มอญเป็นวงดนตรีแบบหนึ่งของไทยที่จัดวางตามแบบมอญ ซึ่งมีเรื่องเล่าสืบต่อกันมาว่ามีชาวมอญ 3 คนที่น่องเดินทางเข้ามาในเมืองไทยทางจังหวัดตากตั้งแต่สมัยกรุงรัตนโกสินทร์ เขาได้แบกฆ้องมอญมาคนละท่อน ลักษณะฆ้องเดิมนั้นตัดแบ่งออก 3 ท่อนตอนใต้มีท่วงสำหรับสอด้ม้คนหามหัวท้าย และท่อนล่างติดกับฐานขาฆ้อง หรือฐานวางฆ้อง ต่อมาชายทั้ง 3 คนได้อพยพจากจังหวัดตากมาตั้งรากฐานอยู่ที่จังหวัดปทุมธานีประมาณต้นรัชกาลที่ 3 และได้ถ่ายทอดความรู้ทางดนตรีมอญให้แก่บุตรหลานไทยจนเป็นที่นิยมนับถือและสืบทอดกันมา ทางคณะอาจารย์ดนตรีไทยได้ยกย่องครูผู้ใหญ่ 2 คน คือ ครูเงิน ดนตรีเสนาและครูสุม ดนตรีเจริญ เป็นครูดนตรีมอญ ต่อมาครูสุม ดนตรีเจริญได้ย้ายมาอยู่บ้านผ่านฟ้า กรุงเทพมหานคร ส่วนครูเงิน ดนตรีเสนายังคงอยู่ที่จังหวัดปทุมธานี และได้ถ่ายทอดเพลงมอญให้แก่บุตรหลานจนถึงปัจจุบัน ส่วนครูสุม ดนตรีเจริญ ที่ย้ายมาอยู่ใน กรุงเทพมหานครได้รับการอุปการะจากครูประดิษฐ์ไพเราะ(จางวางศรี ศิลปบรรเลง) เป็นอย่างดีและได้มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นความรู้ซึ่งกันและกัน ต่อมาท่านทั้งสองได้คิดปรับปรุงและนำดนตรีมอญและรำมอญออกบรรเลงในงานศพในสมัยรัชกาลที่ 6 และเป็นที่ยอมรับเลกกลายเป็นประเพณีนิยมจนบางคนเข้าใจว่าปี่พาทย์มอญใช้บรรเลงในงานอวมงคลเท่านั้น ปี่พาทย์มอญมีเครื่องดนตรีเช่นเดียวกับวงปี่พาทย์ไทยทั่วไป แต่ใช้ฆ้องวงคนละแบบ คือ ใช้ฆ้องวงมอญ (รูปโค้งขึ้น) แทนฆ้องวงไทย ทั้งฆ้องวงมอญวงใหญ่ วงกลางและวงเล็ก และใช้ตะโพนมอญซึ่งมีขนาดใหญ่กว่าตะโพนไทย ใช้ปี่มอญที่มีขนาดใหญ่กว่า ทำให้เสียงก้องและกังวานกว่า หุ้มเศร้าวกว่าแทนปี่ในและมีเปิงมางคอกเข้ามาประกอบด้วย โดยบรรเลงได้ทั้งทำนองและจังหวะ ปี่พาทย์มอญแบ่งออกเป็นขนาดต่างๆ เช่น ปี่พาทย์มอญเครื่องคู่และปี่พาทย์มอญเครื่องใหญ่ เป็นต้น บางคราวมีการเพิ่มฆ้องวงมอญเข้าไปในวงเป็นจำนวนมากถึง 7 โค้ง 10 ตามแต่เจ้าภาพเพื่อเป็นเกียรติศักดิ์ศรีแก่ผู้ถวายขนม วงปี่พาทย์มอญมีเครื่องดนตรี ดังนี้ 1. ฆ้องมอญวงใหญ่ อย่างน้อย 1 วง 2. ฆ้องมอญวงเล็ก 1 วง 3. ระนาดเอก 1 รวง 4. ระนาดทุ้ม 1 รวง 5. ปี่มอญ 1 เล้า 6. ตะโพน 1 ลูก 7. เปิงมางคอก 1 คอก 8. ฉาบใหญ่ 1 คู่ 9. ฉิ่ง 1 คู่

จารีตในการบรรเลงและดนตรี การรำมอญประกอบพิธีศพ แต่โบราณใช้เพลง 12 ภาษา หรือเรียกว่า เพลงย่ำเตียง ซึ่งมีทำนองเพลงทั้งหมด 12 ทำนอง หรือ 12 ภาษา ซึ่งได้กำหนดไว้ตายตัว วงดนตรีที่ใช้บรรเลงประกอบเป็นวงปี่พาทย์มอญ

ภาพที่ 3 ภาพวงปี่พาทย์มอญเครื่องคู่และวงปี่พาทย์มอญเครื่องใหญ่

ที่มา : <http://www.rapeethai.com/2021/07/23/>

โอกาสที่ใช้ในการแสดง

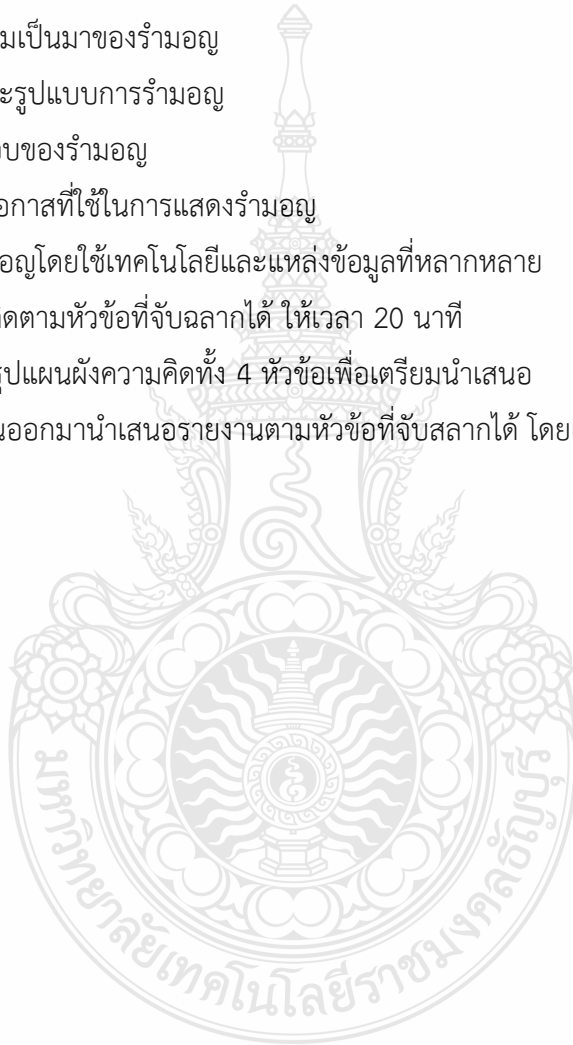
รำมอญแต่เดิมรำได้ทุกโอกาส เช่น รำในงานทำบุญ งานฉลองกฐินตามวัด งานบวช วันสงกรานต์ ต้อนรับแขกและงานศพผู้มีเกียรติ โดยยึดถือเป็นแบบแผนจากการรำของชนชาติมอญในประเทศมอญและเป็นที่นิยมของชนชาติมอญด้วยท่วงทีลีลาที่อ่อนช้อยงดงามมีดนตรีท่วงทำนองเพลงที่ไพเราะเป็นการพ้อนรำเป็นที่นิยมในวังเจ้านายในสมัยโบราณ แต่ต่อมาในระยะหลังการรำมอญเริ่มเปลี่ยนไป โดยประชาชนเริ่มนำการรำมอญมาใช้ในงานศพ ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นงานศพของพระหรือผู้ใหญ่ในท้องถิ่น เพื่อเป็นการเคารพสักการะต่อผู้ตาย

ใบงานที่ 1 ความรู้เกี่ยวกับรำมอญ

คำชี้แจง : ให้นักเรียนแบ่งออกเป็น 4 กลุ่มและดำเนินการ ดังนี้

1. ให้แต่ละกลุ่มออกมาจับฉลากตามหัวข้อ ต่อไปนี้
 1. ประวัติความเป็นมาของรำมอญ
 2. ลักษณะและรูปแบบการรำมอญ
 3. องค์ประกอบของรำมอญ
 4. ท่ารำและโอกาสที่ใช้ในการแสดงรำมอญ
2. ให้ศึกษาค้นคว้ารำมอญโดยใช้เทคโนโลยีและแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย
3. จัดทำแผนผังความคิดตามหัวข้อที่จับฉลากได้ ให้เวลา 20 นาที
4. ให้ทุกกลุ่มร่วมกันสรุปแผนผังความคิดทั้ง 4 หัวข้อเพื่อเตรียมนำเสนอ
5. ให้ทุกกลุ่มส่งตัวแทนออกมานำเสนอรายงานตามหัวข้อที่จับฉลากได้ โดยเรียงลำดับ 1-4

แบบประเมินการนำเสนอรายงาน (ใบงานที่ 1)

หน่วยการเรียนรู้ที่ 6 นาฏศิลป์พื้นบ้าน ชุดรำมอญ เรื่อง ความรู้เกี่ยวกับรำมอญ
คำชี้แจง ให้ใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างให้ตรงกับความเป็นจริง

กลุ่มที่	เลขที่	รายการ										รวม คะแนน
		เนื้อหา					การนำเสนอ					
5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	10		

หมายเหตุ ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(นางสาวศิวาภรณ์ รนขาว)

เกณฑ์การให้คะแนนระดับคุณภาพ

คะแนน 9 - 10 ระดับคุณภาพ 4 ดีมาก
 คะแนน 6 - 8 ระดับคุณภาพ 3 ดี
 คะแนน 3 - 5 ระดับคุณภาพ 2 พอใช้
 คะแนน 1 - 2 ระดับคุณภาพ 1 ควรปรับปรุง

เกณฑ์คะแนนระดับคุณภาพ	
ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
9 - 10	ดีมาก
6 - 8	ดี
3 - 5	พอใช้
1 - 2	ควรปรับปรุง

เกณฑ์การประเมินการนำเสนอรายงาน

รายการ ประเมิน	เกณฑ์คะแนนระดับคุณภาพ				
	5	4	3	2	1
เนื้อหา	เนื้อหาถูกต้อง ตามหัวข้อเรื่อง ที่จับสลากได้ มี รายละเอียด ครบถ้วน สมบูรณ์	เนื้อหาไม่ ถูกต้องตาม หัวข้อเรื่องที่ จับสลากได้ 1 ประเด็น	เนื้อหาไม่ ถูกต้องตาม หัวข้อเรื่องที่ จับสลากได้ 2 ประเด็น	เนื้อหาไม่ ถูกต้องตาม หัวข้อเรื่องที่ จับสลากได้ 3ประเด็น	เนื้อหาไม่ ถูกต้องตาม หัวข้อเรื่องที่ จับสลากได้ 4 ประเด็น
การนำเสนอ	นำเสนอเนื้อหา เป็นขั้นตอน และครบถ้วน	นำเสนอเนื้อหา สับสน 1 ส่วน	นำเสนอเนื้อหา สับสน 2 ส่วน	นำเสนอ เนื้อหา สับสน 3 ส่วน	นำเสนอ เนื้อหา สับสน 4 ส่วน

*หมายเหตุ ระดับคุณภาพ 2 จึงถือว่าผ่านเกณฑ์

แบบสังเกตพฤติกรรม : มุ่งมั่นในการทำงาน

หน่วยการเรียนรู้ที่ 6 นาฏศิลป์พื้นบ้าน ชุดรำมอญ เรื่อง ความรู้เกี่ยวกับรำมอญ
คำชี้แจง ให้ใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างให้ตรงกับความเป็นจริง

กลุ่มที่	เลขที่	ความ รับผิดชอบ ต่องานที่ ได้รับ มอบหมาย		มีการ แลกเปลี่ยน ความคิดเห็น		ส่งงานตรง เวลา		สรุปผลการ ประเมิน	
		ผ่าน	ไม่ผ่าน	ผ่าน	ไม่ผ่าน	ผ่าน	ไม่ผ่าน	ผ่าน	ไม่ผ่าน

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(นางสาวศิวาภรณ์ รนขาว)

เกณฑ์การให้คะแนน

ผ่านตั้งแต่	2	รายการ	ถือว่า	ผ่าน
ผ่าน	1	รายการ	ถือว่า	ไม่ผ่าน

เกณฑ์การประเมินพฤติกรรม : มุ่งมั่นในการทำงาน

รายการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน	
	ผ่าน	ไม่ผ่าน
ความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย	ตั้งใจทำงานที่ได้รับมอบหมายจนสำเร็จ	ไม่มีความตั้งใจทำงานที่ได้รับมอบหมาย งานไม่สำเร็จ
มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น	มีกระบวนการทำงานเป็นกลุ่มแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น	ไม่มีกระบวนการทำงานเป็นกลุ่ม ไม่ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น
ส่งงานตรงเวลา	ส่งงานตามเวลาที่กำหนด	ส่งงานเกินเวลาที่กำหนด

*หมายเหตุ ผ่านตั้งแต่ 2 รายการ ถือว่า ผ่าน
ผ่าน 1 รายการ ถือว่า ไม่ผ่าน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2

กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ : ดนตรี-นาฏศิลป์ ภาคเรียนที่ 2/2566 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
 หน่วยการเรียนรู้ที่ 6 นาฏศิลป์พื้นบ้าน ชุดรำมอญ เวลา 5 ชั่วโมง
 เรื่อง การฝึกปฏิบัติทำรำมอญท่าที่ 1 - 5 เวลา 1 ชั่วโมง
 ครูผู้สอน : นางสาวศิวาภรณ์ รนชา โรงเรียนคลองบ้านพร้าว

1. สาระสำคัญ

การรำมอญมีทั้งหมด 14 ท่า โดยเริ่มจากการกราบก่อน แล้วเริ่มรำท่าต่างๆ 14 ท่า การปฏิบัติท่ารำเริ่มจากการยืนเหยียดเท้าสลับเหยียดเท้าย่อเข่าลงยืนวางมือแนบข้างลำตัว 3 จังหวะแล้วจึงเริ่มท่ารำในแต่ละท่า รวมทั้งหมดมี 14 ท่า โดยเริ่มจากการปฏิบัติท่าที่ 1 - 5 คือ ตั้งวงบนจีบเคลื่อนลงมาจีบสะบัดด้านข้างซ้าย ทำภมรเกล้า ท่าไหว้และท่าชำนางนอนจีบคว่ำมือซ้ายและท่าชำนางนอนจีบคว่ำมือขวา

2. ตัวชี้วัดชั้นปี

มาตรฐาน ศ 3.1

เข้าใจ และแสดงออกทางนาฏศิลป์อย่างสร้างสรรค์ วิเคราะห์ วิพากษ์ วิจัยคุณค่าทางนาฏศิลป์ถ่ายทอดความรู้สึก ความคิดอย่างอิสระ ชื่นชมและประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

ตัวชี้วัด ศ 3.1 ป.5/3

แสดงนาฏศิลป์ โดยเน้นการใช้ภาษาท่าและนาฏยศัพท์ในการสื่อความหมายและการแสดงออก

สาระการเรียนรู้แกนกลาง

การแสดงนาฏศิลป์ ได้แก่ ฟ้อน

มาตรฐาน ศ 3.2

เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างนาฏศิลป์ ประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม เห็นคุณค่าของนาฏศิลป์ที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทยและสากล

ตัวชี้วัด ศ 3.2 ป.5/2

ระบุหรือแสดงนาฏศิลป์พื้นบ้านที่สะท้อนถึงวัฒนธรรมและประเพณี

สาระการเรียนรู้แกนกลาง

การแสดงนาฏศิลป์ประเภทต่างๆ ได้แก่ การแสดงพื้นบ้าน

3. จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. นักเรียนสามารถอธิบายท่ารำมอญท่าที่ 1-5 ได้
2. นักเรียนสามารถปฏิบัติท่ารำมอญท่าที่ 1-5 ได้

4. สารการเรียนรู้

ท่ารำมอญ ท่าที่ 1 - 5

ท่าที่ 1 ตั้งวงบนจีบเคลื่อนลงมา

ท่าที่ 2 จีบสะบัดด้านข้างซ้าย

ท่าที่ 3 ท่าอมรเกล้า

ท่าที่ 4 ท่าไหว้

ท่าที่ 5 ท่าซำนางนอนจีบคว่ำมือซ้ายและท่าซำนางนอนจีบคว่ำมือขวา

5. คุณลักษณะที่เกิดกับผู้เรียน

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

- มุ่งมั่นในการทำงาน

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

- ความสามารถในการสื่อสาร

6. กระบวนการจัดการเรียนรู้

ครูจัดกระบวนการเรียนการสอน โดยประยุกต์ใช้รูปแบบการสอนแบบซิปปาผสมผสานกับรูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของแฮร์โรว์ตามขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นทบทวนความรู้เดิม ครูทบทวนความรู้ เรื่อง ความรู้เกี่ยวกับรำมอญที่ได้เรียนชั่วโมงที่แล้ว โดยครูตั้งคำถามนำและเปิดเวทีทัศน์การแสดงรำมอญให้นักเรียนช่วยกันแสดงความคิดเห็น แล้วให้นักเรียนวิเคราะห์จังหวะและทำนองเพลง แล้วแจ้งให้นักเรียนทราบว่า จะสอนรำมอญ ในท่าที่ 1-5

ขั้นที่ 2 ขั้นการแสวงหาความรู้ใหม่ ครูเปิดเวทีทัศน์ เรื่อง กระบวนท่ารำมอญ ให้นักเรียนดูพร้อมอธิบายเพิ่มเติมเกี่ยวกับท่ารำมอญและชี้แจงนักเรียนถึงท่ารำมอญท่าที่ 1-5 ที่จะได้ฝึกปฏิบัติในชั่วโมงนี้

ขั้นที่ 3 ขั้นการเลียนแบบ ครูอธิบายและสาธิตท่ารำมอญท่าที่ 1-5 ตามลำดับ ดังนี้ คือ ท่าที่ 1 ตั้งวงบนจีบเคลื่อนลงมา ท่าที่ 2 จีบสะบัดด้านข้างซ้าย ท่าที่ 3 ท่าอมรเกล้า ท่าที่ 4 ท่าไหว้และท่าที่ 5 ท่าซำนางนอนจีบคว่ำมือซ้ายและท่าซำนางนอนจีบคว่ำมือขวา ให้นักเรียนดูเป็นตัวอย่างทีละท่า พร้อมอธิบายอย่างละเอียด เพื่อให้นักเรียนสังเกตจังหวะและท่ารำและเปิดโอกาสให้ซักถาม

ขั้นที่ 4 ขั้นการลงมือกระทำตามคำสั่ง ครูปฏิบัติท่ารำมอญท่าที่ 1-5 ทีละท่าและให้นักเรียนปฏิบัติตามทีละท่า ครูตรวจสอบความถูกต้อง ให้คำแนะนำและแก้ไขข้อบกพร่อง

ขั้นที่ 5 ขั้นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ความเข้าใจกับกลุ่ม โดยให้นักเรียนแบ่งออกเป็น 4 กลุ่มๆ ละ 8 คน แลกเปลี่ยนเรียนรู้การปฏิบัติท่ารำมอญท่าที่ 1-5

ขั้นที่ 6 ขั้นการกระทำอย่างถูกต้องสมบูรณ์ ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มออกมาปฏิบัติทำรำมอญท่าที่ 1-5 ให้เพื่อนต่างกลุ่มดู โดยให้จับคู่กลุ่มดังนี้

กลุ่มที่ 1 จับคู่กับกลุ่มที่ 2

กลุ่มที่ 3 จับคู่กับกลุ่มที่ 4

การจับคู่กลุ่มปฏิบัติท่ารำ โดยให้กลุ่มที่จับคู่กันช่วยตรวจสอบท่ารำและช่วยกันแนะนำแก้ไข โดยสลับกันปฏิบัติท่ารำและตรวจสอบหมุนเวียนกัน เป็นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในลักษณะเพื่อนช่วยเพื่อน

- ครูให้แต่ละกลุ่มออกมาปฏิบัติท่ารำมอญท่าที่ 1 – 5 ให้ครูดูจนครบทุกกลุ่มและครูแก้ไขข้อบกพร่อง และให้ไปฝึกซ้อมท่ารำจนสามารถทำได้

ขั้นที่ 7 ขั้นการแสดงออกกระทำอย่างเป็นธรรมชาติ ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มออกมาปฏิบัติท่ารำมอญ ท่าที่ 1-5 หน้าชั้นเรียนด้วยตนเองอย่างถูกต้องสมบูรณ์ ให้ครูและเพื่อนต่างกลุ่มช่วยกันวิเคราะห์และแสดงความคิดเห็น นักเรียนร่วมกันสรุปกระบวนการทำรำมอญที่เรียนในชั่วโมงนี้

7. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

วัดผลโดย

1. ให้นักเรียนอธิบายวิธีการปฏิบัติท่ารำมอญที่ละกลุ่ม
2. ให้นักเรียนสอบปฏิบัติท่ารำมอญท่าที่ 1-5 หน้าชั้นเรียนที่ละกลุ่ม
3. ครูสังเกตพฤติกรรมจากการทำกิจกรรมกลุ่มร่วมกัน

ประเมินผลโดย

1. ประเมินการปฏิบัติท่ารำมอญท่าที่ 1-5 จากการสอบที่ละกลุ่ม
2. ประเมินพฤติกรรมนักเรียน: มุ่งมั่นในการทำงาน

8. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

1. ใบความรู้ที่ 2 เรื่อง ท่ารำมอญ
2. สื่อวีดิทัศน์ เรื่อง รำมอญ
3. แบบประเมินการปฏิบัติท่ารำมอญท่าที่ 1-5 (ฉบับที่ 1)
4. แบบสังเกตพฤติกรรมของนักเรียน : มุ่งมั่นในการทำงาน

ลงชื่อ.....ครูผู้สอน

(นางสาวศิวาภรณ์ รนขาว)

ตำแหน่ง ครู

9. ความคิดเห็นของหัวหน้ากลุ่มสาระ

ได้ทำการตรวจแผนการจัดการเรียนของนางสาวศิวาภรณ์ รนขาว แล้วมีความเห็นดังนี้

9.1 เป็นแผนการจัดการเรียนรู้ที่

☐ ดีมาก

☐ ดี

☐ พอใช้

☐ ต้องปรับปรุง

9.2 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้นำเอากระบวนการเรียนรู้

☐ ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ใช้กระบวนการสอนได้เหมาะสม

☐ ที่ยังไม่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ควรปรับปรุงพัฒนาต่อไป

9.3 เป็นแผนการจัดการเรียนรู้ที่

☐ นำไปใช้สอนได้

☐ ควรปรับปรุงก่อนนำไปใช้

9.4 ข้อเสนอแนะอื่นๆ

.....
.....

ลงชื่อ.....

(นายไพรัช ม้าเสมอ)

ตำแหน่ง หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ

10. ความเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา

.....
.....
.....

ลงชื่อ.....

(นายทินกร คุ่มวงษ์)

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนคลองบ้านพร้าว

...../...../.....

11. บันทึกผลหลังแผนการจัดการเรียนรู้

1. ผลการเรียนรู้

1.1 ด้านความรู้ (K)

.....

.....

.....

.....

1.2 ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

.....

.....

.....

1.3 ด้านเจตคติ / คุณลักษณะฯ (A)/ สมรรถนะ (C) เชื่อมโยงกับมาตรฐานสากล

.....

.....

.....

2. บรรยายผลการเรียนรู้

.....

.....

.....

3. การปรับเปลี่ยนแผนการจัดการเรียนรู้(ถ้ามี)

.....

.....

.....

4. ข้อค้นพบด้านพฤติกรรมกรรมการจัดการเรียนรู้

.....

.....

5. อื่นๆ

.....

.....

.....

6. ปัญหา/สิ่งที่พัฒนา/แนวทางแก้ปัญหา/แนวทางการพัฒนา

ปัญหา/สิ่งที่พัฒนา	สาเหตุของปัญหา/สิ่งที่พัฒนา	แนวทางแก้ไข/พัฒนา	วิธีแก้ไข/พัฒนา	ผลการแก้ไข/พัฒนา
.....				
.....				
.....				
.....				

ลงชื่อ.....ครูผู้สอน

(นางสาวศิวาภรณ์ รนขวา)

ตำแหน่ง ครู

...../...../.....

รับทราบผลการดำเนินงาน

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....

(นายทินกร คุ่มวงศ์)

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนคลองบ้านพร้าว

...../...../.....

ใบความรู้ที่ 2 เรื่อง ทำรำมอญ

การรำมอญมีทั้งหมด 14 ท่า โดยเริ่มจากการกราบก่อนแล้วเริ่มรำท่าต่างๆ 14 ท่า โดยเริ่มจากการยืนเหยียดเท้าสลับเหยียดเท้าย่อเข่าลงยืนวางมือแนบข้างลำตัว 3 จังหวะ แล้วจึงเริ่มทำรำในแต่ละท่ารวมแล้วมีท่ารำทั้งหมด 14 ท่า ดังนี้ (รจนา สุนทรานนท์, 2547, น. 22-36)

ท่าที่ 1 ตั้งวงบนจีบเคลื่อนลงมา

ท่าที่ 2 จีบสะบัดด้านข้างซ้าย

ท่าที่ 3 ท่าภมรเกล้า

ท่าที่ 4 ท่าไหว้

ท่าที่ 5 ท่าชำนางนอนจีบคว่ำมือซ้ายและท่าชำนางนอนจีบคว่ำมือขวา

ท่าที่ 6 ม้วนจีบระดับวงบน

ท่าที่ 7 จีบยาวมือขวาและจีบยาวมือซ้าย

ท่าที่ 8 ท่าแขกเต้าเข้ารัง

ท่าที่ 9 ท่าผาลา

ท่าที่ 10 แขนตึงต่อข้อศอก

ท่าที่ 11 จีบคว่ำบนฐานไหล่และจีบส่งหลัง

ท่าที่ 12 ต่งวงหางยฝ่ามือ

ท่าที่ 13 ตั่งวงล่าง

ท่าที่ 14 แขนตึงต่อข้อศอก

แบบประเมินพฤติกรรม : มุ่งมั่นในการทำงาน

หน่วยการเรียนรู้ที่ 6 นาฏศิลป์พื้นบ้าน ชุดรำมอญ เรื่อง การฝึกปฏิบัติทำรำมอญท่าที่ 1 - 5
คำชี้แจง ให้ใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างให้ตรงกับความเป็นจริง

กลุ่มที่	เลขที่	ความ รับผิดชอบ ต่องานที่ ได้รับ มอบหมาย		มีการ แลกเปลี่ยน ความคิดเห็น		ส่งงานตรง เวลา		สรุปผลการ ประเมิน	
		ผ่าน	ไม่ผ่าน	ผ่าน	ไม่ผ่าน	ผ่าน	ไม่ผ่าน	ผ่าน	ไม่ผ่าน

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(นางสาวศิวาภรณ์ รนขาว)

เกณฑ์การให้คะแนน

ผ่านตั้งแต่	2	รายการ	ถือว่า	ผ่าน
ผ่าน	1	รายการ	ถือว่า	ไม่ผ่าน

เกณฑ์การประเมินพฤติกรรม : มุ่งมั่นในการทำงาน

รายการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน	
	ผ่าน	ไม่ผ่าน
ความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย	ตั้งใจทำงานที่ได้รับมอบหมาย งานสำเร็จ	ไม่มีความตั้งใจทำงานที่ได้รับมอบหมาย งานไม่สำเร็จ
มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น	มีกระบวนการทำงานเป็นกลุ่ม แลกเปลี่ยนความคิดเห็นยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น	ไม่มีกระบวนการทำงานเป็นกลุ่ม ไม่ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น
ส่งงานตรงเวลา	ส่งงานตามเวลาที่กำหนด	ส่งงานเกินเวลาที่กำหนด

*หมายเหตุ ผ่านตั้งแต่ 2 รายการ ถือว่า ผ่าน
ผ่าน 1 รายการ ถือว่า ไม่ผ่าน

แบบประเมินการปฏิบัติทำรำมอญ (ฉบับที่ 1)

หน่วยการเรียนรู้ที่ 6 นาฏศิลป์พื้นบ้าน ชุดรำมอญ เรื่อง การฝึกปฏิบัติทำรำมอญท่าที่ 1 - 5

กลุ่มที่	เลขที่	รายการ																				รวม 20 คะแนน
		ท่ารำ					จังหวะ					ความพร้อมเพรียง					รูปแบบการรำ					
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
																	</					

หมายเหตุ ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(นางสาวศิวาภรณ์ รนขาว)

เกณฑ์การให้คะแนนระดับคุณภาพ

คะแนน	16 - 20	ระดับคุณภาพ	4	ดีมาก
คะแนน	11 - 15	ระดับคุณภาพ	3	ดี
คะแนน	6 - 10	ระดับคุณภาพ	2	พอใช้
คะแนน	1 - 5	ระดับคุณภาพ	1	ควรปรับปรุง

เกณฑ์คะแนนระดับคุณภาพ	
ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
16 - 20	ดีมาก
11 - 15	ดี
6 - 10	พอใช้
1 - 5	ควรปรับปรุง

เกณฑ์การประเมินทักษะการปฏิบัติทำรำมอญ (ฉบับที่ 1)

ที่	รายการประเมิน	เกณฑ์คะแนนระดับคุณภาพ				
		5	4	3	2	1
1	ท่ารำ	ปฏิบัติท่ารำมอญถูกต้องทุกท่า	ปฏิบัติท่ารำมอญ ผิด 1 ท่า	ปฏิบัติท่ารำมอญ ผิด 2 ท่า	ปฏิบัติท่ารำมอญ ผิด 3 ท่า	ปฏิบัติท่ารำมอญ ผิด 4 ท่าขึ้นไป
2	จังหวะ	ปฏิบัติท่ารำมอญได้ถูกต้องตามจังหวะ	ปฏิบัติท่ารำมอญ ผิด 1 จังหวะ	ปฏิบัติท่ารำมอญ ผิด 2 จังหวะ	ปฏิบัติท่ารำมอญ ผิด 3 จังหวะ	ปฏิบัติท่ารำมอญ ผิด 4 จังหวะขึ้นไป
3	ความพร้อมเพรียง	มีความพร้อมเพรียงสมบูรณ์สวยงาม	ขาดความพร้อมเพรียง 1 ท่า	ขาดความพร้อมเพรียง 2 ท่า	ขาดความพร้อมเพรียง 3 ท่า	ขาดความพร้อมเพรียง 4 ท่าขึ้นไป
4	รูปแบบการรำ	รูปแบบการรำถูกต้องสมบูรณ์	รูปแบบการรำไม่ถูกต้อง 1 จุด	รูปแบบการรำไม่ถูกต้อง 2 จุด	รูปแบบการรำไม่ถูกต้อง 3 จุด	รูปแบบการรำไม่ถูกต้อง 4 จุดขึ้นไป

*หมายเหตุ ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์

เกณฑ์การให้คะแนนระดับคุณภาพ

คะแนน 16 – 20	ระดับคุณภาพ 4 ดีมาก
คะแนน 11 - 15	ระดับคุณภาพ 3 ดี
คะแนน 6 - 10	ระดับคุณภาพ 2 พอใช้
คะแนน 1 - 5	ระดับคุณภาพ 1 ควรปรับปรุง

เกณฑ์คะแนนระดับคุณภาพ	
ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
16 - 20	ดีมาก
11 - 15	ดี
6 - 10	พอใช้
1 - 5	ควรปรับปรุง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3

กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ : ดนตรี-นาฏศิลป์ ภาคเรียนที่ 2/2566 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
หน่วยการเรียนรู้ที่ 6 นาฏศิลป์พื้นบ้าน ชุดรำมอญ เวลา 5 ชั่วโมง
เรื่อง การฝึกปฏิบัติทำรำมอญท่าที่ 6 - 10 เวลา 1 ชั่วโมง
ครูผู้สอน : นางสาวศิวาภรณ์ รนขาว โรงเรียนคลองบ้านพร้าว

1. สาระสำคัญ

กระบวนท่ารำมอญ ท่าที่ 6 - 10 คือ ม้วนจีบระดับวงบน จีบยาวมือขวาและจีบยาวมือซ้าย
ท่าแขกเต้าเข้ารัง ท่าผาลาและแขนตึงต่อข้อศอก

2. ตัวชี้วัดชั้นปี

มาตรฐาน ศ 3.1 เข้าใจ และแสดงออกทางนาฏศิลป์อย่างสร้างสรรค์ วิเคราะห์
วิพากษ์วิจารณ์คุณค่านาฏศิลป์ถ่ายทอดความรู้สึก ความคิดอย่าง
อิสระ ชื่นชมและประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

ตัวชี้วัด ศ 3.1 ป.5/3 แสดงนาฏศิลป์ โดยเน้นการใช้ภาษาท่าและนาฏยศัพท์ในการสื่อ
ความหมายและการแสดงออก

สาระการเรียนรู้แกนกลาง การแสดงนาฏศิลป์ ได้แก่ ฟ้อน

มาตรฐาน ศ 3.2 เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างนาฏศิลป์ ประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม
เห็นคุณค่าของนาฏศิลป์ที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น
ภูมิปัญญาไทยและสากล

ตัวชี้วัด ศ 3.2 ป.5/2 ระบุหรือแสดงนาฏศิลป์พื้นบ้านที่สะท้อนถึงวัฒนธรรมและประเพณี

สาระการเรียนรู้แกนกลาง การแสดงนาฏศิลป์ประเภทต่างๆ ได้แก่ การแสดงพื้นบ้าน

3. จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. นักเรียนสามารถอธิบายท่ารำมอญท่าที่ 6 - 10 ได้
2. นักเรียนสามารถปฏิบัติท่ารำมอญท่าที่ 6 - 10 ได้

4. สาระการเรียนรู้

กระบวนท่ารำมอญ ท่าที่ 6 - 10

ท่าที่ 6 ม้วนจีบระดับวงบน

ท่าที่ 7 จีบยาวมือขวาและจีบยาวมือซ้าย

ท่าที่ 8 ท่าแขกเต้าเข้ารัง

ท่าที่ 9 ท่าผาลา

ท่าที่ 10 แขนตึงต่อข้อศอก

5. คุณลักษณะที่เกิดกับผู้เรียน

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

- มุ่งมั่นในการทำงาน

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

- ความสามารถในการสื่อสาร

6. กระบวนการจัดการเรียนรู้

ครูจัดกระบวนการเรียนการสอน โดยประยุกต์ใช้รูปแบบการสอนแบบซิปปาผสมผสานกับรูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของแฮร์โรว์ตามขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นทบทวนความรู้เดิม ครูทบทวนความรู้ เรื่อง ท่ารำมอญท่าที่ 1-5 ที่ได้เรียนชั่วโมงที่แล้ว โดยครูตั้งคำถามนำและเปิดวิถีทัศน์การแสดงรำมอญให้นักเรียนช่วยกันแสดงความคิดเห็น แล้วให้นักเรียนวิเคราะห์จังหวะและทำนองเพลง

- ครูแจ้งให้นักเรียนทราบว่าสอนรำมอญ ในท่าที่ 6-10

ขั้นที่ 2 ขั้นการแสวงหาความรู้ใหม่ ครูเปิดวิถีทัศน์ เรื่อง กระบวนท่ารำมอญ ให้นักเรียนดูพร้อมอธิบายเพิ่มเติมเกี่ยวกับท่ารำมอญ พร้อมทั้งชี้แจงนักเรียนถึงท่ารำมอญท่าที่ 6-10 ที่จะได้ฝึกปฏิบัติในชั่วโมงนี้

ขั้นที่ 3 ขั้นการเลียนแบบ ครูอธิบายและสาธิตท่ารำมอญท่าที่ 6-10 ให้นักเรียนดูเป็นตัวอย่างที่ละท่า พร้อมอธิบายอย่างละเอียด เพื่อให้นักเรียนสังเกตจังหวะและท่ารำและเปิดโอกาสให้ซักถาม

ขั้นที่ 4 ขั้นการลงมือกระทำตามคำสั่ง ครูปฏิบัติท่ารำมอญท่าที่ 6-10 ทีละท่าและให้นักเรียนปฏิบัติตามทีละท่า ครูตรวจสอบความถูกต้อง ให้คำแนะนำและแก้ไขข้อบกพร่อง

ขั้นที่ 5 ขั้นการแลกเปลี่ยนความรู้ความเข้าใจกับกลุ่ม โดยครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม 4 กลุ่ม กลุ่มละ 8 คน แลกเปลี่ยนเรียนรู้การปฏิบัติท่ารำมอญท่าที่ 6-10

ขั้นที่ 6 ขั้นการกระทำอย่างถูกต้องสมบูรณ์ ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มออกมาปฏิบัติท่ารำมอญท่าที่ 6-10 ให้เพื่อนต่างกลุ่มดู โดยให้จับคู่กลุ่มดังนี้

กลุ่มที่ 1 จับคู่กับกลุ่มที่ 2

กลุ่มที่ 3 จับคู่กับกลุ่มที่ 4

การจับคู่กลุ่มปฏิบัติท่ารำ โดยให้กลุ่มที่จับคู่กันช่วยตรวจสอบท่ารำและช่วยกันแนะนำแก้ไข โดยสลับกันปฏิบัติท่ารำและตรวจสอบหมุนเวียนกัน เป็นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในลักษณะเพื่อนช่วยเพื่อน

- ครูให้แต่ละกลุ่มออกมาปฏิบัติทำรำมอญท่าที่ 6-10 ให้ครูดูจนครบทุกกลุ่มและครูแก้ไขข้อบกพร่อง และให้ไปฝึกซ้อมท่ารำจนสามารถทำได้

ขั้นที่ 7 ขั้นการแสดงออกกระทำอย่างเป็นธรรมชาติ ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มออกมาปฏิบัติทำรำมอญ ท่าที่ 6-10 หน้าชั้นเรียนด้วยตนเองอย่างถูกต้องสมบูรณ์ ให้ครูและเพื่อนต่างกลุ่มช่วยกันวิเคราะห์ และแสดงความคิดเห็น นักเรียนร่วมกันสรุปกระบวนการทำรำมอญที่เรียนในชั่วโมงนี้

7. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

วัดผลโดย

1. ให้นักเรียนอธิบายวิธีการปฏิบัติทำรำมอญที่ละกลุ่ม
2. ให้นักเรียนสอบปฏิบัติทำรำมอญท่าที่ 6-10 หน้าชั้นเรียนที่ละกลุ่ม
3. ครูสังเกตพฤติกรรมจากการทำกิจกรรมกลุ่มร่วมกัน

ประเมินผลโดย

1. ประเมินการปฏิบัติทำรำมอญท่าที่ 6-10 จากการสอบที่ละกลุ่ม
2. ประเมินพฤติกรรมนักเรียน, มุ่งมั่นในการทำงาน

8. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

1. ใบความรู้ที่ 2 กระบวนท่ารำมอญ 14 ท่า
2. สื่อวีดิทัศน์ เรื่อง รำมอญ
3. แบบประเมินการปฏิบัติทำรำมอญท่าที่ 6-10 (ฉบับที่ 2)
4. แบบสังเกตพฤติกรรมของนักเรียน : มุ่งมั่นในการทำงาน

ลงชื่อ.....ครูผู้สอน

(นางสาวศิวาภรณ์ รนขาว)

ตำแหน่ง ครู

9. ความคิดเห็นของหัวหน้ากลุ่มสาระ

ได้ทำการตรวจแผนการจัดการเรียนของนางสาวศิวาภรณ์ รนขาว แล้วมีความเห็นดังนี้

9.1 เป็นแผนการจัดการเรียนรู้ที่

☐ ดีมาก

☐ ดี

☐ พอใช้

☐ ต้องปรับปรุง

9.2 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้นำเอากระบวนการเรียนรู้

☐ ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ใช้กระบวนการสอนได้เหมาะสม

☐ ที่ยังไม่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ควรปรับปรุงพัฒนาต่อไป

9.3 เป็นแผนการจัดการเรียนรู้ที่

☐ นำไปใช้สอนได้

☐ ควรปรับปรุงก่อนนำไปใช้

9.4 ข้อเสนอแนะอื่นๆ

.....

.....

ลงชื่อ.....

(นายไพรัช ม้าเสมอ)

ตำแหน่ง หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ

...../...../.....

10. ความเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....

(นายทินกร คุ้มวงศ์)

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนคลองบ้านพร้าว

...../...../.....

11. บันทึกผลหลังแผนการจัดการเรียนรู้

1. ผลการเรียนรู้

1.1 ด้านความรู้ (K)

.....

.....

.....

.....

1.2 ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

.....

.....

.....

1.3 ด้านเจตคติ / คุณลักษณะฯ (A)/ สมรรถนะ (C) เชื่อมโยงกับมาตรฐานสากล

.....

.....

.....

2. บรรยายากาศการเรียนรู้

.....

.....

.....

3. การปรับเปลี่ยนแผนการจัดการเรียนรู้(ถ้ามี)

.....

.....

.....

4. ข้อค้นพบด้านพฤติกรรมจัดการเรียนรู้

.....

.....

5. อื่นๆ

.....

.....

6. ปัญหา/สิ่งที่พัฒนา/แนวทางแก้ปัญา/แนวทางการพัฒนา

ปัญหา/สิ่งที่พัฒนา	สาเหตุของปัญหา/ สิ่งที่พัฒนา	แนวทางแก้ไข/ พัฒนา	วิธีแก้ไข/ พัฒนา	ผลการ แก้ไข/ พัฒนา
.....				
.....				
.....				
.....				
.....				

ลงชื่อ.....ครูผู้สอน

(นางสาวศิวาภรณ์ รนขาว)

ตำแหน่ง ครู

...../...../.....

รับทราบผลการดำเนินงาน

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....

(นายทินกร คุ่มวงษ์)

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนคลองบ้านพร้าว

...../...../.....

แบบประเมินพฤติกรรม : มุ่งมั่นในการทำงาน

หน่วยการเรียนรู้ที่ 6 นาฏศิลป์พื้นบ้าน ชุดรำมอญ เรื่อง การฝึกปฏิบัติท่ารำมอญท่าที่ 6 - 10
คำชี้แจง ให้ใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างให้ตรงกับความเป็นจริง

กลุ่มที่	เลขที่	ความ รับผิดชอบ ต่องานที่ ได้รับ มอบหมาย		มีการ แลกเปลี่ยน ความคิดเห็น		ส่งงานตรง เวลา		สรุปผลการ ประเมิน	
		ผ่าน	ไม่ผ่าน	ผ่าน	ไม่ผ่าน	ผ่าน	ไม่ผ่าน	ผ่าน	ไม่ผ่าน

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

นางสาวศิวาภรณ์ รนชาว)

เกณฑ์การให้คะแนน

ผ่านตั้งแต่	2	รายการ	ถือว่า ผ่าน
ผ่าน	1	รายการ	ถือว่า ไม่ผ่าน

เกณฑ์การประเมินพฤติกรรม : มุ่งมั่นในการทำงาน

รายการประเมิน	ระดับคะแนนคุณภาพ	
	ผ่าน	ไม่ผ่าน
ความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย	ตั้งใจทำงานที่ได้รับมอบหมายงานสำเร็จ	ไม่มีความตั้งใจทำงานที่ได้รับมอบหมาย งานไม่สำเร็จ
มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น	มีกระบวนการทำงานเป็นกลุ่มแลกเปลี่ยนความคิดเห็นยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น	ไม่มีกระบวนการทำงานเป็นกลุ่ม ไม่ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น
ส่งงานตรงเวลา	ส่งงานตามเวลาที่กำหนด	ส่งงานเกินเวลาที่กำหนด

*หมายเหตุ ผ่านตั้งแต่ 2 รายการ ถือว่า ผ่าน
ผ่าน 1 รายการ ถือว่า ไม่ผ่าน

แบบประเมินการปฏิบัติทำรำมอญ (ฉบับที่ 2)

หน่วยการเรียนรู้ที่ 6 นาฏศิลป์พื้นบ้าน ชุดรำมอญ เรื่อง การฝึกปฏิบัติทำรำมอญทำที่ 6 - 10

กลุ่มที่	เลขที่	รายการ																				รวม 20 คะแนน
		ท่ารำ					จังหวะ					ความพร้อมเพรียง					รูปแบบการรำ					
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	

หมายเหตุ ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
(นางสาวศิวาภรณ์ รนขาว)

เกณฑ์การให้คะแนนระดับคุณภาพ

คะแนน	16 – 20	ระดับคุณภาพ	4 ดีมาก
คะแนน	11 - 15	ระดับคุณภาพ	3 ดี
คะแนน	6 - 10	ระดับคุณภาพ	2 พอใช้
คะแนน	1 - 5	ระดับคุณภาพ	1 ควรปรับปรุง

เกณฑ์คะแนนระดับคุณภาพ	
ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
16 - 20	ดีมาก
11 - 15	ดี
6 - 10	พอใช้
1 - 5	ควรปรับปรุง

เกณฑ์การประเมินทักษะการปฏิบัติทำรำมอญ (ฉบับที่ 2)

ที่	รายการประเมิน	เกณฑ์คะแนนระดับคุณภาพ				
		5	4	3	2	1
1	ท่ารำ	ปฏิบัติท่ารำมอญถูกต้องทุกท่า	ปฏิบัติท่ารำมอญ ผิด 1 ท่า	ปฏิบัติท่ารำมอญ ผิด 2 ท่า	ปฏิบัติท่ารำมอญ ผิด 3 ท่า	ปฏิบัติท่ารำมอญ ผิด 4 ท่าขึ้นไป
2	จังหวะ	ปฏิบัติท่ารำมอญได้ถูกต้องตามจังหวะ	ปฏิบัติท่ารำมอญ ผิด 1 จังหวะ	ปฏิบัติท่ารำมอญ ผิด 2 จังหวะ	ปฏิบัติท่ารำมอญ ผิด 3 จังหวะ	ปฏิบัติท่ารำมอญ ผิด 4 จังหวะขึ้นไป
3	ความพร้อมเพรียง	มีความพร้อมเพรียงสมบูรณ์สวยงาม	ขาดความพร้อมเพรียง 1 ท่า	ขาดความพร้อมเพรียง 2 ท่า	ขาดความพร้อมเพรียง 3 ท่า	ขาดความพร้อมเพรียง 4 ท่าขึ้นไป
4	รูปแบบการรำ	รูปแบบการรำถูกต้องสมบูรณ์	รูปแบบการรำไม่ถูกต้อง 1 จุด	รูปแบบการรำไม่ถูกต้อง 2 จุด	รูปแบบการรำไม่ถูกต้อง 3 จุด	รูปแบบการรำไม่ถูกต้อง 4 จุดขึ้นไป

***หมายเหตุ** ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์

เกณฑ์การให้คะแนนระดับคุณภาพ

คะแนน 16 – 20	ระดับคุณภาพ 4 ดีมาก
คะแนน 11 - 15	ระดับคุณภาพ 3 ดี
คะแนน 6 - 10	ระดับคุณภาพ 2 พอใช้
คะแนน 1 - 5	ระดับคุณภาพ 1 ควรปรับปรุง

เกณฑ์คะแนนระดับคุณภาพ	
ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
16 - 20	ดีมาก
11 - 15	ดี
6 - 10	พอใช้
1 - 5	ควรปรับปรุง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4

กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ : ดนตรี-นาฏศิลป์ ภาคเรียนที่ 2/2566 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
หน่วยการเรียนรู้ที่ 6 นาฏศิลป์พื้นบ้าน ชุตรามอญ เวลา 5 ชั่วโมง
เรื่อง การฝึกปฏิบัติทำรำมอญท่าที่ 11 - 14 เวลา 1 ชั่วโมง
ครูผู้สอน : นางสาวศิวาภรณ์ รนขาว โรงเรียนคลองบ้านพร้าว

1. สาระสำคัญ

กระบวนการทำรำมอญ ท่าที่ 11 - 14 คือ จีบคว่ำบนฐานไหล่และจีบส่งหลัง ตั้งวงหงายฝ่ามือ ตั้งวงล่าง และแขนตั้งต่อข้อศอก

2. ตัวชี้วัดชั้นปี

มาตรฐาน ศ 3.1 เข้าใจ และแสดงออกทางนาฏศิลป์อย่างสร้างสรรค์ วิเคราะห์ วิพากษ์ วิจารณ์คุณค่านาฏศิลป์ถ่ายทอดความรู้สึก ความคิดอย่างอิสระ ชื่นชมและประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

ตัวชี้วัด ศ 3.1 ป.5/3 แสดงนาฏศิลป์ โดยเน้นการใช้ภาษาท่าและนาฏยศัพท์ในการสื่อความหมายและการแสดงออก

สาระการเรียนรู้แกนกลาง การแสดงนาฏศิลป์ ได้แก่ ฟ้อน

มาตรฐาน ศ 3.2 เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างนาฏศิลป์ ประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม เห็นคุณค่าของนาฏศิลป์ที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทยและสากล

ตัวชี้วัด ศ 3.2 ป.5/2 ระบุหรือแสดงนาฏศิลป์พื้นบ้านที่สะท้อนถึงวัฒนธรรมและประเพณี

สาระการเรียนรู้แกนกลาง การแสดงนาฏศิลป์ประเภทต่างๆ ได้แก่ การแสดงพื้นบ้าน

3. จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. นักเรียนสามารถอธิบายท่ารำมอญท่าที่ 11 - 14 ได้
2. นักเรียนสามารถปฏิบัติท่ารำมอญท่าที่ 11 - 14 ได้

4. สาระการเรียนรู้

กระบวนการทำรำมอญ ท่าที่ 11-14

ท่าที่ 11 จีบคว่ำบนฐานไหล่และจีบส่งหลัง

ท่าที่ 12 ตั้งวงหงายฝ่ามือ

ท่าที่ 13 ตั้งวงล่าง

ท่าที่ 14 แขนตั้งต่อข้อศอก

5. คุณลักษณะที่เกิดกับผู้เรียน

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

- มุ่งมั่นในการทำงาน

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

- ความสามารถในการสื่อสาร

6. กระบวนการจัดการเรียนรู้

ครูจัดกระบวนการเรียนการสอน โดยประยุกต์ใช้รูปแบบการสอนแบบซิปปาผสมผสานกับรูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของแฮร์โรว์ตามขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นทบทวนความรู้เดิม ครูทบทวนความรู้ เรื่อง ทำร่ำมอญท่าที่ 6-10 ที่ได้เรียนชั่วโมงที่แล้ว โดยครูตั้งคำถามนำและเปิดเวทีทัศน์การแสดงร่ำมอญให้นักเรียนช่วยกันแสดงความคิดเห็น แล้วให้นักเรียนวิเคราะห์จังหวะและทำนองเพลง

- ครูแจ้งให้นักเรียนทราบว่า จะสอนร่ำมอญ ในท่าที่ 11-14

ขั้นที่ 2 ขั้นการแสวงหาความรู้ใหม่ ครูเปิดเวทีทัศน์ เรื่อง กระบวนท่าร่ำมอญ ให้นักเรียนดูพร้อมอธิบายเพิ่มเติมเกี่ยวกับท่าร่ำมอญ พร้อมทั้งชี้แจงนักเรียนถึงท่าร่ำมอญท่าที่ 11-14 ที่จะได้ฝึกปฏิบัติในชั่วโมงนี้

ขั้นที่ 3 ขั้นการเลียนแบบ ครูอธิบายและสาธิตท่าร่ำมอญท่าที่ 11-14 ให้นักเรียนดูเป็นตัวอย่างทีละท่า พร้อมอธิบายอย่างละเอียด เพื่อให้ นักเรียนสังเกตจังหวะและท่าร่ำและเปิดโอกาสให้ซักถาม

ขั้นที่ 4 ขั้นการลงมือกระทำตามคำสั่ง ครูปฏิบัติท่าร่ำมอญท่าที่ 11-14 ทีละท่าและให้นักเรียนปฏิบัติตามทีละท่า ครูตรวจสอบความถูกต้อง ให้คำแนะนำและแก้ไขข้อบกพร่อง

ขั้นที่ 5 ขั้นการแลกเปลี่ยนความรู้ความเข้าใจกับกลุ่ม โดยครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม 4 กลุ่ม กลุ่มละ 8 คน แลกเปลี่ยนเรียนรู้การปฏิบัติท่าร่ำมอญท่าที่ 11-14

ขั้นที่ 6 ขั้นการกระทำอย่างถูกต้องสมบูรณ์ ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มออกมาปฏิบัติท่าร่ำมอญท่าที่ 11-14 ให้เพื่อนต่างกลุ่มดู โดยให้จับคู่กลุ่มดังนี้

กลุ่มที่ 1 จับคู่กับกลุ่มที่ 3

กลุ่มที่ 2 จับคู่กับกลุ่มที่ 4

การจับคู่กลุ่มปฏิบัติท่าร่ำ โดยให้กลุ่มที่จับคู่กันช่วยตรวจสอบท่าร่ำและช่วยกันแนะนำแก้ไข โดยสลับกันปฏิบัติท่าร่ำและตรวจสอบหมุนเวียนกัน เป็นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในลักษณะเพื่อนช่วยเพื่อน

- ครูให้แต่ละกลุ่มออกมาปฏิบัติท่าร่ำมอญท่าที่ 11-14 ให้ครูดูจนครบทุกกลุ่มและครูแก้ไขข้อบกพร่อง และให้ไปฝึกซ้อมท่าร่ำจนสามารถทำได้

ขั้นที่ 7 ขั้นการแสดงผลการกระทำอย่างเป็นธรรมชาติ ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มออกมาปฏิบัติทำรำมอญท่าที่ 11-14 หน้าชั้นเรียนด้วยตนเองอย่างถูกต้องสมบูรณ์ ให้ครูและเพื่อนต่างกลุ่มช่วยกันวิเคราะห์ และแสดงความคิดเห็น นักเรียนร่วมกันสรุปกระบวนการทำรำมอญที่เรียนในชั่วโมงนี้

7. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

วัดผลโดย

1. ให้นักเรียนอธิบายวิธีการปฏิบัติทำรำมอญท่าที่ 11-14 ทีละกลุ่ม
2. ให้นักเรียนสอบปฏิบัติทำรำมอญท่าที่ 11-14 หน้าชั้นเรียนทีละกลุ่ม
2. ครูสังเกตพฤติกรรมจากการทำกิจกรรมกลุ่มร่วมกัน

ประเมินผลโดย

1. ประเมินการปฏิบัติทำรำมอญท่าที่ 11-14 จากการสอบทีละกลุ่ม
2. ประเมินพฤติกรรมนักเรียน : มุ่งมั่นในการทำงาน

8. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

1. ใบความรู้ที่ 2 ทำรำมอญ
2. สื่อวีดิทัศน์ เรื่อง รำมอญ
3. แบบประเมินการปฏิบัติทำรำมอญท่าที่ 11-14 (ฉบับที่ 3)
4. แบบประเมินพฤติกรรมของนักเรียน : มุ่งมั่นในการทำงาน

ลงชื่อ.....ครูผู้สอน

(นางสาวศิวาภรณ์ รนขาว)

ตำแหน่ง ครู

9. ความคิดเห็นของหัวหน้ากลุ่มสาระ

ได้ทำการตรวจแผนการจัดการเรียนของนางสาวศิวาภรณ์ รนขาว แล้วมีความเห็นดังนี้

9.1 เป็นแผนการจัดการเรียนรู้ที่

☐ ดีมาก

☐ ดี

☐ พอใช้

☐ ต้องปรับปรุง

9.2 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้นำเอากระบวนการเรียนรู้

☐ ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ใช้กระบวนการสอนได้เหมาะสม

☐ ที่ยังไม่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ควรปรับปรุงพัฒนาต่อไป

9.3 เป็นแผนการจัดการเรียนรู้ที่

☐ นำไปใช้สอนได้

☐ ควรปรับปรุงก่อนนำไปใช้

9.4 ข้อเสนอแนะอื่นๆ

.....

.....

ลงชื่อ.....

(นายไพรัช ม้าเสมอ)

ตำแหน่ง หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ

...../...../.....

10. ความเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....

(นายทินกร คุ้มวงศ์)

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนคลองบ้านพร้าว

...../...../.....

11. บันทึกผลหลังแผนการจัดการเรียนรู้

1. ผลการเรียนรู้

1.1 ด้านความรู้ (K)

.....

.....

.....

1.2 ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

.....

.....

.....

1.3 ด้านเจตคติ / คุณลักษณะฯ (A)/ สมรรถนะ (C) เชื่อมโยงกับมาตรฐานสากล

.....

.....

.....

2. บรรยายการการเรียนรู้

.....

.....

.....

3. การปรับเปลี่ยนแผนการจัดการเรียนรู้(ถ้ามี)

.....

.....

.....

4. ข้อค้นพบด้านพฤติกรรมการจัดการเรียนรู้

.....

.....

5. อื่นๆ

.....

.....

.....

6. ปัญหา/สิ่งที่พัฒนา/แนวทางแก้ปัญา/แนวทางการพัฒนา

ปัญหา/สิ่งที่พัฒนา	สาเหตุของปัญหา/ สิ่งที่พัฒนา	แนวทางแก้ไข/ พัฒนา	วิธีแก้ไข/ พัฒนา	ผลการแก้ไข/ พัฒนา
.....				
.....				
.....				
.....				

ลงชื่อ.....ครูผู้สอน

(นางสาวศิวาภรณ์ รนขาว)

ตำแหน่ง ครู

...../...../.....

รับทราบผลการดำเนินงาน

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....

(นายทินกร คุ่มวงษ์)

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนคลองบ้านพร้าว

...../...../.....

แบบสังเกตพฤติกรรม : มุ่งมั่นในการทำงาน

หน่วยการเรียนรู้ที่ 6 นาฏศิลป์พื้นบ้าน ชุดรำมอญ เรื่อง การฝึกปฏิบัติท่ารำมอญท่าที่ 11-14
คำชี้แจง ให้ใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างให้ตรงกับความเป็นจริง

กลุ่มที่	เลขที่	ความ รับผิดชอบ ต่องานที่ ได้รับ มอบหมาย		มีการ แลกเปลี่ยน ความคิดเห็น		ส่งงานตรง เวลา		สรุปผลการ ประเมิน	
		ผ่าน	ไม่ผ่าน	ผ่าน	ไม่ผ่าน	ผ่าน	ไม่ผ่าน	ผ่าน	ไม่ผ่าน

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

นางสาวศิวาภรณ์ รนขาว)

เกณฑ์การให้คะแนน

ผ่านตั้งแต่	2	รายการ	ถือว่า	ผ่าน
ผ่าน	1	รายการ	ถือว่า	ไม่ผ่าน

เกณฑ์การประเมินพฤติกรรม : มุ่งมั่นในการทำงาน

รายการประเมิน	ระดับคะแนนคุณภาพ	
	ผ่าน	ไม่ผ่าน
ความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย	ตั้งใจทำงานที่ได้รับมอบหมาย งานสำเร็จ	ไม่มีความตั้งใจทำงานที่ได้รับมอบหมาย งานไม่สำเร็จ
มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น	มีกระบวนการทำงานเป็นกลุ่ม แลกเปลี่ยนความคิดเห็นยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น	ไม่มีกระบวนการทำงานเป็นกลุ่ม ไม่ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น
ส่งงานตรงเวลา	ส่งงานตามเวลาที่กำหนด	ส่งงานเกินเวลาที่กำหนด

*หมายเหตุ ผ่านตั้งแต่ 2 รายการ ถือว่า ผ่าน
 ผ่าน 1 รายการ ถือว่า ไม่ผ่าน

แบบประเมินการปฏิบัติทำรำมอญ (ฉบับที่ 3)

หน่วยการเรียนรู้ที่ 6 นาฏศิลป์พื้นบ้าน ชุดรำมอญ เรื่อง การฝึกปฏิบัติทำรำมอญท่าที่ 11-14

กลุ่มที่	เลขที่	รายการ																				รวม 20 คะแนน
		ท่ารำ					จังหวะ					ความพร้อมเพรียง					รูปแบบการรำ					
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
																	</					

หมายเหตุ ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
(นางสาวศิวาภรณ์ รนขาว)

เกณฑ์การให้คะแนนระดับคุณภาพ

คะแนน	16 – 20	ระดับคุณภาพ	4 ดีมาก
คะแนน	11 - 15	ระดับคุณภาพ	3 ดี
คะแนน	6 - 10	ระดับคุณภาพ	2 พอใช้
คะแนน	1 - 5	ระดับคุณภาพ	1 ควรปรับปรุง

เกณฑ์คะแนนระดับคุณภาพ	
ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
16 - 20	ดีมาก
11 - 15	ดี
6 - 10	พอใช้
1 - 5	ควรปรับปรุง

เกณฑ์การประเมินทักษะการปฏิบัติทำรำมอญ (ฉบับที่ 3)

ที่	รายการประเมิน	เกณฑ์คะแนนระดับคุณภาพ				
		5	4	3	2	1
1	ท่ารำ	ปฏิบัติท่ารำมอญถูกต้องทุกท่า	ปฏิบัติท่ารำมอญ ผิด 1 ท่า	ปฏิบัติท่ารำมอญ ผิด 2 ท่า	ปฏิบัติท่ารำมอญ ผิด 3 ท่า	ปฏิบัติท่ารำมอญ ผิด 4 ท่าขึ้นไป
2	จังหวะ	ปฏิบัติท่ารำมอญได้ถูกต้องตามจังหวะ	ปฏิบัติท่ารำมอญ ผิด 1 จังหวะ	ปฏิบัติท่ารำมอญ ผิด 2 จังหวะ	ปฏิบัติท่ารำมอญ ผิด 3 จังหวะ	ปฏิบัติท่ารำมอญ ผิด 4 จังหวะขึ้นไป
3	ความพร้อมเพรียง	มีความพร้อมเพรียงสมบูรณ์สวยงาม	ขาดความพร้อมเพรียง 1 ท่า	ขาดความพร้อมเพรียง 2 ท่า	ขาดความพร้อมเพรียง 3 ท่า	ขาดความพร้อมเพรียง 4 ท่าขึ้นไป
4	รูปแบบการรำ	รูปแบบการรำถูกต้องสมบูรณ์	รูปแบบการรำไม่ถูกต้อง 1 จุด	รูปแบบการรำไม่ถูกต้อง 2 จุด	รูปแบบการรำไม่ถูกต้อง 3 จุด	รูปแบบการรำไม่ถูกต้อง 4 จุดขึ้นไป

*หมายเหตุ ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์

เกณฑ์การให้คะแนนระดับคุณภาพ

คะแนน	16 - 20	ระดับคุณภาพ	4 ดีมาก
คะแนน	11 - 15	ระดับคุณภาพ	3 ดี
คะแนน	6 - 10	ระดับคุณภาพ	2 พอใช้
คะแนน	1 - 5	ระดับคุณภาพ	1 ควรปรับปรุง

เกณฑ์คะแนนระดับคุณภาพ	
ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
16 - 20	ดีมาก
11 - 15	ดี
6 - 10	พอใช้
1 - 5	ควรปรับปรุง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5

กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ : ดนตรี-นาฏศิลป์ ภาคเรียนที่ 2/2566 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
 หน่วยการเรียนรู้ที่ 6 นาฏศิลป์พื้นบ้าน ชุดรำมอญ เวลา 5 ชั่วโมง
 เรื่อง การนำเสนอรายงานและการแสดงรำมอญ เวลา 1 ชั่วโมง
 ครูผู้สอน : นางสาวศิวาภรณ์ รนขาว โรงเรียนคลองบ้านพร้าว

1. สาระสำคัญ

การนำเสนอการแสดงรำมอญเป็นการนำเสนอกระบวนการทำรำตามจารีตและธรรมเนียมปฏิบัติการทำรำมอญตามรูปแบบของक्रमงค พงษ์เจริญ ซึ่งมีกระบวนการทำทั้งหมด 14 ท่า โดยเริ่มจากการไหว้ครู แล้วตามด้วยกระบวนการทำท่าที่ 1 ถึง 14 แปรแถวตามรูปแบบการแสดงในโอกาสแสดงในงานมงคลและอวมงคล รำมอญเป็นการแสดงที่เป็นเอกลักษณ์ของภูมิปัญญาท้องถิ่นของชาวมอญในจังหวัดปทุมธานี

2. ตัวชี้วัดชั้นปี

มาตรฐาน ศ 3.1 เข้าใจ และแสดงออกทางนาฏศิลป์อย่างสร้างสรรค์ วิเคราะห์ วิพากษ์ วิจัยคุณค่าของนาฏศิลป์ถ่ายทอดความรู้สึก ความคิดอย่างอิสระ ชื่นชมและประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

ตัวชี้วัด ศ 3.1 ป.5/1 บรรยายองค์ประกอบนาฏศิลป์

สาระการเรียนรู้แกนกลาง องค์ประกอบของนาฏศิลป์ ได้แก่ จังหวะ ทำนอง ภาษาท่าและนาฏยศัพท์

ตัวชี้วัด ศ 3.1 ป.5/3 แสดงนาฏศิลป์ โดยเน้นการใช้ภาษาท่าและนาฏยศัพท์ในการสื่อความหมายและการแสดงออก

สาระการเรียนรู้แกนกลาง การแสดงนาฏศิลป์ ได้แก่ ฟ้อน

มาตรฐาน ศ 3.2 เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างนาฏศิลป์ ประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม เห็นคุณค่าของนาฏศิลป์ที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทยและสากล

ตัวชี้วัด ศ 3.2 ป.5/2 ระบุหรือแสดงนาฏศิลป์ นาฏศิลป์พื้นบ้านที่สะท้อนถึงวัฒนธรรมและประเพณี

สาระการเรียนรู้แกนกลาง การแสดงนาฏศิลป์ประเภทต่างๆ ได้แก่ การแสดงพื้นบ้าน

3. จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. นักเรียนสามารถอธิบายรูปแบบและจารีตของการแสดงรำมอญได้

2. นักเรียนสามารถนำเสนอการแสดงรำมอญได้

3. นักเรียนสามารถบอกคุณค่า ประโยชน์และแนวทางในการอนุรักษ์รำมอญได้

4. สารการเรียนรู้

1. นำเสนอการแสดงรำมอญ

2. คุณค่า ประโยชน์และแนวทางในการอนุรักษ์รำมอญ

5. คุณลักษณะที่เกิดกับผู้เรียน

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

- รักความเป็นไทย

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

- ความสามารถในการสื่อสาร

6. กระบวนการจัดการเรียนรู้

ครูจัดกระบวนการเรียนการสอน โดยประยุกต์ใช้รูปแบบการสอนแบบซิปปาผสมผสานกับรูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของแฮร์โรว์ตามขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นการทบทวนความรู้เดิม โดยครูเปิดวิดีโอทัศน์รำมอญให้นักเรียนดู และให้นักเรียนทบทวนท่ารำมอญที่เรียนไปแล้ว และช่วยกันอธิบายท่ารำ

ขั้นที่ 2 ขั้นการแสวงหาความรู้ใหม่ เป็นขั้นเชื่อมโยงความรู้ใหม่กับความรู้เดิม โดยครูให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายลักษณะท่ารำ จังหวะและวิเคราะห์ความเหมือนและต่างในแต่ละกระบวนการทำ เพื่อให้ นักเรียนเข้าใจและปฏิบัติได้ถูกต้อง

ขั้นที่ 3 ขั้นการลงมือกระทำตามคำสั่ง โดยครูให้นักเรียนฝึกปฏิบัติท่ารำมอญ ครูตรวจสอบความถูกต้อง แล้วให้นักเรียนแก้ไขและปรับปรุงกระบวนการท่ารำ

ขั้นที่ 4 ขั้นสรุปและจัดระเบียบความรู้ โดยครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม 4 กลุ่ม กลุ่มละ 8 คน เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้และฝึกปฏิบัติท่ารำมอญ นักเรียนช่วยกันฝึกฝนและฝึกปฏิบัติท่ารำมอญร่วมกัน

ขั้นที่ 5 ขั้นการแลกเปลี่ยนความรู้ความเข้าใจกับกลุ่ม ครูให้นักเรียนฝึกปฏิบัติท่ารำมอญ เป็นกลุ่มฝึกปฏิบัติหลายๆครั้งจนสามารถปฏิบัติท่ารำมอญได้อย่างถูกต้องสมบูรณ์ โดยครูให้คำแนะนำเพิ่มเติม

ขั้นที่ 6 ขั้นการกระทำอย่างถูกต้องสมบูรณ์ โดยให้นักเรียนปฏิบัติท่ารำมอญ หน้าชั้นเรียนทีละกลุ่มจนครบทุกกลุ่ม แล้วให้เพื่อนแต่ละกลุ่มช่วยกันประเมินและแสดงความคิดเห็น

ขั้นที่ 7 ขั้นการแสดงออกกระทำอย่างเป็นธรรมชาติ โดยให้นักเรียนแต่ละกลุ่มฝึกปฏิบัติท่ารำมอญ ครูคอยแก้ไขและให้คำแนะนำเพิ่มเติม เพื่อเตรียมนำเสนอการแสดง

ขั้นที่ 8 ขั้นการประยุกต์ใช้ความรู้ โดยครูและนักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณค่า ประโยชน์และแนวทางในการอนุรักษ์รามอยุตามใบงานที่ 2 โดยกำหนดให้ไม่น้อยกว่า 5 ข้อ และเตรียมนำเสนอการแสดงรามอยุตามใบงานที่ 2 และให้เวลาในการแต่งกาย 20 นาที

7. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

วัดผลโดย

1. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอรายงานเกี่ยวกับคุณค่า ประโยชน์และแนวทางในการอนุรักษ์รามอยุ ตามใบงานที่ 2
2. ให้นักเรียนนำเสนอการแสดงรามอยุหน้าชั้นเรียนที่ละกลุ่ม
3. ครูสังเกตพฤติกรรมจากการทำกิจกรรมกลุ่มร่วมกัน

ประเมินผลโดย

1. การนำเสนอรายงาน ตามใบงานที่ 2
2. การนำเสนอการแสดงรามอยุที่ละกลุ่ม
3. การสังเกตพฤติกรรมนักเรียน : รักความเป็นไทย

8. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

1. สื่อวีดิทัศน์รามอยุ
2. ใบงานที่ 2
3. แบบประเมินการนำเสนอรายงานและการแสดง
4. แบบสังเกตพฤติกรรมของนักเรียน : รักความเป็นไทย

ลงชื่อ.....ครูผู้สอน

(นางสาวศิวาภรณ์ รนขาว)

ตำแหน่ง ครู

9. ความคิดเห็นของหัวหน้ากลุ่มสาระ

ได้ทำการตรวจแผนการจัดการเรียนของนางสาวศิวาภรณ์ รนขาว แล้วมีความเห็นดังนี้

9.1 เป็นแผนการจัดการเรียนรู้ที่

☐ ดีมาก

☐ ดี

☐ พอใช้

☐ ต้องปรับปรุง

9.2 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้นำเอากระบวนการเรียนรู้

☐ ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ใช้กระบวนการสอนได้เหมาะสม

☐ ที่ยังไม่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ควรปรับปรุงพัฒนาต่อไป

9.3 เป็นแผนการจัดการเรียนรู้ที่

☐ นำไปใช้สอนได้

☐ ควรปรับปรุงก่อนนำไปใช้

9.4 ข้อเสนอแนะอื่นๆ

.....

.....

ลงชื่อ.....

(นายไพรัช ม้าเสมอ)

ตำแหน่ง หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ

...../...../.....

10. ความเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....

(นายทินกร คุ้มวงศ์)

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนคลองบ้านพร้าว

...../...../.....

11. บันทึกผลหลังแผนการจัดการเรียนรู้

1. ผลการเรียนรู้

1.1 ด้านความรู้ (K)

.....

.....

.....

.....

.....

1.2 ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

.....

.....

.....

1.3 ด้านเจตคติ / คุณลักษณะฯ (A)/ สมรรถนะ (C) เชื่อมโยงกับมาตรฐานสากล

.....

.....

.....

2. บรรยายภาคการเรียนรู้

.....

.....

.....

3. การปรับเปลี่ยนแผนการจัดการเรียนรู้(ถ้ามี)

.....

.....

.....

4. ข้อค้นพบด้านพฤติกรรมการจัดการเรียนรู้

.....

.....

5. อื่นๆ

.....

.....

.....

6. ปัญหา/สิ่งที่พัฒนา/แนวทางแก้ปัญหา/แนวทางการพัฒนา

ปัญหา/สิ่งที่พัฒนา	สาเหตุของปัญหา/สิ่งที่พัฒนา	แนวทางแก้ไข/พัฒนา	วิธีแก้ไข/พัฒนา	ผลการแก้ไข/พัฒนา
.....				
.....				
.....				

ลงชื่อ.....ครูผู้สอน

(นางสาวศิวาภรณ์ รนขาว)

ตำแหน่ง ครู

...../...../.....

รับทราบผลการดำเนินงาน

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....

(นายทินกร คุ่มวงษ์)

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนคลองบ้านพร้าว

...../...../.....

ใบงานที่ 2 เรื่อง การนำเสนอรายงานและการแสดงรำมอญ

คำชี้แจง : ให้นักเรียนแบ่งออกเป็น 4 กลุ่มและดำเนินการ ดังนี้

1. ส่งตัวแทนออกมาจับฉลากลำดับการนำเสนอรายงาน
2. ร่วมกันวิเคราะห์ คุณค่า ประโยชน์และแนวทางในการอนุรักษ์รำมอญไม่น้อยกว่า 5 ข้อ
3. ร่วมกันฝึกซ้อมการแสดงรำมอญ
4. แต่งกายชุดรำมอญประกอบการแสดง โดยให้แต่งกายกลุ่มละ 2 คน
5. นำเสนอรายงานและการแสดงรำมอญเป็นกลุ่มตามลำดับที่จับฉลากได้

แบบสังเกตพฤติกรรมของนักเรียน: รักความเป็นไทย

หน่วยการเรียนรู้ที่ 6 นาฏศิลป์พื้นบ้าน ชุดรำมอญ เรื่อง การนำเสนอรายงานและการแสดง
คำชี้แจง ให้ใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างให้ตรงกับความเป็นจริง

กลุ่มที่	เลขที่	ความสนใจ		การแสดงความคิดเห็น		สรุปผลการประเมิน	
		ผ่าน	ไม่ผ่าน	ผ่าน	ไม่ผ่าน	ผ่าน	ไม่ผ่าน

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(นางสาวศิวาภรณ์ รนขาว)

ตำแหน่ง ครู

เกณฑ์การให้คะแนน

ผ่านตั้งแต่	2	รายการ	ถือว่า	ผ่าน
ผ่าน	1	รายการ	ถือว่า	ไม่ผ่าน

เกณฑ์การประเมินพฤติกรรม : รักความเป็นไทย

รายการประเมิน	เกณฑ์คะแนนระดับคุณภาพ	
	ผ่าน	ไม่ผ่าน
ความสนใจ	มีความสนใจในการเรียนอย่างต่อเนื่อง	ให้ความสนใจในการเรียนเป็นบางครั้ง
การแสดงความคิดเห็น	มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นในการปรับปรุงแก้ไขท่ารำภายในกลุ่มและต่างกลุ่ม	ไม่กล้าแสดงความคิดเห็นในการปรับปรุงแก้ไขท่ารำภายในกลุ่มและต่างกลุ่ม

*หมายเหตุ ผ่านตั้งแต่ 2 รายการ ถือว่า ผ่าน
ผ่าน 1 รายการ ถือว่า ไม่ผ่าน

แบบประเมินการนำเสนอรายงานและการแสดงร่ำมอญ

หน่วยการเรียนรู้ที่ 6 นาฏศิลป์พื้นบ้าน ชุดร่ำมอญ เรื่อง การนำเสนอรายงานและการแสดงร่ำมอญ

กลุ่มที่	เลขที่	รายการ															รวม 20 คะแนน					
		รูปแบบการแสดง					การแต่งกาย					ความพร้อมเพรียง						การวิเคราะห์คุณค่า และประโยชน์				
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1		5	4	3	2	1

หมายเหตุ ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(นางสาวศิวาภรณ์ รนขาว)

เกณฑ์การให้คะแนนระดับคุณภาพ

คะแนน 16 – 20	ระดับคุณภาพ 4 ดีมาก
คะแนน 11 - 15	ระดับคุณภาพ 3 ดี
คะแนน 6 - 10	ระดับคุณภาพ 2 พอใช้
คะแนน 1 - 5	ระดับคุณภาพ 1 ควรปรับปรุง

เกณฑ์คะแนนระดับคุณภาพ	
ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
16 - 20	ดีมาก
11 - 15	ดี
6 - 10	พอใช้
1 - 5	ควรปรับปรุง

เกณฑ์การประเมินการนำเสนอรายงานและการแสดงร่ำมอญ

ที่	รายการประเมิน	เกณฑ์ระดับคะแนนคุณภาพ				
		5	4	3	2	1
1	รูปแบบการ แสดง	รูปแบบการ แสดงเป็นไป ตามจารีตและ ธรรมเนียม ปฏิบัติการร่ำ มอญครบถ้วน สมบูรณ์	รูปแบบการ แสดงเป็นไป ตามจารีต และธรรมเนียม ปฏิบัติการร่ำ มอญ 1 ส่วน	รูปแบบการ แสดงเป็นไป ตามจารีตและ ธรรมเนียม ปฏิบัติการ ร่ำมอญ 2 ส่วน	รูปแบบการ แสดงเป็นไป ตามจารีต และธรรมเนียม ปฏิบัติ การร่ำ มอญ 3 ส่วน	รูปแบบการ แสดงเป็นไป ตามจารีตและ ธรรมเนียม ปฏิบัติการร่ำ มอญ 4 ส่วนขึ้นไป
2	การแต่ง กาย	การแต่งกาย สวยงามถูกต้อง สมบูรณ์	แต่งกายไม่ เรียบร้อยและผิด 1 ส่วน	แต่งกายไม่ เรียบร้อย และผิด 2 ส่วน	แต่งกายไม่ เรียบร้อยและผิด 3 ส่วน	แต่งกายไม่ เรียบร้อยและ ผิด 4 ส่วนขึ้นไป
3	ความพร้อม เพรียง	มีความพร้อม เพรียงสมบูรณ์ สวยงาม	ขาดความพร้อม เพรียง 1 ท่า	ขาดความพร้อม เพรียง 2 ท่า	ขาดความพร้อม เพรียง 3 ท่า	ขาดความพร้อม เพรียง 4 ท่าขึ้นไป
4	การ วิเคราะห์ คุณค่าและ ประโยชน์	วิเคราะห์คุณค่า ประโยชน์และ แนวทางในการ อนุรักษ์ร่ำมอญ ได้ครบถ้วน	วิเคราะห์คุณค่า ประโยชน์และ แนวทางในการ อนุรักษ์ร่ำมอญ ขาด 1 ข้อ	วิเคราะห์คุณค่า ประโยชน์และ แนวทางในการ อนุรักษ์ร่ำมอญ ขาด 2 ข้อ	วิเคราะห์คุณค่า ประโยชน์และ แนวทางในการ อนุรักษ์ร่ำมอญขาด 3 ข้อ	วิเคราะห์คุณค่า ประโยชน์และ แนวทางในการ อนุรักษ์ร่ำมอญ ขาด 4 ข้อขึ้นไป

เกณฑ์การให้คะแนนระดับคุณภาพ

คะแนน	16 – 20	ระดับคุณภาพ	4 ดีมาก
คะแนน	11 - 15	ระดับคุณภาพ	3 ดี
คะแนน	6 - 10	ระดับคุณภาพ	2 พอใช้
คะแนน	1 - 5	ระดับคุณภาพ	1 ควรปรับปรุง

เกณฑ์คะแนนระดับคุณภาพ	
ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
16 - 20	ดีมาก
11 - 15	ดี
6 - 10	พอใช้
1 - 5	ควรปรับปรุง

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ-นามสกุล	ศิวาภรณ์ รนขาว
วัน เดือน ปีเกิด	วันที่ 7 มิถุนายน 2533
ที่อยู่	10/1 ม.6 ต.เกาะเกร็ด อ.ปากเกร็ด จ.นนทบุรี
ประวัติการศึกษา	ปริญญาตรี ศศ.บ. ศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต สาขาวิชา ศิลปะการแสดง (นาฏศิลป์ไทย) มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
เบอร์โทรศัพท์	0802318874
อีเมล	sivaporn.ronkhao@gmail.com
ประวัติการทำงาน	
พ.ศ.2560 - 2565	ข้าราชการครู ตำแหน่ง ครู โรงเรียนคลองบ้านพร้าว จังหวัดปทุมธานี
พ.ศ.2566 - ปัจจุบัน	ข้าราชการครู ตำแหน่ง ครูชำนาญการ โรงเรียนชลประทานสงเคราะห์ จังหวัดนนทบุรี

